Poezii

din INCHISORI

Culegere de **ZAHU PANA**

Poezii din Închisori

Coperta: Vlaicu Ionescu

The Romanian Voice Incorporated

ISBN-0-919871-00-3

Printed and bound in Canada by Webcom Limited

POEZII DIN ÎNCHISORI

Culegere de Zahu Pană

Cu un cuvânt introductiv de Vintilă Horia

1

Editura "Cuvântul Românesc"
1982

CONTRA NATURAM

Până și Tătarii au avut o justificare. Toate cruzimile din istoria de până acum și-au avut o justificare, pentrucă s'au desfășurat, într'un fel sau într'altul, așa cum e logic să se desfășoare ceea ce poeții au numit "împlinirile din veac". Omul e făcut ca să sfârtece pe om. Ridicăm sfinte lăcașuri, sculptăm miracole în marmoră sau în cuvânt și, gând în gând cu Făcătorul, întingem în misterele lumii. Totul se trage dintr'o ordine de mântuire și dintr'o dezordine de păcat, una împletindu-se cu cealaltă în curgerea neiertătoare a spațiului-timp. Luminile din Noul Testament vin după răzbunările din cel Vechiu, însă amândouă ne înfrățesc în paradoxul uman și ne dau chip de bine și de rău. Homo sum . . . Nimic din ce e omenesc nu-mi e deci străin. Pe marginea acestei teribile dualități au întârziat filosofii și poeții de când omul e om și tot astfel vom întârzia asupra lor până la sfârșitul lumii. Tot ce face parte din istorie, credea un filosof italian, își are un rost în acest lung proces de desvăluire, care, probabil, nu va fi niciodată desvăluit cu totul și nici cum trebuie. Deși nu din natură ci înfruntați cu ea, cum gândea alt mare vraciu contemporan, oul e un fel de oglindă a lumii și aceasta o oglindire a omului. E un fel de armonie cosmică, dela care, cu toate relele și aparentele contraziceri, nu ne-am abătut niciodată, nici măcar atunci când cădeau sub săbii pruncii din Ierusalim.

Dintr'o odată echilibrul s'a rupt și istoria a devenit o desvăluire contra naturam. Niciunul din cuvintele, gesturile și faptele întâmplate în lume dela 1917 încoace nu-și are justificare, nici cele care ar părea concepute și realizate întru îmbunătățirea soartei omenești, pentrucă, trecute toate prin acelaș întuneric intențional, s'au rezolvat întru nimicire, înjosire și falsificare. Foamea a fost numită îndestulare, războiul pace, minciuna adevăr, injustiția dreptate, bezna strălucire. Poporul rus a fost prădat în fundul celor mai secrete ascunzișuri iar, după 1945, toate popoarele din răsărit au cunoscut aceeași soartă. Ce să mai spunem despre noi ? Ni s'a luat, în primul rând, numele, în al doilea rând limba. Am devenit republică socialistă, iar graiul românesc a fost în așa fel schimonosit încât lumea nu mai știe să vorbească românește, ci se înțelege pe o limbă schingiuită, dirijată și obligată a fi astfel de toate mijloacele de comunicație de care dispune azi un Stat modern. După gramatică a urmat trecutul. Există, e adevărat, istorici onești care au știut să treacă peste piedici, și au scris cum au putut istoria neamului românesc, dela Daci până unde a fost posibil, însă în momentul în care evenimentele au început să se întâlnească cu originile antinaturei care a pus stăpânire pe noi, minciuna n'a mai putut fi evitată. Clasa muncitoare, sub conducerea partidului comunist, a făcut România de o sută de ani încoace. Ce este clasa muncitoare ? Stim, dela Ernst Junger, că "muncitorii" sunt astăzi toți cei care facem treabă pe pământ, toți cei care mânuim instrumente de producție, o mistrie sau un pian, o mașină de scris sau o mașină de secerat, un târnăcop sau un echer. Impărțirea pe clase nu mai are niciun sens într'un secol luminat de descoperiri care au anulat, până la ultimul negru sub unghie, gândirea materialist-dialectică, contrazicere în termeni, așa cum a

definit-o Berdiaev. Din resturile animice ale marxismului s'au întrupat acele hoarde care, sub suzeranitatea sovietică au pus mâna pe putere în biata Europă răsăriteană. Din spaimă nu se poate face miere. Impotriva principiilor celor mai elementare ale religiei, ale eticei, ale politicei, ale economiei, ale drepturilor omului, ale fizicei, ale astronomiei şi ale agriculturii însăşi, popoarele din Est au fost închise în lagărul contra-naturii.

Au fost închişi poeţii şi deci lanurile n'au mai dat rod.

E un lucru care nu s'a mai întâmplat.Niciodată pâinea cea de toate zilele n'a stat în acelaş rând cu poesia. Nimic nu mai e deci de mirare şi, pe această linie, au fost posibile nelegiuri, ca Piteştiul sau ca moartea de foame a ţării celei mai bogate din Europa. Dincolo de graiu totul e posibil. Dostoievski spunea că dincolo de alungarea lui Dumnezeu totul devine cu putinţă, chiar şi crima cea mai neomenească. Raskolnicov a ucis pentrucă n'a mai crezut. Iar demonii lui Verhovenski nu puteau să se nască decât stricători de limbă, fiind limba ceea ce mai mult ne face asemenea Celui care ne-a creat, Cel care a pus Cuvântul la începutul tuturor începuturilor. Moartea lui Dumnezeu a însemnat moartea graiului, deci moartea omului. In acest cadru mai mult sau mai puţin silogistic, s'a putut întâmpla schimonosirea poporului român, ca şi a tuturor popoarelor trecute prin moartea lui Dumnezeu: ducerea lor către marile abatoare ale istoriei. Acum câţiva ani, îmi scria un tânăr cărturar fugit din Tară, nu se putuse niciodată hotărî să rămână în Occident pentrucă tot spera să fie mai bine, până în ziua în care a înţeles că partidul comunist şi oamenii lui făceau tot ce le stătea în putinţă ca lucrurile să meargă tot mai rău, că doctrina în sine, ca şi aplicarea ei, fuseseră gândite şi plănuite, iar apoi aplicate, ca popoarele să cadă din rău în mai rău. Ca scriitor ce sunt, îmi dau seama că, dintre toate păcatele care se înscriu în analele vieţii comuniste, cel mai mare e cel comis împotriva poeţilor, adică a celor care, mânuind Cuvântul, mai mult ne apropie de ceea într'adevăr suntem. Pieirea limbii înseamnă pieirea popoarelor.

Aş fi vrut să scriu cu lacrimi aceste rânduri, pentru ca tot cu lacrimi să fie cetite, împreună cu poemele ce urmează. Pentrucă acest volum de versuri culese de pe ogorul însângerat al închisorilor româneşti dau socoteală de realitatea cea mai cumplită pe care fiinţa omenească a trăit-o vreodată. Nu am de gând să le comentez în vreun fel, ci numai în primul rând, să sărut mâna celor care le-au scris, ca un fiu smerit, ca un urmaş nedumerit, ca un ucenic supus, cu inima încălzită de această patemă, însă cu carnea sufletului ruptă de lupii disperării. Cum a fost posibil ? Cum e încă posibil ? Mă gândesc, mai ales, la Nichifor Crainic şi la Radu Gyr, poeţii exilului din închisori, creatorii unui nou gen în trista istorie a României, pentrucă istorie a literaturii n'a mai existat după 1945, sau numai pe margine, în exilul din Apus sau în întunerecul din bolniţele Statului comunist: o poesie epică, cea a baladelor, inspirată de un trecut de care poeţii închişi aveau nevoe ca să poată rezista în chinurile de tot felul la care au fost supuşi în subteranele materialismului, readucând în actualitate haiduci răzbunători, mituri din timpul descălecării, codane din cronici, consolări adânci din care ne e făcut, în acelaş timp, trecutul şi viitorul; şi o poeise lirică, ale cărei modele sunt, poate, şi astfel vor rămâne pentru totdeauna, versurile din "Flămând", "Cântecul potirului" sau "Foamea", împreună cu altele, cântând dorul de acasă, lipsa de libertate, credinţa, îngemănarea cu trecutul. Nu e vorba de o clasificare şi nici de o apropiere critică. La ce bun ? Cetitorul acestor comori de înţelepciune atât de autentice şi de direct concepute în strâns contact cu realitatea cea mai crâncenă încât par uneori scoase din străfundurile cele mai chinuite şi mai geniale ale poesiei populare, "Mioriţe" fără sfârşit şi strigături

din hora cea mai teribilă a destinului, cetitorul va şti să le iubească şi să şi le însuşească dincolo de orice criteriu propriu zis literar. Nu e aici nici urmă de literatură, ci numai o lungă trăire dominată de suferinţă; de cea mai nejustificată suferinţă. O punere la încercare. Popoarele au fost puse la încercare. Poate cele mai nevinovate, poate că cele destinate unui viitor meritat. Demonii din contra naturam s'au năpustit asupra noastră. Ne-au schingiuit, ne-au umilit, ne-au înfometat, ne-au stricat limba, ne-au băgat poeţii în închisoare, au muşcat din trupul Tării, însă din toată această ţintuire pe Cruce a ţâşnit sângele sfânt care a făcut posibilă poesia din acest nou Graal.

Vintilă HORIA

Madrid, Septembrie,1982

CTITORII

RADU GYR

METANIE

Doamne, fă din umilință
pod de aur, pod înalt.
Și din lacrimă, velință,
ca pe-un pat adânc și cald .

Din lovirile nedrepte,
faguri facă-se și vin .
Din înfrângeri, scări și trepte ;
din căderi, urcuș alpin .

Din otrava pusă'n cană,
fă miresme ce nu pier.
Și din fiecare rană,
o cădelniță spre cer .

Și din orișice dezastru
sau crepuscul stins în piept,
Doamne, fă lăstun albastru
și dă zâmbet înțelept .

Î N Ț E L E P T U L

Nu scuip pe'nfrângerile mele !
Ce-am adorat nu știu să ard
și nu ridic în vânt obiele
în locul ruptului stindard .

De funia spânzurătorii
dezastrele nu mi le-agăț
și nici mândria din victorii
n'o pun sperietoare'n băț

Cu-aceleași zâmbete'nțelepte
îmi port și lanțuri și cununi
urcând spre soare clare trepte
sau coborând printre furtuni .

Și merg pe-acelaș țărm ce suie,
la braț cu prieteni sau vrăjmași,
de-o fi să-mi bată trupu'n cuie
sau să-mi presare crini sub pași .

ÎNDEMN LA LUPTĂ

Nu dor nici luptele pierdute,
nici rănile din piept nu dor,
cum dor acele brațe slute
care să lupte nu mai vor.

Cât inima în piept îți cântă
ce'nseamnă'n luptă-un braț răpus?
Ce-ți pasă'n colb de-o spadă frântă
când te ridici c'un steag mai sus?

Înfrânt nu ești atunci când sângeri,
nici ochii când în lacrimi ți-s.
Adevăratele înfrângeri,
sunt renunțările la vis.

ANTITEZE

N'ai desmierda, de n'ai ști să blestemi;
surâd numai acei care suspină.
Azi n'ai zâmbi, de n'ar fi fost să gemi,
de n'ai fi plâns, n'ai duce'n ochi lumină.

Și dacă singur rana nu-ți legai,
cu mâna ta n'ai unge răni străine.
N'ai jindui după un colț de rai
de n'ai purta un strop de iad în tine.

Căci nu te'nalți în slăvi până nu cazi
cu fruntea grea, în pulberea amară.
Și dacă'nvii în cântecul de azi,
e c'ai murit în lacrima de-aseară.

CREZUL

Puneți-mi lanțuri și cătușe
să sune scrâșnetul hain
și mii de lacăte la ușe,
eu tot ceiace-am fost rămân .

Surpați asupra - mi munți și ape
puteți chiar să mă spânzurați .
Cu grele, negre târnăcoape,
credința nu mi-o sfărâmați .

Târâți-mă de vreți sub șanțuri
și îngropați-mi trupul stins.
Eu sorb ca Făt - Frumos, din lanțuri
puteri adânci de neînvins .

Puteți să năpustiți tot iadul
ca să mă frângă până'n miez.
Eu stau în viscole ca bradul
și tare, tare ca un crez .

IDENTITATE

Ești Doamne bun, eu pământean și rău !
În dragoste nu-Ți seamăn nici în milă,
dar după răni, sunt chip din chipul Tău
de par dospit din cer, nu din argilă .

Nu Ți-am râvnit nici razele subțiri,
nici tălpile străpunse de piroane,
dar Tu mă faci părtaș la răstigniri
să-Ți tot îngân osânda la icoane .

Sfințit de cruci pe care nu le-am vrut
și de'nvieri pe care nu le-aș cere,
nu știu, Tu te cobori la mine'n lut,
sau eu mă urc spre raiul Tău, bând fiere ?

Cu cerșită slavă Tu mă'ncarci
și'n cuie când sfințenia mă frânge,
oftând mă uit la rănile prea largi
și-Ți cresc alături, sânge după sânge . . .

INFIRMITATE

Năpraznic luceşti în azur, că ne doare
privirea de crâncenu-ţi soare,
iar ochii orbiţi de lumina-Ţi grozavă,
nu văd cum îi fulgeri din slavă.

Sublim tămâiezi printre stele cu Duhul
şi umpli de-arome văzduhul,
ci numai bicisnice, nările noastre,
nu-Ţi fură aroma din astre.

Cumplit ne-au surzit paşii Tăi, care tună,
călcând peste noi prin genună ;
şi-urechea de lut, culegând veşnicie,
nu poate-adevărul să-l ştie .

Flămând e de Tine şi fruntea şi braţul,
te-ar prinde cu plasa, cu laţul,
te-ar soarbe întreg din milenii şi spaţii
betegii din noi, însetaţii.

Urechea n'aude şi ochiul nu vede,
ne-ai dat numai râvna ce crede !
De ce nu ne pui în schiloadele trude
şi vlaga ce vede şi-aude ?

U R C U Ș

Ades îmi frige-un jăragai
adâncul cărnii'nfierbântate
și-aș tot sui pe brânci, pe coate,
urcuș, întoarcerii în rai.

Poate-am lăsat acolo sus
bucăți din aripile mele,
de mi se face dor de stele
și m'aș tot duce, drum nedus.

Poate-am uitat acolo'n cer
cenușa feței de-altădată,
sau poate vocea mea schimbată
mă cheamă undeva'n eter.

Ca de-o mireasmă mă îmbăt
la glasul meu din alte ere
și pentru-o clipă prind putere
să urc în ceruri îndărăt.

O clipă sui și iar mă fac
cădere moale și afundă.
Urcușul meu a fost secundă
iar carnea mea rămâne veac.

Atât de dulce știu să cad
și-atât de greu mă'nalț în sfere,
că rădăcina mea în cer e,
iar fructul meu se coace'n iad .

VOI N'AŢI FOST CU NOI ÎN CELULE

Voi n'aţi fost cu noi în celule
să ştiţi ce e viaţa de bezne,
sub ghiare de fiară, cu guri nesătule,
voi nu ştiţi ce-i omul când prinde să urle,
strivit de cătuşe la glezne .

Voi n'aţi plâns în palme, fierbinte,
străpunşi de cuţitul trădării.
Sub cer fără stele, în drum spre morminte,
voi n'aţi dus povara durerilor sfinte
spre slava şi binele ţării .

În cântec cu noi laolaltă
trecând printre umbre pereţii,
voi n'aţi cunoscut frumuseţea înaltă
cum dorul irumpe, cum inima saltă
gonind după harfele vieţii .

Ce-i munca de brațe plăpânde,
ce-i jugul, ce-i rânjet de monstru,
cum scârțâie osul când frigul pătrunde,
ce-i foamea, ce-i setea, voi n'aveți de unde
să spuneți aproapelui vostru.

Voi nu știți în crunta'nchisoare
cum minte speranța și visul,
când ușile grele se'nchid în zăvoare,
și'n teamă de groaznica lui încleștare
pe sine se vinde învinsul.

Ați stat la ospețe'ncărcate
gonind după fast și orgoliu,
nici milă de noi și nici dor, nici dreptate,
nici candelă-aprinsă și nici libertate,
doar ghimpii imensului doliu.

Așa sunteți toți cei ce credeți
că pumnul e singura faimă.
Fățarnici la cuget, pe-alături ne treceți,
când noi cu obraji ca pământul și vineți,
gustăm din osândă și spaimă.

Când porțile sparge-se-or toate
și morții vor prinde să urle,
când lanțuri și ziduri cădea-vor sfărmate,
voi nu știți ce'nseamnă'nvierea din moarte,
căci n'ați fost cu noi în celule.

L A B U N T U R   A N N I

Așa trec în fuga lor, Radule, Radule, anii,
ca ieri culegeam tot văzduhul pe spade fierbinți
și iată-ne azi, potoliți întru răni și strădanii,
uncheși înțelepți, pe obraji cu surâsuri cuminți.

Ca ieri, mușcam lacomi din lume ca dintr'o gutuie,
ca ieri, ascundeam curcubeie sub șepci de școlari ;
iar azi măsurăm tot egal și ce e și ce nu e,
căci zborul și praful le-am pus pe-acelaș cântar .

De mult am închis și suspinul și lacrima'n ladă,
de mult, nu mai frângem genunchi pe câte s'au dus,
iar dacă'n ferestre mai vin umbre vechi să ne vadă,
ne află zâmbind, împăcați în solemnul apus.

Azi nu ne mândrim cu victorii cândva adunate
ci doar cu durerea în care am fiert și-am șezut.
Și dacă azi, inima noastră se'mpacă'ntru toate,
e numai că știm, că vieții i-am dat tot ce a vrut.

Nimic n'am oprit pentru noi din prea dulcea risipa;
ne-am dat, cum din prag dam colindelor mere și nuci.
Plutind străvezii și albaștri ca fumul de pipă,
ne înălțăm potoliți, peste noi cei de atunci.

Iar azi, de'nțelegem ce ieri n'am putut înțelege,
iertând tot ce ieri n'a știut să ne ierte pe noi,
adânc mulțumim și cununii de roze pribege
și cheagului negru de sânge, rămas printre foi.

Ah, cât e de bine să uiți și răni vechi și strădanii,
unchiești înțelepți, altădată atât de fierbinți,
așa trec în fuga lor, Radule, Radule, anii,
și-i bine să strângem pe buze surâsuri cuminți.

NOI NU AM AVUT TINEREȚE

Noi nu am avut tinerețe
să spumege viața în cupe !
Priveam cum din crengi pădurețe
un fruct de otravă se rupe .

Nici lauri, nici mirt și nici roze,
n'au vrut pentru noi să'nflorească.
Tot cerul de sus, de moloz e,
luceafărul tânăr, de iască .

Noi nu am avut heidelberguri
cu blonde iubiri diafane.
Pe clare și verzi iceberguri
noi nu am plutit pe oceane .

Cu lavaliere boeme
noi n'am stat sub harfele lunii.
Pe noi nu ne-au nins crizanteme,
nici vișinii nopții, nici prunii.

La balul luminii'n caretă,
noi n'am stat pe celeste terase.
Scriam doar pe inimi cu cretă :
un spin, încă trei, încă șase .

Noi n'am cules aur din soare
ci'n roșii amurguri zbătute,
am strâns stropi de sânge'n ureioare
prelins de pe cruci nevăzute.

Cântam, era plânset poemul !
Zâmbeam, curgeau lacrimi pe fețe .
Râdeam și'n surâs sta blestemul,
noi nu am avut tinerețe .

Mereu șchiopătând prin dezastre,
mereu cu osânda pe frunte,
credeam că tot spini sunt și'n astre,
în lună, tot temnițe crunte.

Ce vânt secetos și fierbinte
ne-a smuls orice aripi răzlețe ?
Căzuți în genunchi pe morminte,
noi nu am avut tinerețe .

Și-adună azi zdrențele anii
și visul ciubotele sparte
și'n pod auzim chițoranii
cum petece rod mai departe . . .

Bătrâni, cu obrazul de ceață,
cu pași năclăiți în tristețe,
prin moarte-am trecut nu prin viață,
noi nu am avut tinerețe . . .

LACRIMI

Gonit din raiul lui, pe semne,
un înger trist ni le-a adus,
menirea lor în noi să'nsemne
că'n lut mai zace-un strop de sus.

Spălăm cu lacrimi răni și spade,
sfințim cu lacrimi un sărut,
din lacrimi ridicăm arcade,
pe unde viața ne-a durut.

Zvârlim în ele pietre grele
și scoatem saci de aur, grei,
topim un pumn de spini în ele
și facem scări de funigei.

Prin lacrimi punem pod genunii,
din lacrimi înviem mereu,
și împletind din lacrimi funii
ne priponim de Dumnezeu.

JIND

Uneori, noaptea, dintre ziduri severe
fur prin poarta de fier ferecată,
o zdreanţă de stradă sau câte-o muere
cu gura mai roşie ca o muşcată.

Un haimanalâc pe chei, până'n zori.
Ah ! O beţie'ntr'o crâşmă uitată;
şi dragostea ridicată de subţiori
muşcată şi îmbrăţişată.

Seara, sub mâna ce vrea să alinte,
pâinea de orz şi tărâţă
puternică, neagră, fierbinte,
svâcneşte viu, ca o ţâţă . . .

Dar nu ! Celula asta murdară
mă strânge de gât, mă sugrumă.
Noapte, sorbi-ţi-aş drojdia - amară
şi carnea ta rece, de spumă.

Aş trage o duşcă pe beregată
de libertate şi de lumină
ca un trascău care'mbată,
ca o prăştină . . .

Năuc, prin vizetă ochiul urmăreşte
ca din străfundul unei gropi,
cum domnişoara lună scânceşte
siluită de plopi.

FOAMEA

Lacătul a gemut în ființa-mi întreagă .
Paznicul zăvoarele a tras
și în celulă am rămas
Eu și Foamea slăbănoagă.

O văd ca prin vis, ca prin ceață,
cum se despoaie fără rușine
și țopăie cu buricul la mine
și singuri stăm față în față.

Aș strivi-o cu pumnul ca pe-o târfă
nălucă de oase și piele;
dar degetele nu-s ale mele
și brațul mi-i moale, de cârpă.

Muceda terci-mămăligă,
vedenie'n vis a fost pareă.
În blid și în lingura beareă
vor dinții din nou să se'nfigă.

I-aș linge peretelui galbenul lapte
cu aspra mea limbă, de mâță . .
Pernele astea de urdă m'ațâță
și stelele-afară's ca perele coapte ! . . .

Aș ronțăi moloz în unghere
aș suge un colț de saltea . . .
Deschide-te sobă, ca o cișmea
gâlgâitoare de miere.

Deee nu se face așa, o lumină,
să văd că'n ușa celulei răsare
Maica Domnului, c'o strachină mare
cu lapte și azimă plină . . .

Doamne, cum s'or ospăta alții,
morman de oase și pâine.
Ah! Zodia mea de fiară, de câine,
cum mi-au dospit-o sfinții, înalții !

CONVOI

Rupţi şi slabi şi ciuruiţi de ploaie
vineţi în amurgul citadin,
zornăim sub ura de venin,
fereeaţi în lanţuri şi noroaie .

Strâmbi în lanţ, de burniţă, de foame,
ducem boarfa noastră'ntr'o boccea,
prin oraşul care nu ne vrea,
beat de aburi calzi şi de reclame .

Dinapoi mânaţi ca pe-o cireadă,
suduiţi de paznicii fumurii,
despuiem din ochi tutungerii,
brutării, femei, întreaga stradă.

Târgul fuge însă la o parte,
case şi lumini se dau'napoi
să n'atingă haita de strigoi
care vin zăngănitori de moarte .

Şi drumeţii cu priviri grăbite,
mai grăbiţi din calea noastră pier,
să n'audă vuetul de fier,
nici să vadă foamea din orbite .

Doar aici, pe coasta noastră stângă,
Precista în lacrimi şi-a culcat
palidu-i obraz înlăcrimat
zăbovind o clipă să ne plângă .

TĂCEM DIN GURĂ

Din tot, ne-a mai rămas aievc,
acest zid grav, aceste dreve
Crunt fereecați în piatra dură,
cu pumnii strânși, tăcem din gură.

Tăcem, pare'am tăcea de veacuri
ca niște funduri vechi de lacuri.
Și fereeați în bezna sură,
de mii de ani, tăcem din gură.

Ei: ziduri, lanțuri, temnicerii.
noi. numai cremenea tăcerii.
Ei, biciuri cu bătăi și ură ,
noi, uriaș îngheț pe gură.

Deasupra vremii și genunii,
tăcem ca spinii și tăciunii.
Tăcem ca lama de custură,
tăcem mereu, tăcem din gură.

Ne linge frigul pe ciolane,
ei, foame, cuie și ciocane
și orice zi e-o mușcătură.
Scrâșnind din dinți, tăcem din gură .

Tăcem ca lacătul pe ușe,
tăcem ca focul sub cenușe,
tăcem. . . dar noaptea sub celule,
vuiesc torente nesătule .

Un zgomot bubuie departe,
se darmă parcă ziduri sparte
și parcă lanțuri cad în zgură .
Noi așteptăm, tăcem din gură .

FOAMEA

Parcă de veacuri, parcă de cinci ani
n'am mai prânzit, n'am mai șezut la cină.
Parcă de veacuri, parcă de cinci ani,
am suge fier, am roade bolovani,
am hăpăi moloz și rogojină.

În foamea noastră vâjâie păduri,
se casă mări, se surpă munți din coame.
În foamea noastră vâjâie păduri,
și parcă din străbuni sau din scripturi,
dela'nceputul lumii ne e foame .

Ziua pândim cu nările în vânt
nălucea unui abur de mâncare.
Ziua pândim cu nările în vânt,
poate din cer, din iad, sau din mormânt,
or să ne-arunce resturi ca la fiare .

În bezna nopții ne visăm strigoi,
că ne-ospătăm din câte-un hoit fierbinte.
În bezna nopții ne visăm strigoi,
dar numai moartea rupe hălci din noi,
ca singură înfulecă morminte .

NU ȘTIU CUM VA FI ZIUA ACEIA . . .

Nu știu cum va fi ziua aceia,
vor trece peste lume crunte roți -
ca tunetul cu greii lui saboți -
sau poate-o arde'n cer Cassiopeia,
nu știu cum va fi ziua aceia,
dar vom pleca pe rând, toți, toți . . .

Nu știu cum va fi clipa pentru unii,
s'or agăța de prag cu braț flămând ?
Alții, voind să plece mai curând
și beți de țuica tare a furtunii,
nu știu cum va fi clipa pentru unii,
dar vom pleca cu toții, rând pe rând . . .

Și de-or pleca și cei ce n'or s'adune
pe frunte niciun spin aurifer,
cu toții știm - la porțile de ger -
că veșnicia-i tot ce ne rămâne
și nu rămân doar cele care pier .

Toți vom pleca, dar nimeni nu va spune
că n'a avut în el un strop de cer
și toți vom duce'n noi câte-o minune . . .

MORMÂNTUL CAPITANULUI

De-aici'nainte, vremea se măsoară
cu trudnicile tale oseminte,
și veacul care curge peste țară
începe din cenușa ta fierbinte.

Mergi printre noi cu sfânta-ți moarte vie,
ne tămâiezi cu marea ta tăcere . . .
Mormântul tău e numai înviere,
prin tine luminăm de veșnicie.

Prin tine bem, setoși, din Mântuire,
prin tine doar, ne-am curățit de zgură . . .
Izvor ne ești și cină și zidire
și patrafir și cuminecătură . . .

Ești azima pe care'n plâns o cere
inima noastră pururea flămândă.
Ești drumul nostru către zări de miere,
ești perna pentru tâmpla fumegândă . . .

Ești ruga Țării pentru biruință,
mistria noastră'n aur ferecata,
dalta de foc înfiptă în credință . . .
Mormântul tău e viața noastră toată .

Venim lângă țărâna ta iubită,
și umbra ta, prin smirnă și balade,
ne-atinge cu plutirea ei sfințită
și se preschimbă'n torțe și în spade.

Cu duhul tău - mireasmă de grădină -
ne miruim, sub zâmbet de icoane.
Culegem din mormântul tău lumină
și ne spălăm obrajii de prigoane .

Luăm un pumn de lut din groapa sfântă
și-l punem pe vechi răni de închisoare ;
și rănile din noi tresar și cântă,
se fac medalii și zâmbesc în soare . . .

Dar de-or veni, cândva, cu pași ușarnici,
la groapa ta, mișeii și vicleniii,
și se vor bate'n piept cu pumni fățarnici,
slăvind lumina sfintelor vedenii,

Mormântul tău, gemând, să se ridice
și duhul tău, țâșnind din veșnicie,
într'un năprasnic fulger să despice
pângăritoarea lor nimicnicie !

JUDECATA DIN URMĂ

Prigonit ca o fiară prin smârcuri imunde,
cu găuri în tâmple - orbitele-afunde -
rupt ca un steag, cotropit de gangrenă,
sfâșiat de bice ca furu'n arenă,
în lanțuri, cu gloanțe ce carnea îmi scurmă
așa voi sosi la ... Judecata din Urmă !

Alb, vei străluci sub zăpezi boreale,
Eu, vânăt de durere voi sta înainte.
Rece vei fi sub varul gloriei Tale,
eu ca durerea fi-voi fierbinte .
Și glasul din genuni va răsuna deodată :
- Hai omule, vorbește, e Marea ta Judecată . . .

Atunci voi urca pe înaltele trepte
și'ngenunchind sub abside
cu zâmbet de sânge pe buze livide,
îți voi răspunde cu trupul inert :
- Pentru toate rănile mele nedrepte,
eu, Doamne, Te iert . . .

MORȚII

Pe sub fereastră trec si cric
cu trupuri reci de camarazi;
trecură ieri, trecură azi,
numărul lor cine-l mai știe ?

Căruțul tras de un ocnaș
pe drumul plopilor îl duce;
nu sunt nici prapuri și nici cruce
și nicio vamă prin oraș.

Nici o logodnică nu plânge
în urma mortului uitat,
ci din văzduhu'nvolburat
o pană galbenă se frânge.

Noi stăm la geam, privim în zare
cum fâlfâie aripa morții
și ne'ntrebăm : pe mâine, care
o să atingă zarul sorții ?

IMN MORȚILOR

Morminte dragi, lumină vie,
sporite'ntr'una an de an ,
noi v'auzim curgând sub glie,
ca un șuvoi subpământean !

Ați luminat cu jertfe sfinte
pământul, până'n temelii,
căci arde țara de morminte,
cum arde cerul de făclii .

Ascunse'n lut, ca o comoară,
morminte vechi, morminte noi,
de vi se pierde urma'n țară,
vă regăsim mereu în noi !

De vi s'au smuls și flori și cruce
și dacă locul, nu vi-l știm,
tot gândul nostru'n el v'aduce,
îngenuncheri de heruvim .

Morți sfinți în temniți și prigoane.
Morți sfinți în lupte și furtuni,
noi am făcut din voi icoane,
și vă purtăm pe frunți cununi .

Nu plângem lacrimă de sânge,
ci ne mândrim cu-atâți eroi.
Nu ! Neamul nostru nu vă plânge,
ci se cuminecă prin voi .

CIMITIRUL DEȚINUȚILOR

Alături de temniță, pe-o rână, pe-o coastă,
cimitirul nostru tace, adastă,
așteaptă sicrie sărace
cu număr de smoală scris pe capace . . .

Cimitir fără iarbă, doar humă
ocolit ca o molimă neagră de ciumă,
cimitir fără poveste
unde nu'ngenunchează neveste,
unde mame nu plâng,
unde nu s'aud lacrimi de țâne .

Crucile strâmbe și șchioape
vrură să fugă, să scape,
dar numai o clipă rebele
- parcă somate de sentinele -
au stat . . . s'au supus,
au ridicat mâinile în sus . . .

Uite, gardianul le pune în fiare
pentru încercare de evadare !
Cât este ziua de lungă,
vântul le numără'n dungă :
cinci, zece, treizeci, toate la fel.
Toţi deţinuţii prezenţi la apel,
toţi aliniaţi pe tăpşan
ca la inspecţia domnului Prim - Gardian .

Cât este seară şi umbră,
cimitirul tainelor umblă.
Cât este noaptea de'naltă,
cimitirul tainelor tresaltă.
Când luna iese pe coame ,
crucilor parcă le e foame,
şi în gropi de nămol, osândiţii,
flămânzii, lihniţii, trudiţii,
cu braţele'ntinse spre lună
cer pâine caldă şi bună . . .

Când stelele cad fumegânde,
crucile's haite flămânde
şi gropile şoptesc între ele în şoapte :
- Hei, mâine sau poimâine noapte,
poate-or sosi să scrâşnească'n noroi
şi cinci sute treizeci şi doi
sau opt sute şapte *) . . .

*) 532 Numărul de încarcerare al lui Radu Gyr
807 Numărul de încarcerare al Prinţului Al. Ghica .

SUNT DOAMNE COPT PENTRU CULES

Sunt Doamne copt pentru cules,
nu că-mi sunt anii grea recoltă
dar mi-este sufletul o boltă
de crengi cu fructul tot mai des . . .

Sunt Doamne copt pentru cules !

Sunt numai fructe și balsam,
cu cât adun pe trup rugină,
cu-atât mi-i sufletul grădină
și fructe'n el, e ram de ram.

Sunt numai fructe și balsam !

Cu lacrimi sufletul mi-L speli
ca să adun în fruct dulceață
să nu găsești în el nici ceață,
nici viermi amari, nici îndoieli . . .

Cu lacrimi sufletul mi-L speli !

Și dacă pică tot mai des
din mine câte-o creangă frântă,
în vârfuri sus, grădina cântă
și-așteaptă marele cules.

Sunt Doamne copt pentru cules !

VIZITA

Încremenise vântul ostenit
ca un arcuș pe o vioară spartă. . . .
Azi noapte-un înger mi-a bătut la poartă,
cu glasul stins, cu pasul obosit.

Nu știu dacă venea din paradis
sau numai de pe-o cruce pământeană
dar m'a privit cu ochii ca de rană
și tremura de frig când i-am deschis.

În ochii lui de straniu Dumnezeu,
o boală grea părea că se răsfrânge;
și m'a privit cu ochii plini de sânge
și toată noaptea-a plâns la pieptul meu.

În zorii zilei nu l-am mai găsit
și urme roșii se pierdeau la poartă!
Departe'n cer, pe o vioară spartă
vântul cădea ca un arcuș rănit .

IISUS ÎN CELULA

Azi noapte Iisus mi-a intrat în celulă.
O, ce trist și ce'nalt părea Crist!
Luna venea după El, în celulă
și-L făcea mai înalt și mai trist.

Mâinile Lui, păreau crini pe morminte,
ochii adânci ca niște păduri.
Luna-L bătea cu argint pe vestminte
argintându-I pe mâini vechi spărturi.

Uimit am sărit de sub pătura sură:
- De unde vii Doamne, din ce veac?
Iisus a dus lin un deget la gură
și mi-a făcut semn ca să tac.

S'a asezat lângă mine pe rogojină:
- Pune-Mi pe răni mâna ta !
Pe glezne-avea urme de cuie și rugină
parcă purtase lanțuri cândva .

Oftând și-a întins truditele oase
pe rogojina mea cu libărci.
Luna lumina dar zăbrelele groase,
lungeau pe zăpada Lui, vărgi .

Părea celula munte, părea căpățână
și mișunau păduchi și guzgani.
Am simțit cum îmi cade capul pe mână
și-am adormit o mie de ani . . .

Când m'am deșteptat din afunda genună,
miroseau paiele a trandafiri.
Eram în celulă și era lună,
numai Iisus nu era nicăiri . . .

Am întins brațele, nimeni, tăcere.
Am întrebat zidul: niciun răspuns !
Doar razele reci, ascuțite'n unghere,
cu sulița lor m'au străpuns . . .

- Unde ești Doamne ? Am urlat la zăbrele .
Din lună venea fum de cățui . . .
M'am pipăit. . . și pe mâinile mele,
am găsit urmele cuielor Lui .

PLIMBAREA ÎN CERC

Din moartea noastră'nchisă în milenii
ne scot în curtea hâdă gardienii,
Cu ochii goi și plini de suferință.
ne învârtim într'o circomferință.

Călcăm absenți, mecanice cadențe
făcând maneju-acestei penitențe,
reglementar, sub cerul ca o zdreanță,
toți, unul după altul la distanță.

Cu mâini de mort, cu fețe de mumie,
strigoi în uniforma pământie,
în geometria cercului tăcerii,
tăcem, cum ne ordonă temnicerii.

Ce veşted pare'n ziua incoloră
văzduhul jumătăţilor de oră,
ce mic e basmul lumii şi ce slut e,
când paşii dau ocol în trei minute .

Cum universu'ntreg încape'n bliduri,
în micul nostru cosmos dintre ziduri,
şi cum măsura vremii n'o mai bate
decât în rostul pâinii'nfulecate ,

azi nu ne pasă dacă mai tresaltă
destinul nostru searbăd ca o baltă,
cum nu ne pasă dacă-i luni sau miercuri,
domesticiţi, geometricelor cercuri .

Ieri, ne sugeau aducerile-aminte ;
azi nu ne pasă ce-a fost înainte . . .
Cu ochii grei şi supţi de suferinţă,
ne'mpleticim într'o circomferinţă .

SCRÂNCIOBUL

Hei, scrânciobul din bâlciul năzdrăvan,
întâiul zbor al visurilor noastre ;
văzduhu-l cumpăram c'un gologan,
ca pe un pumn de-agrișe-albastre.

C'un ban plăteam și aripă și zbor,
zvârliți în sus pe-o scândură subțire.
O dușcă de azur amețitor
și cerul se făcea nemărginire .

În vârful ghetei-un smoc de infinit;
în pumn, un sfârc de veșnicie pură ;
în nări, parfumul zării aurit
și piersica genunilor în gură .

Plata copii! Și pentru un creițar
călătoream cu scrânciobul minune .
Gata copii ! Fă-ți vânt plăpând ștrengar,
tu scrânciobule, du-ne'n soare, du-ne !

De-atunci strivim nălucі la orice pas
și șchiopătăm printre momâi postume,
dar vezi, un scrânciob tot ne-a mai rămas
ca să ne smulgă bietei noastre lume .

Unde e bâlciul ? Nu'ntreba nimic !
Copilul unde-i ? Nu-l trezi din ceață !
Hai domnule, un pic să te ridic
cu scrânciobul, o clipă peste viață .

Sui domnule aici și hai de bea
din cer, neant, genune, veșnicie.
Te las să furi o coacăză de stea,
te las să furi azur în pălărie .

Sui domnule, să simți că ți-au crescut
pe umeri, aripi de lumină moale.
Ai timp destul să te întorci în lut,
ai timp să cazi din zborul dumitale .

Și plata domnule ! Dar nu pe-un gologan
un strop de sânge scrânciobul îți cere,
căci fiecare zbor nepământean
îl cumperi doar cu sânge și cu fiere .

DENIE

Și primăvara parcă era alta,
curgea și luna altfel pe zăplaz . . .
Pe-atunci nu ne cioplise'n stânci, cu dalta,
meșterul timp, nici frunte nici obraz .

N'aveam tăiate'n cremene nici fața,
nici lacrima, nici frunza cu cununi .
Mai mirosea a smeură și viața
și inimile noastre, a căpșuni .

Pe-atunci purta și vântul flori în chică
și cânteeul pe frunte, prour nou
și'n fiecare cuib de rândunică,
pui de heruvi, țâșneau din orice ou .

Căzuți din cer ori coborând din lună,
ne așteptau caișii în pridvor ;
mergeam cu ei la denii, împreună,
și ne'nchinam ca ramurile lor .

Iisus venea cu roua în potire,
priveam adânc în ochii Lui adânci,
și înviam în orice răstignire,
când surâdeam pe crucile de-atunci . . .

TOAMNĂ

Plopi mai limpezi decât ghiața
și-au tras spadele afară.
Spune-mi bună dimineața
inimă, trezită iară.

Frunze reci pe ramuri ciunte
mă privesc cu ochi rotunzi.
Bună dimineața frunte,
care spinii ți-i ascunzi .

Parcă ceru'ntreg de fum e,
strada numai mângâieri.
Bună dimineața lume
care m'ai lovit și ieri .

Parcă-o pasăre înfrântă
a țipat în pumnul strâns.
Bună dimineața sfântă
bucurie, de-a fi plâns !

CLIȘEU

Spre zări de mari virginități
își umflă viața-aripile.
Tu, vântule'n nisip i le
dărâmi : ridicule bucăți .

Cum ard în flăcări de duh sfânt
credințele, revoltele.
Ce hâde sunt recoltele:
gunoaie, zdrențe și pământ . . .

Spre maluri, albe pânze merg
disprețuind falezele,
dar spintecând amiezele,
se sparg naiv de-un iceberg . . .

Ah, sulița de cavaler
vor plânge-o toate morile
și'n vânt spânzurătorile
cresc pentru cei căzuți din cer . .

OFRANDA

Din rănile și'nfrîngerile noastre
întindem punte noilor destine
o punte de mărgean peste dezastre,
s'o urce pașii lumii care vine.

Cu orișicare rană care doare,
din orice răzvrătire mai adâncă,
am pus o za pe piepturi viitoare
și-o spadă grea în mâini ce nu sunt încă.

Iar dacă-am plâns, din lacrima măiastră
va crește-o mângâiere de mătase
pe care mâine unii au s'o lase
la alte frunți ce cresc din fruntea noastră.

Iar dacă'n noaptea smârcului și-a roatei
închidem lanțuri, inimă și rană,
din dăruirea noastră subterană
va crește pâine pentru foamea gloatei.

SCRISORI NESCRISE

Viaţa noastră-ascunde adese
într'un biet colţ de paradis,
scrisori ce nu ne-au fost trimese
de-o mână care nu le-a scris.

Nu ştim pe foi ce-am vrea să fie
ce cânt de dragoste nescris,
dar mâna care nu ne scrie,
o legănăm mereu în vis .

Şi frazele ce n'o să vină
prin amintiri, mai scumpe ni-s
iar mâna ce ne-a dat lumină
în piept, ni-e floare de cais .

Şi tot aşa, prin porţi deschise
pândim cu'n dor nicicând ucis :
scrisori ce nu ne-au fost trimise
de-o mână care nu le-a scris .

LA UN ȚARM DE MARE

De mii de ani, tu parcă dormi în mine,
deși îmi arzi acum întâia dată,
țărm nou, țărm vechi, cu tresăriri virgine,
cu taine dintr'o lume scufundată .

O, țărm, unde mă tulbur de vedenii
și unde freamăt ca'ntr'o rugăciune,
te port mister, în sînge, de milenii,
ca umbra lunii scrisă pe genune .

Mi-a mai cântat prin somn această mare
și tu țărm nou, foșneai și mai'nainte
în mine, cel din bezne seculare
de care trupul nu-și aduce-aminte .

De câtă vreme te cunosc cu pasul
ca'n vis mi-aprinzi părelnice icoane,
de te măsor cu era sau cu ceasul
prin negurile mele subterane .

În pașii mei de astăzi, poate altul,
din veacul lui, în veacul meu se'ntoarce,
cum într'un val ce sfarămă cobaltul
alt val străvechi, întors din larg se sparge .

Sau poate altul plânse pe faleze
în alt mileniu, sub aceleași stele,
iar gândul lui, se scoală să viseze
în gândul meu și'n visurile mele.

Cum un străbun sub fruntea mea învie,
sau tot eu cel apus în vechi destine,
din moartea mea mă'ntorc și din vecie,
cu cântec nou și nou destin la tine .

Nu știu, dar simt pe roca ta marină
o, țărm pierdut și regăsit prin ere,
cum secolii pe umeri noi se-anină
ca niște alge prinse de galere .

Suind solemne scări marmoreene
își cântă marea verdea ei foșnire.
Îngenunchiat sub astre dobrogene,
sunt numai taină și nemărginire .

CREANGA DE AUR

Demult nu-mi stă frunză pe lemnele seci . . .
Demult suciturile mele uscate
scot gheare din noduri și gheare din cioate,
cerșind parcă milă cotitei poteci .

Demult spânzur umbre, demult sun a vrease . . .
Dar, uneori , noaptea, când vântul se roagă,
când luna îmi mișcă năluca oloagă
din crengi desnădejdea spre ceruri mi-o case .

Sub coajă aud tresăriri ce mă dor
și-o lacrimă caldă mă frige'n tulpină,
urcând ciunturilor strâmbe lumină
și'n vechi putregaiuri cutremur ușor .

Atunci luna suie adânci moliciuni
iar vântu'ngenunche'n trifoi și'n ţintaur.
Din mine-atunci crește o creangă de aur,
arzând printre frânte și reci uscăciuni .

O creangă de aur se-aprinde, târziu,
la ceasul când pași nu cutează să treacă,
și creanga de-asupra potecii se pleacă,
la ceasul când ochii nu văd și nu știu .

Crâmpeie de fulgere mugurii par
și fiece frunză o flacără pare
și creanga de foc zbuciumată chemare,
zbârlită podoabă pe trunchiul amar.

În noapte svârlită din trupul meu sec,
zadarnic așteaptă, zadarnic străluce
la ceasul când pofte cărarea n'aduce,
când ochiul adoarme și pașii nu trec . . .

În zori, luna fuge pe vântul vâlvoi
și creanga de aur vremelnic aprinsă,
de pași neștiută, de ochi necuprinsă,
se trage, c'un geamăt, în trunchi, înapoi .

Și iar nu-mi stă frunză pe lemnele seci
și iar suciturile mele uscate
scot gheare din noduri și gheare din cioate,
cerșind parcă milă cotitei potecii.

Și pașii trec ziua și ochii socot :
- ar fi să tăiem ciuntitura schiloadă . . .
Iar eu sun a vrease și nu-i nimeni să vadă :
Ce creangă de aur scot noaptea din ciot !

AD UXOREM

Am fost cândva o cetină-amândoi
și amândoi, un singur conifer.
Ne-au smuls vâltoase vânturi, crunte ploi,
azi alte crengi cresc dincolo de noi,
dar rădăcinile-au rămas în cer .

Și strânși în miezu-aceleiaș făpturi,
o scoică-am fost, pe un ocean amar.
Un val ne-a spart de colții stâncii, duri,
dar lacrima țâșnită din spărturi
ne-a reunit într'un mărgăritar .

INSCRIPȚIE PE O UȘE

Sfințită fie pâine și fiertură
și vinul de pe masa mea, sfințit,
de pleci în zori cu zâmbetul pe gură,
ori de te-oprești plângând în asfințit .

În patul meu, găsești o pernă sfântă
și tu cel ce pornești țărm nou s'atingi,
și tu cel ce te'ntorci cu spada frântă,
de sub cetăți unde n'a fost să'nvingi .

Cu-aceleași scoarțe vă gătesc culcușul
pe-aceiași masă, blide la un loc,
să vă'nfrățesc căderea cu urcușul
și lacrima, cu clipa de noroc . . .

INSCRIPȚIE PE O FEREASTRA

Flămând de lume, nesătul de cer ,
fereastră grea, stau ceasuri lângă tine,
cu brațe'ntinse către tot ce vine,
cu ochii'n lacrimi, către câte pier .

În zori, când te deschizi spre infinit,
fereastră, parcă aripi ți-ai deschide
și parcă-ai vrea să zbori spre țări toride,
ducându-mă, pe aripi răstignit .

Iar în amurg, când joacă depărtări
în geamul tău însângerat de soare,
ca aripi mari ce n'au putut să zboare,
te'nchizi rănită, peste renunțări .

BLESTEMUL AIUDULUI

Aiudule, Aiudule,
temniță cruntă,
fă-te zăludule
piatră măruntă.

Focul mănânce-te
că nu te saturi.
Mereu vrei scâncete
și bei oftaturi.

Vântul destramă-te
că nu-ți ajunge
- și'n marea-ți foamete -
mereu vrei sânge.

Apele facă-te
ape ca ele,
lacrimi din lacăte
plâns de zăbrele ..

Grindina'ndoaie-te
spele-te ploaie,
lanțuri și geamăte
să ți le'nmoaie .

Aiudule, Aiudule
fiară năucă,
face-te-ai crudule
serum și nălucă.

C A V A L C A D A

În freamăt lung de mare trapăt
pe armăsari de-aramă grea,
gonind s'ajungă până'la capăt
înalţi, cu pumnul pe plăsea,
atâţia trec şi râd cum şchioapăt
în urma lor, pe gloaba mea.

În urma lor pe gloaba mea !

Galopul lor, înghite poşte,
potcoava sfarmă cremenea,
sau scoală smârcuri să mă'mproşte
cu smoala-i putredă şi rea,
căci m'au lăsat la zeci de poşte
în urma lor, pe gloaba mea.

În urma lor, pe gloaba mea !

Nu-i poticnește'n drum nici sete,
nici răni nu-și spală la cișmea ;
nici munții nu le stau perete.
Eu cad în fiece vâlcea,
las zdrențe'n fiece scaete,
julit mă urc pe gloaba mea.

În urma lor, pe gloaba mea !

Și cum merg cetele buimace
spre nicăieri, spre nimenea,
se'nfundă goana în băltoace
și cade primul frînt din șea.
Pe lângă șanțu'n care zace
eu trec la pas cu gloaba mea

'naintea lor pe gloaba mea !

Și rând pe rând încep să cadă
le sună zaua tinichea,
eu n'am nici zale și nici spadă
dar cred într'un crâmpei de stea
și'n timp ce corbii vin să-i roadă
tărâș mă urc pe gloaba mea

'naintea lor, pe gloaba mea !

MOŢUL

Curg zdrenţele ca ploaia, ca o jale,
peste ciolanele ce-*mi* ies *prin piele* -
năluca mea durată strâmb sub ţoale,
din răşchituri se trage şi obiele.

De când tot stau şi-aştept pe aspre plaiuri
un vis olog şi o dreptate ciungă,
îmi par toţi munţii osândite raiuri,
cu îngeri ce mă scuipă şi m'alungă.

De veacuri îmi tot pun în sac oftatul
şi toamna plec la vale prin vâlcele,
să-l întâlnesc pe *Domnul Împăratul*
să-i ud opincile cu lacrimile mele.

Tu nu ştii Doamne, cum în piept mă frige
aprins ca un ciubăr de jirăgaie,
din ce adâncuri vin azi să mă strige
pădurile gemând sub fierăstraie.

De când tot merg cerşind din poartă'n poartă,
de când tot mor în temniţa turbată,
lung pârâind din negură şi soartă,
mi-aud troznind ciolanele pe roată.

CÂNTEC DE JALE

Din Rarău la Detunata
geme Țara, plânge gloata.
Din Orhei la Feldioara
geme gloata, plânge Țara.
Din Codrii Cosminului
la Crucea Măcinului,
din obcina bradului
la zănoaga vadului
Spurcăciunea Iadului,
pacostele caznele,
beznele năpraznele,
molimele venetice
cu harapnice și bice.
Că pe toate căile
au pătruns potăile,
și pe toate ușile
au intrat căpușile
ca să-și umfle gușile,
muștele și ploșnițele
s'au umflat cât coșnițele .

Vin de-a lungul și de-a latul
din Rarău la Retezatul,
vin ca râia și bubatul,
ca năduful și oftatul,
ca o mie de păcate,
ca o ciumă ce s'abate
peste vetre, peste sate,
din cetate în cetate.
Pe ceafa săracului
bubele dalacului.
Pe pragul ceardacului
ghiarele ortacului.
Pe sângele veacului
tontoroiul dracului.

Și așa de când ne spurcă,
ducem gușterii în cârcă,
noaptea-i dinte de năpârcă
somnu-i rug și luna-i hârcă
ziua scade tot mai mică,
apele s'ascund de frică,
lacrimile nu mai pică,
iarba nu se mai ridică,
doar cucută și urzică.

Mâinile dacă se roagă
vine lanțul și le leagă.
Limba dacă vrea să spuie,
uite-o țintuită'n cuie!

Pasul dacă vrea să'nfrunte,
vin cătușele mai crunte .
Iar răscoala dacă muge,
uite chei, uite belciuge !
Râde foamea la fereastră,
stă robia'n casa noastră,
iar în fața porții, gata
să-ți însface beregata
joacă temnița, turbata,
sârba temnicerilor
în noaptea durerilor .
Toți hingherii și codoșii
joacă hora târfei roșii.

Alelei groparule,
lotrule, tâlharule,
pune mâna pe lopată,
sapă groapă, lată, lată,
să încapă jalea toată.
Fă-ne loc de'ngropăciune
printre oasele străbune,
pune-ne'n mormânt cu toții
și părinții și nepoții,
și să'nalți peste morminte
munți de cremene fierbinte
peste fiu, peste părinte,
inima să nu mai știe
de prăpăd și de robie,
bieții ochi să nu mai vadă
fiarele, dând ghes la pradă,

urechea să nu audă
de bejenia zăludă,
nici de vaetul de trudă,
nici de hohotul de Iudă
peste ţara care-asudă
ruptă'n dinţi de haita crudă .

CÂNTEC DE LEAGĂN

Dormi copilul mamii, nani, nani,
a plecat și ultimul lăstun.
Ruginiră plopii și tufanii
și din temnița ce-i surpă anii,
nu s'a mai întors tăticul bun .

Dormi copilul mamii, toamna plânge
dezgolindu-și umărul rănit.
Cade frunza, cade și se frânge,
orice frunză-i lacrimă de sânge
și tăticul nu a mai venit .

Nani, nani, mâini de crin plăpânde,
la fereastră păsări plâng și ploi.
Lupii beznelor rânjesc la pânde,
Țara-i toată temnițe flămânde
și tăticu-i dus de lângă noi.

Nani, nani, tata nu mai vine,
maica stă cu sufletul răpus.
Cine să-ți mai spuie basmul, cine
să-ți sărute pleoapele senine ?
Maica plânge și tăticu-i dus.

L-au svârlit în temniță dușmanii
pentru sfânta-i lege din străbuni.
Or să-i ningă peste tâmple anii,
să crești mare, puiul mamii, nani,
Neamul și părinții să-ți răzbuni.

P O V E S T E

Am avut un copil și-o nevastă
acum o sută, o mie de ani .
Auziți păianjeni ? Auziți șobolani ?
Am avut un copil și-o nevastă.

Când a fost fericirea aceia
cu chipuri pământești diafane ?
Înnecuri, sfârșituri de lumi, uragane,
mi-au smuls din viață odrasla, femeia .

Au trecut o sută cinci sute de ani,
s'au surpat munții și-au crescut bozii.
Rare ori ca dinamita fac explozii,
amintirile-ascunse prin bolovani .

Şi în tăcerea lor scurt detunată
un chip îmi zâmbeşte şi coase.
Din pat, două mâini mici, somnoroase,
întinse, parcă mă fulgeră : „-Tată!“

Aicea nu-mi spune nimeni pe nume.
Trec sutele de ani la'ntâmplare.
Aicea sunt : mă, ăla, un oarecare,
apoi cad iarăşi în bezne postume.

Dar ce-i ? S-a rupt cerul? E mort Dumnezeu ?
Şi suntem numai trei dintre toate ?
Viaţa-i de scrum şi am rămas în cetate
doar noi : veşnicia, celula şi eu ! . . .

De-aş zări măcar o frântură de stea !
Ce fiară-i veşnicia, ce fiară !
I-aş cere să-mi dea un capăt de sfoară
şi de milenii să mă spânzur cu ea .

BASM

A fost odată
în basm, în baladă,
o fată mică de cer, de zăpadă
și-un tată trudit, un biet tată,
cu umbre în ladă,
cu tâmpla de cântec brumată . . .
A fost odată,
o fată și-un tată . . .

Fetița scria litere mari și încete
și tatăl venea seara, în buzunar
cu portocale și comete,
să le răstoarne pe abecedar,
sau să le încurce printre caiete.
A fost o fată cu slove domoale
și-un tată cu stele și portocale . . .

A fost odată, a fost odată . . .
Fetița a rămas departe'n povești
cu mâini de icoană curată
și cu zăpada ei luminată
de ochii mari și cerești,
iar tatăl a murit de atunci nu odată
ci de o sută, de o mie de ori..
De o mie de ori tras pe roată,
spânzurat de o mie de sfori,
de o mie de ori pus pe cruce,
de-o mie de ori perpelit în dogori,
de-o mie de ori, de-o mie de ori ! . . .

De mult, cu mâinile ei de petală,
fetița nu se mai duce la școală . . .
Dar seara când plouă mărunt
și frunza tremură goală,
din fundul temniței crunt,
din moartea lui fără fund,
strigoiul tatei se scoală . . .

Din iad, de sub piatra grozavă,
din smoală, din lavă,
peste munți de păduri și otravă,
peste cetăți și genuni,
strigoiul tatei se'ntoarce'napoi în minuni !

Se'ntoarce cu pașii de sânge
din lava-i răsfiartă,

și- aleargă pe ulița moartă
și'ntreabă cu sânge,
din poartă'n poartă,
din ușe'n ușe,
din scrum în cenușe :
unde-i fetița de-atunci ?
Unde-i tăticul de-atunci ?

Și întrebarea cumplită
se face muget de stânci
și catapeteazmă trăznită
și cutremur și dinamită .
Sparge-te lacăte !
Zidule pleacă-te !
Temniță crapă-te !

Acolo departe'n povești,
fetița mică de școală,
cu obrazul lipit de ferești,
cu ochi mari și cerești,
așteaptă o cometă și-o portocală ! . . .

O, BRAD FRUMOS ...

O, brad frumos, ce sfânt păreai
în altă sărbătoare.
Mă văd copil cu păr bălai
și ochii de cicoare.
Revăd un scump și drag cămin
și chipul mamei sfinte,
imagini de Crăciun senin
mi-apar și azi în minte.

Un brad cu daruri și lumini
în amintiri s'arată.
În vis zâmbește ca un crin
copilul de-altădată.
Întregul cer era deschis
deasupra frunții mele.
Azi strâng doar pulbere de vis
și numai serum din stele.

Copil bălai, Crăciun și brad
s'au stins în alte zile.
Azi numai lacrimile cad,
pe'ngălbenite file . . .
Azi numai vine Moș Crăciun
cu barba-i jucăușe,
ci doar tristețile mi-adun
să-mi plîngă lângă ușe . . .

În bezna temniței mă frâng
sub grele lespezi mute,
și'mpovărat de doruri plâng
pe amintiri pierdute .
Omătul spulberat de vânt
se cerne prin zăbrele
și-mi pare temnița mormânt
al tinereții mele . . .

COLIND

A venit și-aici Crăciunul
luminându-ne surghiunul.
Cade alba nea
peste viața mea,
peste suflet ninge.
Cade albă nea
peste viața mea,
care-aici se stinge.

Lumea'n cântec se deșteaptă
pe Mesia îl așteaptă.
Zâmbete cerești
intră pe ferești
vin în orice casă.
Și în orice gând
arde tremurând
câte-o stea sfioasă.

Tremură albastre stele,
peste lacrimile mele.
Dumnezeu de sus
în inimi ne-a pus
numai lacrimi grele.
Dumnezeu de sus
în inimi ne-a pus
pâlpâiri de stele . . .

Numai temniţa posacă
a'mpietrit sub promoroacă.
Stăm în bezna grea,
pentru noi nu-i stea,
cerul nu s'aprinde.
Pentru osândiţi,
îngerii grăbiţi
nu aduc colinde .

O, Iisuse Împărate,
iartă lacrimi şi păcate.
Vin' să'nchizi uşor
rănile ce dor,
visul ni-l descuie.
Noi te-om aştepta,
căci pe Crucea Ta
stăm bătuţi în cuie.

Maica Domnului Curată,
Ad'o veste minunată.

Înforește'n prag
zâmbetul tău drag
ca o zi cu soare.
Zâmbetul tău drag
îl așteaptă'n prag,
cei din închisoare.

Peste fericiri apuse,
tinde mila Ta, Iisuse.
Cei din închisori
Te așteaptă'n zori,
pieptul lor suspină.
Cei din închisori
Te așteaptă'n zori,
să le-aduci lumină.

Steaua prinde să lucească
peste ieslea'mpărătească
și din nou trei magi,
varsă din desagi
aur și tămâie.
Îngerii de sus
magilor le-au pus
Cerul sub călcâie.

ARBORII

În brazi, în paltini, în stejari,
eu am părinți și frați și neamuri.
Nu frunze tremură pe ramuri,
ci numai ochi adânci și mari.

Toți dacii dela rădăcină
ard în molizi, sub largi cununi.
Pe cer, cu vârfuri de goruni,
scriu uricarii, cu lumină.

În frasin, ca'ntr'un vechi altar,
slujește încă un vladică
În creanga dârză se ridică
o mână aspră de plugar .

Iobagii cresc din răzvrătire
în fagi, alături de plăieși.
Câte-un bunic, câte-un unchiș,
aud în orice plop subțire .

Zugravi de vis ori octoih
șoptesc prin scorburi către seară,
lângă poeți care'nălțară
din flăcări lacrimă de stih . . .

Și eu tot una cu străbunii
în cel de mâine, cel de azi,
voi murmura în ulmi și brazi,
cu toate foșnetele lunii .

JNEPII

Suntem jnepii, mergem înainte
la'nălțimi de foc deasupra stepii;
ne zdrelim de cuie și de ținte
și'ndârjiți, cu ghiarele, cu țepii,
ne'mbulzim pe lespedea fierbinte,
mergem înainte, suntem jnepii .

Strâmbi, chirciți, târâș pe brânei, pe coastă,
trebuie să biruim genuna.
Nu ne temem câte râpi ne-adastă
n'auzim cum mormăie furtuna,
știm atât, că mergem sus pe creastă,
suntem jnepii și urcăm într'una .

Râd de'mplitiicita noastră turmă
brazi trufași cu vârful lung de fiere,
râsul lor, năvala nu ne curmă
și mușcăm din rocă cu putere
și-i lăsăm pe povârniș în urmă,
suntem jnepii, mergem în tăcere.

Dacă'n calea noastră sar șuvoaie
le sorbim cu sete neînfrântă.
De ne'mproașcă roca cu pietroaie
răzvrătirea ei mai mult ne-avântă .
Totul ne'ntărâtă nu ne'ndoaie,
suntem jnepii și trăim din trântă .

Poate înspre culmea cu mari focuri
trecem peste sânge și morminte.
Poate ne vom sfâșia de blocuri
nu-i nimic, călcăm pe oseminte.
Sus ne-așteaptă vulturii, în ciocuri
cu cununa spațiilor sfinte .

DON QUIJOTE

Mi-oi râcâi cu grije rugina de pe za
și'n pod găsi-voi spartă o chivără, m'auzi ?
I-oi drege buza știrbă la loc, din mucava,
și o voi ține'n brațe, timp lung, cu ochii uzi.

Mi-oi ascuți de-o piatră, cu gându'n lume, lanceа,
și-o noapte aștepta-voi în friguri zorii, când,
mi-oi săruta mârțoaga, pios, pe botu-i blând,
și voi porni alături cu soarele din Mancha .

În urmă Sancho Panza, își va certa mereu,
proptindu-și în călcâie, măgarul său cuminte.
Va da din cap prostimea : - Este nebun ! Dar eu,
voi merge numai cântec și numai vis 'nainte !

Hei, cine-o să mai aibe vestmânt medieval
mai scump ca zaua-mi ștearsă cu grije de rugină ?
Ca Rosinanta, nimeni n'o să mai aibe cal,
și niciun vis, ca visu-mi, să ardă de lumină . . .

Și totuși, huiduită-mi va fi armura'n drum
și nimeni, cavalerul cel blând nu-l va'nțelege,
cât e de trist în urma castelelor de fum,
însângerat de pietre și vânăt de ciomege .

Însetoșat, hangiul nu-mi va întinde cana,
iar aripile morii, mi-or rupe carnea, dar,
m-o duce scutierul călare pe măgar
și voi porni în lume să-mi aflu castelana . . .

Iar când s'o rupe lancea bucăți, în arătări,
și-o face idealul, din mine, carne vie,
atuncea cavalerul, să moară, o să vie,
cu trupul către vatră și gândul către zări . . .

Întors să mor alături de-o veche lumânare,
voi auzi pe Sancho plângând și pe preot :
- Cum a putut să'ncapă un vis atât de mare
în trupul ăsta firav și slab, de Don Quijote .

Mi-oi năluci atuncea, că am învins toți zmeii,
că sunt biruitorul întregului pământ,
îmi va închide ochii, blând, mâna Dulcineii
și voi muri departe de morile de vânt . . .

ÎNTOARCEREA LUI ULYSE

În fruntea mesei stau cu mirt pe tâmple
dar dorm de mult sub zidurile Troii.
Mesenii râd și cupa mea se umple,
voi beți cu morții și cinstiți strigoii.

Eu am rămas sub zidurile Troii !

Eu am rămas sub zidurile Troii
și cu tovarășii mei morți, în fundul mării
se rumenesc berbecii grași și boii,
zadarnic în miresmele frigării .

Eu am rămas sub zidurile Troii,
sau putrezesc sub alge cu vâslașii,
întors acasă cum se'ntorc strigoii
acelora ce nu mai vin cu pașii.

Mă pipăiţi pe umeri, pe vestminte,
încredinţaţi că m'am întors 'napoi ?
Dar eu sunt numai sute de morminte
în leşul care umblă printre voi .

Îmi povestiţi de temple, de pilaştri,
despre noi zei, ce'n lipsa mea crescură ?
Eu vă băzmesc de morţii mei albaştri
rămaşi în Troia, sau pe mări de zgură .

Uleiuri cu adânc miros de floare
sângele Troii de pe răni nu-mi spală,
căci dincolo de orice scăldătoare,
port morţii mei, pe mine, tencuială.

În cinstea mea chemaţi aezi la cină
ca să mă cânte ca pe toţi eroii,
dar numai umbra mea cu voi închină,
voi beţi la masă numai cu strigoii.

Eu am rămas sub zidurile Troii !

Iar când pe sânul alb al Penelopii
pun fruntea în afund culcuş fierbinte,
eu sângerez în lupte cu ciclopii
ori rătăcesc pe mări de oseminte .

Cu dornice săruturi ne' ntrerupte
muierea îmi desmiardă la'ntâmlare,
pe piept, pe braţe, rănile din lupte
crezând că urma lor nu mă mai doare,

dar eu sunt tot, o rană nevăzută
și răni sunt ochii ăștia stinșii, goii,
femeia mea, ori morții mă sărută
veniți în pat de sub cenușa Troii ?

M'arunc din nou în valuri cu năierii,
din nou mă bat în scuturi cu strigoii,
alunec dintre coapsele muierii
și mă'ngrop iar sub zidurile Troii . . .

Eu am rămas sub zidurile Troii !

ÎNTOARCEREA DIN CRUCIADĂ

Trist sună cornul sfintei cruciade
iar noi betegi și jalnici seniori,
ne'mpleticim în platoșe schiloade
sub vechi armuri, cârpite strâmb cu sfori,
baroni și prinți, ce-au fulgerat în spade
Ierusalimul altor aurori .

Cu trupul plin de răni ce se usucă
amar și greu ne clătinăm în fier.
Câți au murit ? Și câți mai pot să ducă
o țandără de chivără de cer ?
Pe-o umbră de mârțoagă, o nălucă,
pe-un ciob de scut, un ciot de cavaler !

- Când am plecat de mult în Cruciadă,
mai știi Bertrand ? Eram numai lumini;
tot burgul sta pe ziduri să ne vadă,
ne troenea cu roze și cu crini,
iar noi, pe armăsarii de zăpadă,
treceam printre vasali și palatini .

Cetatea scânteia în mii de fețe
ne așternea covor de borangic
sub strălucirea zalelor semețe.
- Îți mai aduci aminte Alberic ?
Cu fruntea 'n cer, cu spada'n tinerețe,
încovoiam vecia ca pe-un spic ! . . .

Iar soarele bătea medalioane
pe scuturi și pe platoșe, minuni .
Mulțimile vuiau, iar din balcoane
madonele cu mâini de rugăciuni,
ne surâdeau prin lacrimi, ca'n icoane,
și ne-aruncau în sulițe cununi . . .

Acum ne'napoiem o hâdă ceată
pe piept cu câte-o urmă de blazon;
cu coiful spart, cu fața sfâșiată,
sub zdreanța unui colț de Gonfalon,
strigoi de cruciați ce altădată
au strălucit în zale de baron .

Acum povara'ntoarcerii ne frânge,
pe cai ologi, sub zale care curg.
Convoiul de fantome parcă plânge
scurgându-se spre vechiul nostru burg,
pe când nebiruit și plin de sânge,
Ierusalimul scapără'n amurg .

O clipă doar și porțile de-aramă -
sub care n'a fost dat să biruim-
se fac de foc, și'n urmă se destramă,
topindu-se sub cerul lor sublim.
Și tot mai jalnic, cornul trist ne cheamă
tot mai departe de Ierusalim . . .

- Gotfried, Gotfried, de ce ne înspăimântă
o rană'n piept și-un ciot de scut beteag,
când încă'n noi, Ierusalimul cântă
și mai purtăm prăjina unui steag
și când noblețea'ntreagă-i neînfrântă
în sângele rămas pe zale cheag ?

Iar dacă-a fost armura să se spargă
de ce suspini, nevolnic scutier ?
Adună-mi trupu'n platoșa prea largă,
din spada mea dă-mi ciotul de mâner
și fă-mi pentru întoarcere o targă
din crengi cerești și verzi de palmier .

Presară-mi-o cu crini și roze toată
de dulcea lor mireasmă să mă'mbăt
ca'n burgul fermecat de altădată
când ne'ngropau sub floare de omăt,
și-așa întins pe targa'nmiresmată,
purtați-mă spre țară îndărăt .

Astăzi pășim cu platoșe schiloade
și ne'ncurcăm în zdrențe prin furtuni,
dar mâine'n burgul nostru cu arcade
madonele cu mâini de rugăciuni,
zâmbind în cinstea altor cruciade,
ne-or împleti mai fragede cununi .

Iar cei care-au căzut pe metereze,
în piept cu-acele crunte sfâșieri,
o veșnicie n'or să sângereze,
cândva uita-vor marile dureri
și brațele s'or ridica mai treze,
sfințite'n mirul rănilor de ieri.

Iar mâine burgu'ntreg o să se scoale
în cântece de calfe și fierari,
săltând vor dănțui pe nicovale
săbii mai lungi și platoșe mai tari,
în focuri se vor făuri noi zale
și noi potcoave pentru armăsari .

Și iarăși străbătând albastre spații
peste doi ani sau poate peste trei,
cu sulițele'nfipte'n constelații,
cu platoșele evului în șei,
ți-or sta în fața porții Cruciații,
Ierusalime, care nu ne vrei .

Și vor veni mai mulți din soare-apune
și cei de ieri și cei ce azi nu-i știm,
pe vechile morminte or să tune
noi cavaleri cu chip de Heruvim
și ei sau alții, tot te vor supune,
Strălucitorule Ierusalim .

VIEȚAȘII

Demult, demult, la început de osândă
mai întreba de noi la poarta de-afară,
câte-o nălucă de mamă plăpândă
sau câte-o nevastă amară, amară.

Un an, doi, trei, patru, din lumea cealaltă
ne mai sosea câte-un răvaș mirosind a grădini .
Apoi tăcerea crescu peste noi tot mai'naltă
ca bozia peste ruini .

Nimeni, nimic, nicăieri, niciodată
și umbra celeilalte vieți,
căzu de pe noi măcinată
ca tencuiala de pe pereți.

Iar noi ne-am desprins de pe timp ca o zgură
Afară părinții bătrâni,
poate de ani și de ani se făcură
pâine, zumzet, fântâni.

Nevestele noastre or avea lacrimi tot mai puține
și'n păr mai multe zăpezi înțelepte.
Vor fi'nvățat să nu mai suspine
și să nu mai aștepte.

Feciorii noștri vor fi crescut mai departe,
mai străini, mai departe de noi,
or fi purces în orașe străine la carte,
de n'or fi pierit undeva în război.

Iar fiicele noastre cu boiuri de floare
vor fi purces mirese'n calești,
alături de miri rupți din soare
ca niște prinți din povești.

Și-acolo'n cămine albastre vor coase
cu mâna subțire și moale
- plecate sub lampă, madone duioase -
scutece albe ca niște petale.

Pentru odrasle bălaie ca spicul
care vor râde mâine'n iatac,
departe de moarte și de bunicul
pierdut fără urme, în piatră, în veac.

RIDICĂ-TE GHEORGHE, RIDICĂ-TE IOANE!

Nu pentru-o lopată de rumenă pâine,
nu pentru pătule, nu pentru pogoane,
ci pentru văzduhul tău liber de mâine,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!

Pentru sângele neamului tău curs prin șanțuri,
pentru cântecul tău țintuit în piroane,
pentru lacrima soarelui tău, pus în lanțuri,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane!

Nu pentru mânia scrâșnită'n măsele,
ci ca s'aduni chiuind pe tăpșane
o claie de cer și-o căciulă de stele,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Așa, ca să bei libertatea din ciuturi
și'n ea să te-afunzi ca un cer în bulboane
și zarzării ei peste tine să-i scuturi,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Așa, ca să-ți pui tot sărutul fierbinte,
pe praguri, pe prispe, pe uși, pe icoane,
pe toate ce slobote-ți ies înainte,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Ridică-te Gheorghe pe lanțuri și funii !
Ridică-te Ioane pe sfinte ciolane!
Și sus, ca lumina din urma furtunii,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane ! . . .

ZILE

Marţi, Miercuri, Sâmbătă, Luni,
zile neutre, fără de formă,
ca o ceaţă enormă
peste genuni.

Bună dimineaţa, celulă,
noapte bună, zăbrele,
sparge-v'aş ca un dulău în măsele,
rupe-te-aş cu dinţii, celulă!

Stau în timpul groaznic de gol,
bătut de vânturi toride,
cu tălpile'n veacuri lichide,
ca'n ocean un atol.

Temniţă, temniță, turbată cățea,
cum joci în somnul meu paparuda!
Viaţa, viaţa de-afară, zăluda,
cum ți-ar da foc inima mea!

Marţi, Miercuri, Vineri... Ce zi e oare?
Săptămâna e-o namilă moartă,
insula mea nu-i pe nicio hartă,
lunile mele nu trec prin calendare. . .

Luni, Miercuri, Joi...Duceți-vă dracului,
zile'mpuţite, zile stătute!
Cin' să vă urmeze negrele sute,
de-aici, din gura veacului?

BALADA CODRULUI FĂRĂ HAIDUC

Ca de dincolo de lume
vine plin de colb,
fața dârză, mâna'n șold,
armăsaru'n spume.

Fruntea-i crește mai înaltă
brațul tot mai crunt,
stânci, păduri, furtuni îi sunt
mume, laolaltă.

Ard amieze sub sprâncene
și pe chip semeț
sărutări de băltăreț
și de nopți codrene.

În căleâie când își strânge
murgul năzdrăvan,
pare-arhanghel pământean
sau vreun cneaz de sânge.

Flinta își îndreaptă țeava
să privească sus:
ochi de vultur nesupus
care'nfruntă slava.

Ipingea bogată poartă,
cioareci și tuslugi......
Arnăuți și străji și slugi
înlemnesc în poartă.

De când sunt nu mai văzură
curțile domnești
izbucnită din povești
astfel de făptură .

Arătarea din baladă
sare jos din șe a :
-Unde-i Vodă Caragea ?
Iancu vrea să-l vadă .

Toți bulbucă ochi de broaște,
turcii cresc în fes :
-Cine ești boier ales,
cine te cunoaște ?

-De la Vodă la Agie
grecii toți mă știu .
De la Olt și pân'la Jiu
Codru'ntreg mă știe !

Parcă trăznetul despică
străji și arnăuți,
cât sunt la picior de iuți
și ce'nalți în chică.

Faraonii și buzații
schiaună prin curți;
lungi la mâini, la fapte scurți,
gâfâie gealații.

Se'mbrâncesc în poticnire
turcii în șalvari.
Cetele de palicari
chițăie subțire.

Fuge straje, fuge agă
lepădând papuci,
că haiduc între haiduci
sparge curtea'ntreagă.

-Iancu ! Freamătă cerdacul.
Prinși de tremurici,
pehlivani și măscărici,
vin de-a berbeleacul.

-Iancu ! Scări, odăi, iatacuri,
zumzăie la fel.
Singur Iancu, numai el,
calcă-adânc pe veacuri .

Parcă vine din jugaștri,
dintr'un pisc străbun,
unde ouăle își pun
vulturii sihaștri.

Intră'n curte și le face
semn, să tacă toți :
-Nu sunt căpitan de hoți,
cârtițe buimace.

Broaște'n fuste, slugi fricoase,
n'am venit să prad,
nici să vă trimit la iad
putredele oase.

Hai, lingăi surpați din șale
duceți-mă sus.
Vorbe bune am de spus
azi Măriei-Sale. . .

Cine să-i răsară'n față
cruntului boier
care-și reazimă de cer
umăr și sâneață ?

Cin'să meargă să-l prosterne
la Măria-Sa,
când și Vodă pe sofa
dârdâie'ntre perne ?

Prind din coate să se'ndemne
și-l privesc mereu :
Ba e Făt-Frumos, ba zmeu,
ba e Strâmbă-Lemne . . .

-Cuvioase cioclovine
cu sfieli de sfinți,
luați-vă'ndrăzneala'n dinți
și nădragii'n vine.

Nimeni nu-i să se desfacă
din cinstitul stol,
să-i dau flintă și pistol
și hanger și teacă ?

Din pridvor atunci l-îmbie
un moșneag senin,
scris de-un meșter bizantin
pe-o icoană vie.

-Adă la Vlădica'ncoace
sculele de drac
și pe Vodă-am să-l împac,
dacă vii cu pace.

Iancu-și scutură pe-o treaptă
armele de fier :
-Iacă lege de hanger,
iacă flintă dreaptă.

Am venit să vă dau seamă
n'am venit să cer . . .
Alb, ca vișinu'n Prier,
Sfântu' n prag îl cheamă.

Mire-se arnăuțime
slugi și logofeți
Sfântu-oftează din nămeți
și din limpezime.

- Vino cu Vlădica sue
pocăit haiduc . . .
Între perne și ciubuc,
Vodă e și nu e .

Namila cu ochi de soare
intră. Calcă drept.
Domnu-i numai nod în piept,
perne și sudoare.

Când mai face-un pas, doar unul,
toți boierii sloi.
Vodă,între perne moi,
galben ca tutunul.

Mâine'n zori, când va cădea
lațul unei funii,
vor jeli pe urma mea
ulmii și gorunii.

Însă marii ochi curaţi
- dimineţi senine -
dincolo de cruntul laţ
am să-i duc în mine . . .

•

Poarta, dis-de-dimineaţă
înapoi s'a tras.
S'a sculat la rumen ceas
gloata târgoveaţă.

Curţile domneşti sunt pline
de smerit popor.
Pildă vie tuturor
ştreangul se cuvine.

Nici cinstita boierime
nu se cade dar
să nu-l vadă pe tâlhar
sus, la înălţime.

Vin boierii câtă iarbă
şi-şi fac loc să stea
cât mai sus cu vreo giubea
cât mai jos cu-o barbă.

Parul care-așteaptă vamă
e și el de rang,
căci poftește doar în ștreang
un haiduc de seamă.

Du-te-vino, grecoteii
saltă nerăbdări.
oaspeți mari, pufnind pe nări,
sub turbane, beii.

Când haiducul din călcâie
crește până'n pod,
pare Iancu voievod,
Vodă o momâie.

Doar Vlădica blând surâde,
Domnului dând ghies
ca să-și dreagă grai nedres,
spart pe buze hâde.

-Tu ești, Iancule Jiene,
tu, haiduc hain ?
-Eu, Măria Ta și vin
din păduri oltene .

Dar nu-s lotru de răscruce,
ci, pe sub gorun,
am luptat ca să-mi răzbun
Neamul pus pe cruce.

Vodă tremură și'ngaimă :
-Ba te știu tâlhar,
mi-ai ucis un Câre-Serdar,
mi-ai fost jaf și spaimă.

-De-am prădat cu mâna toată
printre fagi și cerbi,
fost-a pentru robi și șerbi,
pentru biata gloată.

Dacă lama cu prăsele
a cârnit vr'un grec,
o făcui ca să-mi înec
jalea țării mele.

Însă dacă azi las flintă,
codrii lungi și lați,
e că taica și trei frați
urii tale-s țintă.

N'ai răzbit să'nvingi haiducul,
dar mi-i frângi pe ei.
Lasă-i. Mie dă-mi ce vrei,
ștreangul sau butucul.

Minunați-vă giubele
și voi bărbi de-omăt !
Făt de crivăț e, sau făt
zămislit de iele ?

Doamne ești (Vlădica spune)
os de voievozi
și ești slobod să slobozi
întru iertăciune.

Iartă-l, că și-a pus de-o parte
sculc și nărav . . .
Vodă'ngheață râs gângav
pe-un obraz de moarte.

Scuipă printre dinți cuvinte :
-Sâmbătă în zori,
Ieșu-i ciugulit de ciori
ți-l fac dar, Părinte. . .

●

Țes păienjenii'n ungher
harfe de mătasă.
Lăcrămând departe'n cer
câte-o stea se lasă.

Bate-o rază și nu prea
printr'un ochi de bârnă.
Lacătul la ușa grea
cinci ocale-atârnă.

Lanțul cu turbări de lup,
pe sub piatra bolții,
când în suflet, când în trup
își înfige colții.

Ce glas dulce și adânc
șoarecii îi strânge ?
Și din ziduri de ce plâng
pic ături de sânge ?

Umbrele ce taină spun ?
Cin-le ține hangul ?
Cântă Iancu în ajun
de-a-l răpune ștreangul.

Nu e apă în ulcior
ca să-i stingă spuza
de urzică sau de dor
care-i arde buza.

Nu e vânt măcar un fir
ca să bată'n dungă
și cu fragedul lui mir
fruntea să i-o ungă.

Și nu-i niciun pui de stea,
agățat de dreve,
să-l culeagă'n pumni să-l bea,
ca'n păduri aievea . . .

-Codrule fără haiduc,
sub minunea lunii,
calea ta n'o mai apuc
să-ți slujesc gorunii.

Neamule fără noroc,
pururi în furtună,
flinta mea cu plumbi de foc
nu te mai răzbună.

Nu mi-e frică de călău,
nici de ștreang n'am teamă,
dar în piept mă frige rău
codrul ce mă cheamă.

Și mai am un vechi alean :
doi ochi mari de fată.
Luneeau într'un rădvan,
peste Olt, odată. . .

Erau verzi, erau adânci,
și-au pierit aiurea.
Și în vis îi port de-atunci,
ochii și pădurea.

Soarele pe curți aruncă
coșuri cu cireși.
Darabane fără greș
sună la poruncă.

Vodă! Ce necaz l-afumă,
ce omizi îl rod ?
Curge-o șoaptă prin norod :
Ciumă, Vodă Ciumă !

Șade' n jilțu-i ca pe cuie,
ca pe ghimpi de spin.
Între perne și venin
Vodă e și nu e.

Lacomi de petreceri rare,
lângă Domn semeți,
Agă, străji și logofeți
frig de așteptare.

Dar ce crăngi de lămâițe
și de meri domnești
înfloresc pe la ferești,
crăngi sau jupânițe ?

Că la geam când se adună
albe sfiiciuni,
parcă ning de sus cununi
fragede de lună.

Frăgezime tinerețe,
cum de mai surâzi,
când stă Ianeu între gâzi
tuciurii la fețe ?

Frăgezime de fecioară
cum mai legeni crăngi,
când stă Iancu între spăngi,
pregătit să moară ?

Caldă lacrimă de fată
cum nu cazi pe braț,
când stă Iancu lângă laț
stâncă neplecată ?

Şi tu Iancule Jiene
moartea cum o'nfrunți ?
Ca un cerb pe vârf de munți
surăzând sub gene.

Ce-ai zărit la geam haiduce,
ce ochi mari şi verzi ?
Cât ai da să nu-i mai pierzi
şi'n păduri i-ai duce . . .

Parcă's ochi de nestemată,
măi haiduc codrean.
Lunecau într'un rădvan,
peste Olt, odată . . .

-Hei, nu-mi pasă, cioară slută
faraon urât,
că-mi pui ştreangul tău de gât
când eu sunt lăută.

Baragladină, nu-mi pasă
funia că-mi legi,
când eu sunt ciorchini întregi,
dulce tămâioasă.

Nici de corbi nu-mi pasă foarte,
ticălos țigan,
când văd ochii din rădvan
că-mi zâmbesc la moarte . . .

Gâzii, goi ca spurcăciunea.
Iancu, falnic nuc.
- Codrule fără haiduc,
duce-ți-aș minunea.

Sună-a moarte darabana
gâzii-l smulg din loc.
-Neamule fără noroc,
duce-ți-aș icoana.

Gloatele de ce suspină ?
Ștreang de ce tresari ?
Unde-s ochii verzi și mari,
puși în geam lumină ?

Când s'au smuls - smaragde sfinte -
din fereastra lor,
ca să-i ardă în pridvor,
Domnului'nainte?

Jupâniță, creangă albă,
ochii tăi senini
la Măria-Sa'i închini,
cum închini o jalbă.

Buzele-ți nu spun nimica,
numai ochii cer.
Alb, ca vișinu'n Prier,
lângă ochi, Vlădica :

-Pune-ți Doamne, mila'n faptă.
Pravila din moși,
dacă stai și o descoși,
tare-i înțeleaptă.

Că ea cere slobozire
din osândă grea,
fată de boier de-l vrea
pe tâlhar de mire.

Azi, din curtea Ta se-alege
crinul prea curat,
de osândă și păcat
lotrul să-l deslege. . .

Vodă'ngaimă : - Tu, Sultană,
în genunchi îmi stai ?
Ochii plâng și'ntregul rai
pâlpâie pe-o geană.

-Vrei de mire lotrul mare ?
Vrei din ștreang să-l scot ?
Ochii plâng și raiul tot
cere'n ei iertare.

Și , deodată, gloata, cade
în genunchi , tunând :
- O, Măria-Ta, fii blând,
iartă și sloboade !

Geme Vodă, geme Agă,
logofeții tac.
Se crucește în cerdac
boierimea'ntreagă.

Domnul dă porunci. Și geme.
Gâzii sar'napoi.
Arnăuți în fuste noi
bombăne blesteme.

Gloata' n vuiet se ridică.
Peste ea, domol,
scrie cruci de aur gol
mâna de Vlădică.

Numai ochii de-altădată,
ochii din rădvan,
râd acum haiduc oltean,
cu lumina toată.

Roibii se împlântă
codrului afund.
Surugiul cântă,
frunzele-i răspund.

Hei, frânghie cruntă,
spânzură-ţi alţi furi. . .
Albul drum de nuntă
zboară prin păduri.

Butca sau mireasma
leagănă pe miri
sub catapeteasma
crengilor subţiri ?

Merg sfinţiţi de veacul
codrilor bătrâni.
Râde'n zări conacul,
aşteptând stăpâni.

Cât e stejărişul
de înalt în svon,
smirnă-i tot frunzişul,
pomii toţi amvon.

Cât de lung drumeagul
pentru roibi şi roţi,
patrafir tot fagul,
steme ulii toţi . . .

Unde duci cu tine,
mire năzdrăvan,
dimineți senine,
ochii din rădvan ?

Unde duci Jiene,
tras de telegari,
zării dunărene,
ochii verzi și mari ?

Uite-i cum se lasă
mai adânci, mai grei,
lumea neculeasă
s'o culegi din ei.

Uite-i cum se pleacă
- hoțule'ntre hoți -
cerul ce-i îneacă
să li-l furi de poți . . .

Surugiul mână
frunzele nu tac.
Taina ta ce'ngână,
murmur de copac ?

Duce butca'n fugă
mirii nunții verzi.
Creangă ca o rugă,
mustri sau desmierzi ?

Duce butca'n goană
mirii albei nunţi.
Frunză ca o rană,
sângeri sau te'ncrunţi ?

Iancu, când ascultă,
când n'ar vrea deloc,
creanga tot mai multă,
frunza grea de foc .

Ca să nu le-audă
spune şoapte el
(stropi de geană udă
pe-un ceresc inel) :

-Alba mea mireasă
fragedul meu rai,
cupa-ar vrea pe masă
umbra ta să-i dai.

De mireasma-ţi lină
crinii toţi sunt beţi.
Trestia se'nclină
mlădieri s'o'nveţi.

Iar şi iar îl cheamă
paltin şi gorun,
Iancului i-e teamă
parcă de ce spun .

Ca să nu-i audă
cântă'n șoaptă el
(stropi de geană udă
pe-un ceresc inel) :

-Toată unda apei
pasul tău l-ar vrea.
Tremurarea pleoapei
ți-o îngână-o stea.

Nuferii îți fură
umerii rotunzi,
verde iezătură
ochii tăi afunzi . . .

Iar și iar îl strigă
ulmul nimănui.
Iancului i-e frică
de chemarea lui .

Ca să nu-l audă,
plânge'n șoaptă el
(stropi de geană udă
pe-un ceresc inel) :

- Lunecai odată,
peste Olt, în vis.
Tu erai sau toată
floarea de cais ?

Cu ce dulci omături
îngerii te-au scris ?
Azi îmi arzi alături,
dar îmi pari tot vis . . .

Iar și iar, oriunde,
teiul face semn.
Iancu nu răspunde
la grozav îndemn .

Ca să nu-i audă
glasul cenușiu,
suduie cu ciudă :
- Mână, surugiu . . .

Iar și iar se zbate
fagul nepătruns.
Iancu nu se-abate
și nu dă răspuns.

Ca să nu-l audă,
smulge-un bici acum
și dă șfichi și nu dă
roibilor de fum.

- Tu, mireasă, du-mă
raiului tău sfânt.
Parcă mă sugrumă
ramurile' n vânt.

Dragostea mea dragă,
smulge-mă de-aici. . .
Creanga iar se roagă,
Iancu iar dă bici.

Și cum geme ramul
cu frunziș de foc,
parca'ar plânge neamul
fără de noroc.

●

Cine-a muls cu mâini blajine
calea-laptelui pe cer,
că șiștarul nopții plin e,
nevăzutule oier ?

Codrul susură din foaie
ca o gură de izvor
unde îngerii își moaie
gingășia gleznei lor.

De prin râpi, de prin viroage,
codrul vine, când pe brânci,
când pe coate, să se roage,
cu chemări tot mai adânci.

La conac, sub geam, coboară,
ca să-i freamăte'n auz,
când cu șoapte de vioară
când cu geamăt de cobuz .

Doarme Iancu, vraje lungă
legănat pe brațe moi.
Codrul geme să-l străpungă
brațe reci îl trag'napoi.

Doarme Iancu, vraje goală,
pe ispite de omăt.
Codrul geme, el se scoală,
îl trag brațe îndărăt.

Doarme Iancu, vraje dulce,
pe fierbinte sân sbătut.
Codrul geme, el se smulge,
brațe cad în așternut.

Cușma, flinta, ipingeaua
și pistoalele'n șerpar . . .
Fuge'n grajd și scoate șeaua,
scoate frâu și armăsar.

- Du-mă'n lumea mea cealaltă,
murgule, că nu mai pot.
Murgul sare poarta'naltă
cu haiduc, cu dor, cu tot . . .

Codru-l simte c'o să vină
de la brusturi la bureți,
din bârlog la vizuină,
de la guşteri la mistreţi.

Taică frasin, creangă muică,
vine munte de haiduc.
Mai răsare-o nevăstuică,
mai ţâşneşte vr'un bursuc.

Îi ies paltinii'nainte
ca haiducii când vor pungi.
Gata să-l binecuvinte,
ulmii în odăjdii lungi.

Măi, ce scârţâie'n tăcere
peste codru şi muncel ?
Carul - Mic cu roți de miere
trage luna după el.

Machea, luna e, sau, poate,
dintr'un puţ nepământean,
cumpăna tăcerii scoate
o găleată de mărgean ?

Peste scorburi, peste viezuri,
stele tinere îşi coc
pădureţele lor miezuri
de tămâie și de foc.

Pe târzii poteci răzleţe
murgul pune paşi cuminţi.
Iancu şuieră tristeţe
din amare foi cu dinţi :

- Jelui-m-aş că mi-e jale,
jelui-m-aş, dar n'am cui,
nici stătutelor pistoale
şi nici dorului cu pui.

Jelui-m-aş numai ţie,
codrule fără haiduci. . .
Din adâncuri vechi învie
umbre, taine şi năluci :

Uite-aici oprişi caleaşca
unui pui de beizadea,
i-ai smuls ifosul şi taşca
şi luceferii din ea.

Uite-aici cârnişi Serdarul
cam limbut, cam grecotei,
risipind pe tot hotarul
potera de funigei.

Uite-aici cu tescovină
te-ai clătit să nu te spurci,
după ce-ai dat foc la cină,
unui han cu nouă turci.

Și la jar de crengi uscate,
te-ai legat, cam tot pe-aici,
să faci Neamului dreptate
și cocioabei de calici. . .

Luna pe cărări se varsă
ca o baniță de grâu.
Pe sub fagi cu frunza'ntoarsă
lacrimi picură pe frâu.

Cad pe frâu și cad pe coamă
cad în iarbă licărind,
când mărunți bănuți de-aramă,
când inele de argint :

- Dragoste alunecoasă,
ineluș învârtecuș,
cu frânghii de chiparoasă
mă legi zdravăn de culcuș.

Ori de câte ori din bezne
s'a sculat vr'un braț voinic,
l-a frânt dorul sau mai lesne,
l-a stins fierul venetic.

Vino, codrule și iartă
pieptu-acesta slăbănog.
Tot adâncul meu te poartă,
ție, ceas de ceas, mă rog.

Fir-ar, codrule, s'ai parte
de-un haiduc cum n'am fost eu,
cu hangerul fără moarte
scris pe za de curcubeu.

Fi-ţi-ar toată frunza lină
ochi albaştri şi cereşti,
toată straşnica tulpină
frunţi şi braţe haiduceşti.

Facă-se tot codrul pânde
de topoare şi măciuci,
dacă gloatele flămânde
astăzi nu mai au haiduci.

Facă-se haiduc tot ramul,
rădăcinile la fel,
dacă azi nici tu, nici Neamul
parte n'aţi avut de el . . .

Lacrimi curg şi pică'ntr'una
şi pe şea şi'n iarbă jos.
Sus, pe vârfuri pare luna
cuşma altui Făt - Frumos.

Ce heruv şi-a spart ulciorul
sau cad stele prin făget ?
Bate vântu'ncet ca dorul
şi ca jalea de încet.

Bate vântu'nlăcrimatul
duh amar de foi de nuc,
parcă e şi nu-i oftatul
codrului fără haiduc.

Bate vântul carpatinul
duh amar de busuioc,
parcă e şi nu-i suspinul
neamului fără noroc.

BALADA CLOPOTARULUI DIN STELE

A plecat moţul cu gloata.
Pumnii-s tari şi paşii grei,
parcă toată Detunata
l-a'mbrăcat în piatra ei.

A plecat moţul la ţară
şi tot vine'n drumul lui
nu făină ca să ceară
şi nici milă nimănui.

A plecat moţul şi mere
şi tot creşte la răscruci,
nu cu cercuri şi ciubere,
ci cu furci şi cu măciuci.

Nu cerşind din poartă'n poartă,
nici flămând din loc în loc
ci cu umblet ce nu iartă
în cumplite- opinci de foc.

Ziua tânără se scoală
mai devreme, dinadins,
să se'mbete de răscoală
ca de-un crâncen vin aprins.

Nici Bihorului nu-i lene
dacă pleacă munţii toţi.
Tună gloatele crişene
şi Zarandul lângă moţi.

Răzmeriţa nesătulă
calcă zarea până'n fund
cu ţuguiuri de căciulă
implântate'n cerul scund.

Şi cum tot coboară - Ţara
când din stânci, când din copaci,
veacul dă'n genunchi ca fiara
încolţită de gonaci.

Şi cum smulge crunta apă
putregai de răgălii,
strâmbătăţi răscoapte crapă
până jos în temelii. . .

●

Roşu taur de jăratec
cu văpăi pe bot,
Soarele, svâcnind sălbatec,
trece râu'nnot.

Fulgeră iconostasul
serii de mărgean.
Piatra tremură sub pasul
gloatei lui Crişan.

Sângerând cumplit de soare
pe tăişuri reci,
coase lucii şi topoare
spintecă poteci.

Înflorită'n noi vestminte,
printre meri şi pruni
iese Târnova'nainte
tinerei furtuni.

Popa'n drum înalţă cruce
spre sărut sfios.
Ca o lacrimă străluce
trupul lui Christos :

- Domnul să te aibă'n pază
oaste de iobagi.
Valea Târnovei e trează
pentru oaspeţi dragi.

Te-aşteptăm, răscoală sfântă,
să despici făgaş.
Nu mai geme azi, ci cântă
bunda pe clăcaş.

Cântă brazda și iobagul,
cântă morții'n glod.
Jos, sub talpă, fierbe pragul,
fierbe mustu'n rod.

Fierbe'n mâini de rob lopata,
fierb fuior și fus . . .
No, de-acum robie gata !
Din cenușă, sus ! . . .

Dinaintea asprei cete,
strașnic în suman,
flutură puțin din plete,
surăzând, Crișan.

Sfânt la chip și'n răzvrătire
și la vorbă sfânt,
rupt din gresie subțire,
ars de ploi și vânt.

Pupă Crucea și se'nchină.
Dar, în fața lui,
rotunjesc doi ochi lumină,
mari și nesătui.

Nu-l privesc, îl sorb cu sete,
limpezi și cerești.
-Când te uiți așa băiete,
parcă mă sfințești.

Maica Domnului - minune -
ți-a dat ochi de rai.
Ce porți tu în suflet, spune,
și în ochi ce ai ?

- Sunt Călin, măi bade. Tata
crâsnic e în-sat.
Pot să merg și eu cu ceata,
dârz și răsculat.

Vreau și eu să fiu cătană
oastei de țărani.
Împlinesc la Sânta Ană
treisprezece ani .

Nu mai mi-e de-acum de sburdă
cu copiii'n stol
știu să'nare cu plumbi o durdă,
sau topor să scol.

Şi securi și coase-așteaptă
și privesc și tac.
Surăzând, Crişan și'ndreaptă
cușma lui de dac.

- Dogorești de dor, copile,
frigi ca un cuptor,
dar ești încă mic de zile
ca să scoli topor.

Nu ţi-e vremea de cătană,
fiu de clopotar ;
doar bucoavnă, ghiers şi strană
potrivite-ţi par .

Stai la vatra ta şi'nvaţă
psalmi şi rugăciuni,
mâine, pentru-o nouă viaţă,
clopot nou să suni . . .

Se'ntristează faţa mică.
Ochii mari se-aprind,
plini de lacrimi se ridică
spre Crişan cu jind.

- Lasă, nu ofta, Căline,
fii fecior ne'nfrânt ;
lacrima ce plânge'n tine
lumineaz-o'n cânt.

Şi Crişan domol, mângâie,
fragedul obraz.
Vântu-i smirnă şi tămâie,
zarea de topaz.

Pomii vor şi ei s'alinte,
încărcaţi de flori,
chipul frânt de plâns fierbinte,
ochii rugători.

Oacheşă la trup şi'nvoaltă
seara de Prier
creşte - atâta de înaltă
că miroase - a cer.

●

În grădina lui Călin
toate păsările vin,
cântă mult şi dorm puţin.
Toate stelele se-anină,
toate crengile se'nchină.

Doar o pasăre străină
n'are cântec, nici hodină.
S'ar tot face pe tulpină
glas de om care suspină
s'ar tot face, dar nu poate,
până-i noaptea jumătate.

Şi Călin în patul lui
când e pasăre, când nu-i.
Când şi-ar face aripi dorul,
când nu poate să-şi ia zborul.
Şi când plânge, parcă scrie :
nu cu slove pe hârtie,
ci cu jarul inimii
scris pe faţa perinii,
cu cerneala genelor
şi cu pana penelor.

- Mi-ai dat, Doamne, ochi senini,
dar trup mic de ani puţini.
Dacă pentru libertate
nu duc sac cu plumbi în spate,
dacă pentr-un colţ de pită
nu scol coasă ascuţită,
dacă pentru neamul meu
nu ridic toporul greu,
batăr fă-mă ca pe tata
clopotar pe toată gloata,
batăr dărue-mi putere,
să sun ceas de înviere !
Fă-mă crâsnic plin de vlagă,
să bat clopot noaptea'ntreagă,
să dea zărilor ocol,
Neamul meu din somn să-l scol . . .

Suflă'n geamuri luna plină.
Perna-i udă de lumină.
Toate şoaptele din lună,
toate ca un freamăt sună,
toate vor ceva să spună.

Doar pe creanga din grădină
neagra pasăre străină
n'are cântec nici hodină.
S'ar tot face, dar nu poate,
plâns de om care se zbate .

Spune glasul lunii pline :
Hai, Căline, vin-cu mine.
Duhul nopţii chiamă iară :
Hai, Căline, pân'afară.
Crăngile au viers pe gură :
Vin' Căline, pân-la şură.
Pasările vor să-l vadă :
Vin' Căline, în livadă.

Numai pasărea străină
de pe ramura mezină
n'are cântec, nici hodină.
S'ar tot face, dar nu poate,
ţipăt nopţii blestemate.

A ieşit cu paşi desculţi.
Luna îl urzică
şi'n nesomn sunt spini prea mulţi
pentru tâmpla mică.

Bozii înălţate'n cozi
îi pândesc cărarea.
Albi şi tineri voevozi
prunii'şi mişcă floarea.

Albîn cămăşuţa lui
printre pomi răsare.
Parcă e şi el un pui
de cireş în floare.

Ce-i șoptesc și ce-i tot spun
când o umbră'n cale,
când o ramură de prun
când o rază moale ?

Că pe creangă cum tăcea,
neagră în grădină,
prinde viers acum și ea
pasărea străină.

Prinde viers și prinde grai,
prinde glas cuminte .
- Pasăre cu negru strai
parcă'ndrugi cuvinte.

- Măi Căline, sue'n tei,
printre ramuri dese.
Din pădurea Târnovei
vezi ce șarpe iese.

-Pasăre cu-aripi de scrum
de prin alte crânguri,
mult a fost să taci și-acum
taine multe gânguri .

- Măi Căline, tu n'auzi
umblete de fiară ?
Zangăte și pași zăluzi
tot prin râpi coboară .

- Aud, pasăre și văd
  printre ramuri dese.
Văd năluci și simt prăpăd,
  luna vrăji îmi țese.

Parcă sclipete de spăngi
  cresc din râpi pe coaste. . .
- Măi Căline dintre crăngi,
  nu-s năluci, ci oaste.

- Tulai, pasărea mea, nu-s
  cușme nici sumane,
ci soldați crăiești de sus,
  falnice catane.

Pasăre, parcă mi-a'mpuns
  pieptul o frigare.
Oastea grofului pe-ascuns
  își întinde ghiare.

Desprinzându-se ușor
  de pe'nalta-i mladă,
pasărea cu negru zbor
  piere din livadă . . .

Cine-o fi vândut viclean
  oaspeții și satul ?
Vin să-l prindă pe Crișan
  cum abați vânatul.

Vin să-l smulgă din culcuş,
   sub tăcerea lunii.
Ah, pândarii toţi dorm duşi,
   nu sunt treji niciunii ?

Nici o veghe de străjer
   chiot nu ascute ?
Sări, Căline, jos din cer,
   sări din tei mai iute.

Cui să-i ducă vestea rea
   pe Crişan să-l scoale ?
-Doamne, dă-mi fierbintea stea
   a poveţei Tale.

Pune'n gândul meu zbătut
   raza Ta curată . . .
Şi lumină s'a făcut
   în copil, deodată.

Parcă s'a cuminecat
   mica lui făptură,
e mai tare, mai bărbat,
   cu lumini pe gură.

N'o să-i deie grofului
   robi pentru belciuge . . .
Alb în cămăşuţa lui,
   fuge, fuge, fuge.

Trupu-i numai scânteieri,
pașii scânteiază.
Pe sub crengi de pruni și meri
urma lui e rază.

O fi, măre, timp de-ajuns
satul să-l deștepte ?
În clopotniță pătruns
fulgeră pe trepte.

Bat în cuiburi fâlfâind,
speriați, lăstunii.
Tinerele mâini se-aprind
vâlvătăi pe funii.

Cade'n noaptea fără fund
dangătul de-aramă.
Zările care-i răspund
se zbârlesc în coamă.

-Scoală satul meu iobag,
scoală-te furtună !
Tunet brațelor ce-l trag
cruntul clopot tună.

Bubuie arama grea
să trezească truda.
-Scoală, răzmerița mea,
că te vinde Iuda.

Sună, clopote prelung
 şi deşteaptă gloata.
Crâsnic m'am legat s'ajung,
 clopotar ca tata . . .

Mai năvalnic, mai aprins,
 clopotul se-aruncă,
prăvălind în necuprins
 luna, ce pe-o stâncă.

Munţii toţi se surpă'n gol,
 ţăndări să se sfarme.
Taică, dă-mi puteri să scol
 Neamul care doarme.

Din ce spartă veşnicie
lespezi mari de dangăt sar ?
Ce năprasnic clopotar
trage veacul de frânghie ?

E de foc sau e de piatră
alb în cămăşuţa lui ?
N'o să-i deie grofului
niciun rob sculat pe vatră.

Noaptea sare ca o uşă
smulsă straşnic din ţăţâni.
Satul de iobagi români
se ridică din cenuşă.

Somnul se preschimbă'n flinte
pernele se fac securi.
Din răscruci la cotituri
gloata-i trează şi fierbinte .

Turbă ciuda pe oţele
şi'n catane'mpărăteşti.
- Înger eşti sau demon eşti,
clopotarule din stele ?

Cin'te-a dus în turla'naltă
vijeliile s'asmuţi
şi tot trăznetul să-l muţi
dintr'o zare în cealaltă?

De eşti duh sau numai pleavă
de valah în turnul tău,
nu te-o judeca birău,
ci crăescul plumb de ţeavă !

Pâlc de spăngi cărări îşi taie
tot pe brânci, pe după dâmb.
Răpăiala lor de plumb
biciueşte ca o ploaie .

Aşchii se desprind din lună
şi din turnul transilvan .
Clopotarul năzdrăvan
tot mai crunt prin stele tună.

Altă grindină. Alt ropot.
Aşchii noi din zid se rup.
Străluceşte micul trup,
ca un crin legat de clopot .

Nu-i muiere, n'o să-și plângă
brațul drept rămas beteag. . .
- Clopot m'am jurat să trag,
am să-l trag cu mâna stângă.

Mai grozav furtuni prăvale
din clopotnița, din cer,
-Ticălos paracliser,
plumbii-ți dau în van târcoale.

Puștile prind iar să bată.
Crengi cu flori din pruni se frâng.
Cade frânt și brațul stâng,
ca o creangă'nsângerată.

-Nu-mi da plânsul suferinții,
ci dă-mi, Doamne, noi puteri,
ceasul marei învieri
să-l sun chiar de trag cu dinții.

Dinții'n funie se'mplântă,
arde micul trup bălai.
Clopotul de lângă rai
nu mai tună sus, ci cântă.

„Lasă, nu ofta Căline,
fii fecior ne'nfrânt.
Lacrima ce plânge'n tine
lumineaz-o'n cânt".

Cine-i spuse vorbe bune,
ieri, în rumenul apus ?
O să'nalțe, cum i-a spus,
din durere, rugăciune.

Trage. Clopotul se roagă.
Lungul tunet din furtuni
cântă-acuma rugăciuni
pentru răzmerița dragă.

Dârzul crâsnic de-adineaur'
prins cu dinții toți de cer,
printre stele care pier
sparge cântece de aur.

Ca un zbor se-avântă'n spații
spânzurat de ruga lui. . .
Jos, prin oastea grofului,
sparg porți negre răsculații .

- N'ai stârnit destul zăvozii,
diavole de clopotar ?
Puștile crăiești bat iar
și se pierd pe rând în bozii.

Dinții încă vor s'apuce
funia din care-au tras.
Singur, lângă rai rămas
clopot vine și se duce.

Singur clopotul suspină
tot mai sus și tot mai lin.
Trupul mic de sânge plin
parcă sângeră lumină.

Ochii de la Prea Curata
cerul îl străpung.
-Crâsnic m'am legat s'ajung
clopotar pe toată gloata . . .

Picurii ce-i curg pe față
tremură și ei puțin,
dar se fac surâs senin,
limpezimi de dimineață . . .

Lasă, nu ofta Căline,
să nu plângi, fecior ne'nfrânt.
Toată lacrima din tine
urcă'n stele numai cânt.

BALADA UNUI PICIOR DE PLAI

Pe-o sprânceană de lumină
lângă-o lacrimă de rai,
verde culme carpatină
rotunjește dulce plai.

Iar în plaiul stânei goale
lângă strunga fără oi,
crengi cu ramuri frânte'n jale,
se cutremură prin foi.

Fluier vechi nu mai îndrugă
nu mai latră câini pândari,
numai munții poartă'n glugă
carpatine neguri mari.

Numai zburdă'n strungă iezii
nici plăpânzii miei priori,
doar pe umărul amiezii,
suie ulii rotitori.

Ulii suie, frunza spune,
iar în iarbă'ntins amar,
ba e semn ba-i rugăciune,
tânăr leș de păcurar.

A rămas dormind pe-o rână
în culcuş de voievod,
pe-un picior de plai cu stână,
unde brazii plâng prohod.

A rămas zâmbind'nainte
ca un cneaz în pat de flori,
parcă un cuţit fierbinte
l-a străpuns de două ori.

Şi cum zace tinereţe
de cioban în verde plai,
ruga crengii pădureţe
sună moale, ca un rai.

- Nu mai plânge maică bună
nici tu câine credincios,
căci a nuntă codru'nstrună
din bătrân caval de os.

Că m'a dus rădvan de nuntă
tras de şase cerbi subţiri,
mire'nalt sub stea căruntă,
cum pe lume nu sunt miri.

Mire'n straie de mătasă
şi nuntaşi cu flori pe frunţi,
Măi ! Şi'n plai nu e mireasă
ca mireasa albei nunţi.

Păr adânc și trup suleget
și ochi triști cum alții nu-s,
de mi-a pus inel pe deget
și nopți lungi, ii somn mi-a pus.

Iar la sfânta cununie
munții falnici mi-au fost nuni.
Coborând din veșnicie,
vulturii mi-au pus cununi.

Din tulpină în tulpină
m'au dus brazii cu alai :
pe-o sprânceană de lumină,
lângă-o lacrimă de rai ! . . .

Maica'n sarica de lână
suie cremenea pe brână,
în opinci cu vâlvătaie
printre stânci cu fierăstraie.
printre jnepi zburliți în cuie,
pe grozava cărăruie.
Și cum urcă stâncile
plâng cu ea și țâncile.
și cum plânge și se roagă,

plâng și apele'n zănoagă,
plâng și brazii plaiului,
lângă poarta raiului,
plâng și ulii cerului,
de maica oierului. . .

- Apelor, cerești mirese,
cruntă nuntă'n cer purcese !
Apa tace și s'ascunde
în zănoage mai afunde .

- Brazilor, nuntași de frunte,
sânge-i plaiul nunții crunte !
Brazii tac și nu răspund
lângă raiul lor rotund .

-Munților cu patrafire,
cununarăți jalnic mire !
Piatra tace nu răspunde,
s'ar ascunde, n'are unde .

- Uliilor, ghiară lungă,
cine mi-l răpuse'n strungă ?
Ulii tac, nu dau răspuns,
rotitori în nepătruns . . .

Jalea maicii, neagră apă,
nu sunt țărmuri s'o încapă
și nici zare s'o cuprindă
câte țări de foc colindă.

Păru-și smulge'n vaiete,
cremene'nconvoaie-te,
codrule ferește-te,
frânge-te din creștete . . .

- Fătul maicii, verde mladă,
Domn pe-o turmă de zăpadă,
Domnitor pe nouă sute
de bârsane și cornute,

fața ta de păcurar,
lapte dulce din șiștar ;
noaptea cu miresme'ncete
s'a oprit la tine'n plete.

Corbii scuturând din pene
ți-au trecut pe sub sprâncene,
plaiurile ierbilor
ți-au dat ochii cerbilor,
și-un luceafăr vornicel
ți-a tras trupul prin inel.

Fătul maicii dulce,
„Primăvară dulce !" . . .

Maica-și smulge păr și straie,
brazi și paltini se despoaie,
zgâlțâie furtunile,
umple văgăunile,
ar urni, să nu mai fie
lumile, din temelie,
ar surpa tăriile,
ar seca veciile :

- Fătul maicii dulce,
„Primăvară dulce “
cine-ţi înroşi cununa
chipul tău să-l vază'ntr'una;
cine-ţi frânse dimineaţa,
ochii tăi să-i arză faţa
ca dogoarea plitelor,
ca vârful cuţitelor.

Cine-ţi stinse luna'n fag,
chipul tău să-l vază'n prag.
Ochii tăi să i s'aprindă
ca luceferii în tindă.

Cine mi te-a rupt din rod
vază-ţi chipul peste tot:
şi'n străfund de vizuină
şi în fund de blid la cină,
să-l tot frigă, să-l tot ardă
şi în braţe ce-l desmiardă.

Fătul maicii dulce,
„Primăvară dulce ! “ . . .

Jalea maicii, cepi înmoaie,
smulge scorburi şi tufoaie
şi cum geme orice trunchi,
cade soarele'n genunchi.

Și cum plânge și se zbate,
munții se târăsc pe coate,
ulii prind să șchioapete,
apele să scapete,
și'n văzduh ai crede că,
vămile se'ntunecă . . .

●

Colo'n vale de coștile
într'un fum de făgădău,
cine bea de patru zile
vijelie de trascău ?

Cine bea, turbat, din oală,
iad năpraznic, fără leac
și privirile nu-și scoală
din venin cu basamac ?

Fruntea-i arde grea de cute,
sub căciula cu țugui.
Pe mușcate buze slute,
sângerează vorba lui :

- Dă-mi prăștină să mă scurme,
dă-mi hangiță vâlvătăi,
banii de pe două turme,
sunt cu zimți cu tot, ai tăi !

Lung hangița îl măsoară:
- Cine-i baciul venetic ?
Din lăută ca să-l doară,
baragladinele, zic . . .

Iar oierul singuratec
în ungheru-i fumuriu,
își afundă mai sălbatec
ochii vineți în rachiu :

- Ia-mi hangiță oi și pungă
dacă pleoapele somn n'au!
Dă-mi rachiu să mă străpungă,
adă-mi trăznete să beau . . .

Frânți pe dible viscolite,
faraonii nu mai tac
din arcușuri cu ispite
și din strune lungi, de drac.

- N'ai rachiu, o, tu hangiță,
în tot beciul cu gârlici,
de-așa strașnică arșiță
și dogoare cu urzici .

Și nici voi n'aveți furtună
bieți cioroi cu scripci de foc,
câtă patimă s'adună
sub o cușmă ș'un cojoc ! . . .

Încă-odată omu'nșfacă
oala crâncenă și bea.
Suduind ocară seacă,
zvârle punga pe tejghea.

Şi dând buzna-apoi să piară,
intră'n noaptea cu năluci,
lingând bezna ca o fiară,
pe fierbinţi poteci de tuci . . .

La pârdalnica muiere,
o fi dulce noaptea' spic.
Când alintu-i mângâiere,
îmbierea-i borangic.
La pârdalnica muiere,
sub opaiţ slab şi mic . . .

În culcuş cu levănţică,
o fi vrăji care s'ascund.
Lângă sânul rândunică,
nufăr umărul rotund.
În culcuş cu levănţică,
cald şi moale şi afund . . .

- Fă muiere, fă dogoare,
patul rug mi l-ai făcut.
Vrea-ţi-aş braţele izvoare,
iezăr fie-orice sărut.
Fă muiere, fă dogoare,
fă-te rouă'n aşternut . . .

Fă-te iaz şi fă-te ploaie,
să mă stingi şi să mă'neci.
Fă-ţi alintul reci pâraie
şi sărutul, pâcle reci.

Fă-te iaz și fă-te ploaie,
stige-mi patima pe veci . . .

În dulceața mângâierii,
e cuptor din iad trimis !
Nici în brațele muierii
boala'n clocot nu s'a'nchis.
În dulceața mângâierii,
până dincolo de vis . . .

În culcușul cu omături,
e pojar din iad adus !
Nici în brațele de-alături,
boala'n clocot n'a apus.
În culcușul cu omături,
plini de țepi cu vârfu'n sus . . .

- Brațul, sânul și-așternutul,
parcă mai cumplit mă'ncing.
Nici alintul, nici sărutul,
boala'n clocot nu mi-o sting.
Brațul, sânul și-așternutul,
parcă-s flăcări ce le-ating . . .

Suduind ocară surdă,
omul scuipă printre dinți.
Smulge ușa ros de ciudă,
cu smintite mâini fierbinți.
Suduind ocară surdă,
fuge ca ieșit din minți . . .

Blid nemernic, blid drăcesc,
iarăşi în fiertură
doi ochi mari, de mort, lucesc,
sclipet de custură.

De înmoi un dumicat,
parcă'nmoi în sânge.
Arde'n lingură'nchegat
picur care plânge.

Strachina zvârlind în zid,
omu, scuipă'n tină :
- Vijelia ta de blid,
duhul tău de cină !

- Tindo! Şi în pragul tău
iarăşi mi se-arată.
Cu barosul pe ilău
i-aş strivi odată.

I-aş strivi ca pe păstăi,
i-aş zvârli'n cenuşe . . .
Legea ta şi morţii tăi,
chip ce-mi plângi pe uşe ! . . .

Dezmăţat şi'n capul gol,
omul iar porneşte,
prin amarnic vitriol,
prin subdinţi de cleşte.

Huhurezii din copaci
toţi în el se mută.
Ba dihori, ba vârcolaci,
rup din carnea-i slută . . .

- Lună, chip de om răpus,
cobe ticăloasă,
tot mai arzi pe şură sus,
face-te-ai pucioasă.

Şi voi stele cu săgeţi,
târfelor spurcate,
ochi de om ucis aveţi,
stinge-v'aş pe toate ! . . .

Omul suduie buimac,
de sudoare leoarcă.
Cei doi ochi mai mari se fac,
mai aproape-s parcă.

Omul şui, ar strânge spini,
s'ar târî prin tăuri,
ar săpa sub rădăcini
ca sobolii, găuri.

- Ieşi măi ursule afar'
dă-mi bârlogul mie !
Cei doi ochi din nou răsar,
mai aproape'nvie.

- Veverițo, dă-mi tu leac
scorbura-ți adâncă !
Cei doi ochi mai mari se fac,
mai aproape's încă.

Șerpii fug în bălării,
sar din drum bursucii.
Cei doi ochi mereu mai vii,
tot mai mari, mai lucii .

Pe-o sprânceană de lumină,
verde culme carpatină,
lângă-o lacrimă de rai
rotunjește dulce plai .

Munții în odăjdii stranii,
tot mai bat cerești metanii.
Brazii tot mai ung cu mir
veșnicia de safir.

Apele tot mai îngână
plânset de maică bătrână
și'n rotund de zări, cât vezi,
ulii tot mai sparg amiezi.

- Strungă rea, fără mioarce,
crunt blestem în plai mă'ntoarce.
Ochi grozavi , de nesupus,
parcă'n bice m'ați adus.

Chip amar ce'ntr'una plângi,
tu mă chemi și tu m'alungi !
Strunga tace, chipul tace,
cei doi ochi mai mari s'ar face.

Vârfuri lungi de lancie,
peste munți de Vrancie,
sângeră opinca spartă,
gâfâitu-i smoală fiartă,
cușmă, bundă și cămașe,
numai geamătul le'ngroașe.

- Munților, zăvozi cu lațe,
chip ucis mă frige'n brațe !
Munții, mantie cercască,
fug pe culmi, să nu privească .

- Brazilor, frigări haine,
ochi uciși mă ard în vine !
Brazii fug în cer grămadă,
să n'audă, nici să vadă.

- Uliilor, ghiare scoase,
chip de om mă'ncinge'n oase !
Ulii fug în soare sus,
să n'audă ce le-a spus . . .

Și cum vântul bate'n dungă,
tot sminteşte-o creangă ciungă,
și cum creanga se tot pleacă,
ștreangu-i gros, iar frunza seacă . . .

Creanga scârţâie, zăludă,
    munţii nu se'ntorc s'audă,
ştreangul tremură şi el,
    brazii nu se'ntorc de fel .

Numai ulii veacului
    deasupra copacului,
numai ulii gemenii,
    pe deasupra cremenii,

numai uli' cu ciocurile,
    smulg din slavă focurile,
când se fac ca aurul
    peste tot coclaurul,

când se fac ca lamele
    peste toate coamele,
când ca vâlvătăile,
    peste toate văile . . .

BALADA
UCENICULUI CU OCHI ALBAȘTRI

Aplecat peste argilă
suduind cu foc,
biet olar fără noroc
o frământă'n silă.

Blidele cu cerbi și ciute,
cu lăstuni și flori,
nu mai râd ca alteori,
prin unghere mute.

Nici vioaiele ulcioare,
zvelte'n braț și 'n gât,
nu-l mai bucură, oricât
le-a stropit cu soare.

- Oale, triste și posace,
răsfățate ieri,
tot ce-am scos din mângâieri
țăndări azi se face.

În zadar v'am scris pe fețe
răsărituri dulci -
nu vă vrea nici târg, nici bâlci,
trista tinerețe . . .

Mă tot duc cu hârburi goale,
vin tot mai calic,
pare'aş duce'n Carul - Mic,
sus prin lună, oale.

Supte-s pleoapele nevestii,
plozii supţi şi ei.
Bate jalea prin bordei
ca un vânt prin trestii . . .

Aşa spune, şi, de-o parte,
oalele tresar
şi, ca el, şi ele par
necăjite foarte.

- Dragile tătuchii fete,
alt olar străin
ni s'a pripăşit vecin,
cu scorniri şirete.

Rătăcit de nu ştiu unde,
spân, limbut şi şchiop,
ne bea soarele din plop,
zările rotunde.

Nu atât din lut cuminte
iscă frumuseţi,
cât momeşte târgoveţi
fermecând cuvinte.

Are șoapte moi ca luna,
miere din știubei,
grai cu salbe și cercei,
vorbe, ca fântâna.

Târgu'ntreg îi râde'n cale
meșterului spân . . .
Numai eu cu voi rămân,
cârd pestriț de oale.

Zice și, oftând, se pleacă,
mângâie-o ulcea,
câte-o oală, ici, colea
câte-un blid împacă.

Sau le ia de jos, în parte,
pe genunchi nițel,
că-s și ele, ca și el,
necăjite foarte.

●

Pe la ceasul serii,
când, gătiți curat,
vișinii și merii
ies la porți în sat,

pe sub legănare
albă de salcâm,
un drumeț răsare
de pe alt tărâm.

Tânăr ca minunea
crengii pe zăplaz,
'nalt, ca rugăciunea
papurii pe iaz.

Ochii, prinşi cu plasa
dintr'un fund de cer
când sunt ca mătasa,
când de giuvaer.

Vine fără grabă,
doar cu zarea'n sac ;
bate la cocioabă
de olar sărac.

- Să nu-mi dai simbrie,
meştere, nimic;
prispa ta să-mi fie
pat de ucenic.

Iar de-ţi sorbi fiertura
lângă muc de seu,
cu mireasmă gura
mi-oi clăti şi eu .

- Mergi, măi, linge-stele,
biet încalţă zări,
să frământi ulcele
altor depărtări.

Cruce fă-ţi şi du-te
ucenic pribeag,
dintre hârburi slute
şi noroc beteag.

Nici un blid cu bozii
n'am la cină-acum.
Străvezii mi-s plozii
şi muierea fum . . .

Ochii prinşi cu plasa
dintr'un fund de cer,
când sunt ca mătasa,
când de giuvaer.

- Ba aici mi-e locul,
meştere amar;
ţi-a fugit norocul
la un alt olar.

Iarăşi o să vină,
de-om trudi în doi
oale de lumină
şi ulcioare noi.

Ochii lui, obrazul
mai senin i-l fac,
că topesc necazul
de olar sărac.

- Scoate-ţi, ucenice,
cuşmă şi opinci.
Patru guri calice
vom spori la cinci.

Tinda pat să-ţi fie,
luna, strai de in,
stelele, simbrie,
soarele, tain . . .

Râde ucenicul.
Ochii-adânci şi buni
parcă's borangicul
serii cu lăstuni.

Şi-atât cer închide
fundul lor de lac,
că surâd şi blide
şi olar sărac.

De sub mâna ce-l supune,
tânăr şi zburând,
lutul prinde chip plăpând,
dulce goliciune.

Şi cum iese din plămadă
trupul fără strai,
parcă gângureşte grai,
parcă vrea să vadă.

Sus pe cântecul tulpinii,
roata joacă și
născocește gingășii,
rotunjimi și linii.

Printre noi făpturi de oale,
răsărind, zvâcnesc
ba un umăr feciorесc
ba o coapsă moale.

Ba, pe-un fraged șold subțire,
toarta de ulcior
galeș cade și ușor
ca un braț de mire.

Colo, ca un sân de fată
pâlpâie-o ulcea.
Un obraz de blid spre ea
cu sfială, cată.

Dincolo, o lună plină
a căzut din cer,
sau o strachină'n ungher
picură lumină.

Harnic ucenic se pleacă,
smălțuind mereu.
În spărturi de curcubeu
huma o îmbracă.

Dacă mâinile-o răsfață
  și-o dezmiardă lung,
ochii lui parc'o străpung,
  vrând să-i deie viață.

Ies familii din argilă
  de sub truda lui :
oale mari și mici cu pui
  blide cu prăsilă.

Freamătă de ele, cântă
  tindă și cerdac.
Cântă și olar sărac
  și bojdeucă sfântă.

- Mi-ai făcut aici, băiete,
  cântec din bordei,
zâmbet fiece crâmpei,
  fiece scaiete.

Tu dai duhul tău țărânii,
  inimă îi dai ;
porți și'n ochi un colț de rai
  și'n minunea mânii.

Tot nu vrei să-mi spui de unde
  vii și cine ești ?
Ucenic cu ochi cerești,
  taina ta ce-ascunde ?

El zâmbeşte şi frământă,
sau, pe lutul scris,
smălţuieşte cerbi de irs,
şi cocioaba cântă.

- Mi-ai sfinţit şi prag şi oale,
ucenic senin.
Prour, la fereşti, mi-anin,
zâmbetele tale.

Soare'-s genele muierii,
târgul larg şi bun,
iar tu râzi, cum râde'n prun
creanga primăverii.

Tot nu vrei să-mi spui de unde
vii şi cine eşti ?
Ucenic cu ochi cereşti,
taina ta ce-ascunde ?

El surâde şi frământă . . .
Oalele cu pui
gânguresc în jurul lui,
şi bordeiul cântă.

●

Cine-mi lunecă pieziş,
la uluci, iscoadă ?
Cine-şi face din frunziş
pândă şi broboadă ?

Cine din salcâmi în duzi
șerpuie subțire,
că nici boare nu-l auzi,
nici nu-i simți foșnire ?

Spân limbut sub crengi în pârg
umbra și-o desprinde,
ros de ciudă că la târg,
oale nu mai vinde.

Pe furiș, cu pasul rar
și cu umblet moale
dă colibei de olar
tâlhărești târcoale.

Și pe prispă de bordei
oare ce-mi zărește ?
Oale scrise cu scântei
râd copilărește.

Blide noi la soare-și scot
rumena lor față,
adunând văzduhul tot
într'un ciob de viață.

Și'n mijlocul lor, din plin
frământând plămada,
tânăr ucenic senin,
alb cum e zăpada.

Ochii par din cer culeși,
taine fără nume ;
zâmbetul, ca un cireș
i-a'nflorit în lume.

Licăre, sub mâna lui,
lutul, când l-atinge.
Fulger care e și nu-i
fruntea i-o încinge.

Si tot trupul, scufundat
trudei ce-l îndoaie,
parcă scapără ciudat
când și când, prin straie . . .

Verzi sunt buzele de spân,
limba și mai verde,
cu năpârci în gând păgân
printre crengi se pierde.

Iar în zori, când orice stea
fuge sus în slavă,
spânul șchiop cu limbă rea
duce'n târg otravă.

- Strâmbi am fost, smintiți am fost,
crunt păcat ne-apasă ;
dracul are adăpost
la olar în casă.

Ucenicul nepătruns
ce, răzând ne'nșeală,
fumegă miros ascuns
de pucioasă goală.

L-am pândit printre uluci,
l-am văzut cum scoate,
din dogori și din năluci,.
oale blestemate.

Ce stârnește din vâlvori.
mâna fumegândă
cară târgului în zori
spurcăciuni să vândă . . .

Vorbele de spân semeț
zumzăie ca stupii,
prind spinare de mistreț
se zbârlesc ca lupii.

- Nu-i sfielnic ucenic
cel răsfiert în smoală ;
iadul joacă din buric,
pus în orice oală.

Țipă'n blide goliciuni
vii de paparude,
ard și zbârnâie tăuni
în ulcele crude.

Fie blid, fie ulcior,
pângărind, ne'ntină
pâinea sfântului cuptor,
sfântul vin, la cină.

Toate parcă-s în răspăr,
numai iadu'n toi e.
S'a legat cu dracul văr
târgul, fără voie . . .

Vorbele -zăvozi de fier -
scapă din belciuge.
De la vameș la dulgher,
geme târgul, muge.

Vuietul, sculat întreg,
pleacă dela vetre.
mâinile păduri culeg,
cară munţi de pietre.

Fierb în poartă de olar
gloatele năuce.
Ochi senini în prag răsar,
raiul lor strălucc.

Creşte negrul vălmăşag,
urlă târgoveţii.
Bunul ucenic din prag
luminează vieţii.

Țăndări oalele se fac,
blidele fărâme,
zări și tindă și cerdac
stau să se dărâme.

Pietre vin în joc turbat,
grindină nebună,
peste tânăr trup se-abat,
peste blide tună.

Tună pietre, fierb furtuni,
se'ntărâtă gloate.
Mai albaștri, ochii buni
luminează toate.

Sângeră sub izbituri,
oalele schiloade.
În genunchi, peste spărturi,
umbra albă cade.

Geme câte-un hârb mai mic,
plouă bolovanii.
Ochi senini de mucenic
luminează stranii.

Mor ulcioare de pământ,
zuruie ulcele.
Ucenic cu trupul frânt
arde peste ele.

Și cum stă'n genunchi, pe prag,
cioburilor pază,
câte răni de hârb beteag
toate scânteiază . . .

Bolovanii vin duium,
târgul crește'n poartă.
Ochii mari surâd și-acum,
ochii limpezi iartă.

Alte țăndări se'nroșesc,
iar din luturi sparte
frunți, obraji și ochi zâmbesc,
luminând prin moarte.

Melcii stelelor scot coarne
forfotind prin foi.
Cărăbuși de aur goi
cad prin crini cu goarne.

Vraiștea de sus e toată
freamăt, zumzet, zvon;
la ferești fără oblon
tainele se-arată.

Ca o pară'n cer se coace
veacul neculeș.
Ies minunile, cum ies
puii din găoace.

Noaptea-i grea de must, şi luna
dă și ea în copt.
N'a dormit de nopți vreo opt
meşterul, nici una.

Somnu-abia acum prăvale
în adânc fântâni
tâmpla ce-a căzut pe mâni,
omul beat de jale.

Frânt pe scaun, lângă roată,
noaptea-l suge'n gol.
Plânsul tot îi dă ocol,
luna, câteodată.

Pe tulpină, roata moartă
n'a mai pus zvâcniri
rotunjimilor subțiri
de ulcior de toartă.

N'a mai pus nici șold molatic
nici grumaz sfios,
lutului zvârlit pe jos,
crâncen şi sălbatic.

Blide surde, oale ciunge,
hârburi șchioape zac
moarte'ntr'un ungher sărac
unde stea n'ajunge.

Şi, deodată, zidul pleacă
lunecând 'napoi.
Cu mireasmă de trifoi
luna toate 'neacă.

Dau năvală'n casă nucii,
teii buzna dau.
Unde-a fost perete, stau
'nalte trepte lucii.

Şi pe trepte, lin, coboară
şovăelnic pas :
ucenic cu chipul tras
intră în cămară.

Fruntea-i picură broboane
roşii de măceş,
ochii par din cer culeşi,
faţa, din icoane.

Uneori, roşesc o pată
stropii pe podea -
dar el râde, cum râdea
lumii, altădată.

Razele vorbesc în şoaptă,
cu polen pe guri.
În ungherul cu spărturi
foşnet o deşteaptă.

Cioburi pline de sfială
ies din morţi adânci :
în genunchi, în cârji, pe brânci,
orice hârb se scoală.

Oale ciunge, blide surde,
ţăndări fel şi fel
merg de-a buşilea spre el,
gata iar să zburde.

Din surâsul lui adie
duh de busuioc :
toate stau, când stă în loc,
merge, toate'nvie.

Singur meşterul suspină
dus în vis afund.
Până'n noaptea lui pătrund
ochii de lumină.

Mâini subţiri se lasă bune
peste somnul greu ;
ochii mari surâd mereu,
glasul dulce spune :

- Meştere cu lungi suspine
ce'ndoieli te storc ?
Vezi, din alte lumi mă'ntorc
ucenic la tine.

Vin așa cum mă ții minte,
ca în ceasul când
pietrele loveau, pe rând,
trupul meu fierbinte.

Coasta mea și-acum dogoare,
dar zâmbesc și sânt.
M'am întors ca să-ți frământ
alte noi ulcioare.

Nu fii trist că sânger încă,
Noaptea, am să'ngrop
în argilă câte-un strop
și'n tăcere-adâncă.

Ziua, târgul mă ucide,
se răscoală'ntreg,
dacă vede că mă'ncheg
în pământ de blide.

El nu-mi iartă orice feric
din surâs ceresc.
e mai bine să'mblânzesc
lutul, pe'ntuneric . . .

Bunul ucenic cuvântă.
Ia, domol, de jos,
lut zburlit și somnoros
și'ndelung frământă.

Când cu mâna îl înfrânge,
   când pe roată, sus. . .
Rar, în negrul trup supus
   cade-un strop de sânge.

Tac străfundurile lumii,
   un cuvânt nu zic.
Numai blândul ucenic
   dă cutremur humii.

Plămădește noaptea'ntreagă
   oale, blide, căni . . .
Picurii ne'nchisci răni
   zâmbete se'ncheagă.

Și cocioaba iar se'ncarcă
   cu făpturi zglobii
ca albaștri ochi de vii
   de senine, parcă.

Chiar și meșterul ce doarme
   râde'n somn stingher,
în bordeiul plin de cer
   și gingașe larme.

Zorii fâlfâie prin casă . . .
   Mâini subțiri tresar
și pe frunte de olar
   ca un mir se lasă :

- Scoală, meștere, și ia-le.
Arde-le'n cuptor,
mergi și fecioria lor
du-o lumii tale.

Lasă târgul tău să creadă
singur că le faci.
Lumii, dacă vrei s'o'mpaci,
dă-i mormânt să vadă.

Să nu-i spui că vin pe lună,
nici ce-ascund în lut.
Las-o, pe mormântul mut,
mărăcini să-mi pună . . .

Nopți la rând ți-oi fi de-acuma
tainic ucenic . . .
Pașii par de borangic,
fața lui, ca spuma.

Înc'o dată, prin odaie,
ochii zări trimet
Pașii urcă'ncet, încet,
trepte de văpaie.

Peste cele căni și blide
scări de foc se'nchid.
Unde trepte-au fost, stă zid,
iarăși vechiul zid e . . .

Zorii zboară și se joacă
  gureși porumbei.
Apoi meșter și bordei
  în mărgean se'mbracă.

Și, deodată, fiecare
  oală de pământ,
lăcrimând de Duhul Sfânt,
  sângeră de soare.

ZICEAM

Ziceam : Dați-mi dalta, barosul,
să-mi taie cătușele, fierul,
flămândul din mine, setosul,
să'ncalece noaptea și cerul.

Strigam : Dărâmați-mi pereții
și spargeți-mi poartă și vreme,
să pipăi, să văd miezul ceții,
s'aud pașii Umbrei Supreme ! . . .

Și lanțul plesnește pe glezne
și tunet e zidu'n cădere.
Se sfâșie pietre și bezne
în crâncena lor despuiere.

Și toate sunt crude și goale,
și Taina de Foc își descheie
mătasea ei grea din paftale,
precum un trup alb de femeie.

Ci doare cumplit, pipăitul,
îmi sângeră văzul sub geană
și-auzul și'nvârte cuțitul
în cugetul meu, ca'ntr'o rană.

Lumina e bici, vijelie
de flăcări, pădure de ace,
și gândul, ce șoim vrea să fie,
se'ntoarce, biet pui, în găoace.

Și ochii treziți să pătrundă
tărâmuri ce n'au mărginire,
ca fripți se grăbesc să se-ascundă,
fugind înapoi, în orbire.

Mă'neacă, mă arde oceanul
minunii, ca plumbu'n cuptoare,
și zic : Dați-mi iarăși ciocanul,
să-mi bat lanțuri noi la picioare.

Și strig : Am privirile arse,
răpuse cad jos ca crețíi . . .
zidiți-mi aripile'ntoarse
și-mi puneți la loc toți pereții.

NICHIFOR CRAINIC

CÂNTECUL POTIRULUI

Când holda de seceri tăiată fu gata,
bunicul și tata
lăsară o chită de spice'n picioare
legând-o cucernic cu fir de cicoare,
iar spicele'n soare luceau mătăsos
să'nchipuie barba Lui Domnu Cristos.

Când pâinea'n cuptor semăna cu arama,
bunica și mama,
scoțând-o sfielnic cu semnele Crucii,
purtau parcă moaște cinstite și lucii,
iar pâinea dând abur cu dulce miros,
părea că e fața Lui Domnu Cristos.

Și iată potirul la gură te duce
Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe Cruce,
hrănește-mă carne de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice și mustu'n ciorchine
ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu pâinea de-apururi a neamului meu.

Din curpenul viței ce'nfășură crama,
bunica și mama,
au rupt un ciorchine, spunându-i povestea :
- Copile, grăiră, broboanele-acestea
sunt lacrimi de mamă, vărsate prinos,
la caznele Domnului nostru Cristos !

Apoi, când culesul de struguri fu gata,
bunicul și tata,
în joc de călcâie zdrobind nestemate,
ce lasă ca rana șiroaie'nspumate,
- Copile, grăiră, e must sângeros
din inima Domnului nostru Cristos !

Și iată potirul la gură te duce,
Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe Cruce,
adapă-mă sânge de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice și mustu'n ciorchine
ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu vinul de-apururi al neamului meu.

Podgorii bogate și lanuri mănoase,
Iisuse Cristoase,
e raiul în care ne-a vrut Dumnezeu.
Privește-Te'n vie și vezi-Te'n grâne
sdrobește-Te'n struguri și frânge-Te'n pâne.
Ca bobul în spice și mustu'n ciorchine
ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu viața de-apururi a neamului meu.

UNDE SÂNT CEI CE NU MAI SÂNT?

Întrebat-am vântul, călătorul,
bidiviu pe care-aleargă norul
spre albastre margini de pământ:
- Unde sânt cei ce nu mai sânt?

- Unde sânt cei ce nu mai sânt,
zis-a vântul? Aripile lor
mă apasă nevăzute'n zbor.

Întrebat-am luminoasa ciocârlie,
candelă ce leagănă'n tărie
undelemnul cântecului sfânt:
- Unde sânt cei ce nu mai sânt?

- Unde sânt cei ce nu mai sânt,
zis-a ciocârlia? S'au ascuns
în lumina Celui Nepătruns.

Întrebat-am bufnița cu ochiul sferic,
oarba care vede'n întuneric
tainele nespuse de cuvânt:
- Unde sânt cei ce nu mai sânt?

- Unde sânt cei ce nu mai sânt,
zis-a bufnița? Când va cădea
Marele'ntuneric, vei vedea.

T U

Tu care Te-ascunzi în eterna-Ţi amiază
şi lumea din haos o spânzuri de-o rază,
Metanic Ţie şi slavă
Izvor nevăzut al văzutelor linii,
mă scalzi şi pe mine în baia luminii,
Un mugur de carne jilavă.

Sunt duh învelit în nălucă de humă,
sunt om, odrăslit dintr'un tată şi-o mumă,
Dar sunt nerăspunsa'ntrebare.
Ce glas e destoinic să-mi spună'ncotro e
oceanul de foc ce icnind fără voe
Zvârlitu-m'a viu în mişcare ?

Nici maica nu știe ce tainică normă
îmi dete din carne vremelnică formă,
Neant înflorit în minune.
Că din izvoadele umbrelor noastre
se'naltă mai sus de Arhangheli și astre,
Din veșnica Ta'nțelepciune.

De Tine mi-e foame, de Tine mi-e sete,
fac dâră de umbră acestei planete
Cu spumă de soare pe creste.
Din trecerea vremii culeg veșnicia
din pulberea lumii îmi strig bucuria
De-a fi întru Cel care Este.

Părinte, în lume sunt aburi și aburi,
asemenea apei ce'nghiață în jghiaburi,
Prind coaje de carne în spațiu.
Tu cugeți, se naște ; îngădui, durează ;
iubești, înflorește ; respiri și vibrează
De-al dragostei vieții nesațiu.

Puzderii de stele ascunse'n amiază
făpturi ce cu Tine de-apururi durează
În lume vremelnic colindă.
A fi ? Bucurie eternă și sfântă
și vrajă e toată lumina răsfrântă
De-a gloriei Tale oglindă !

EU

Spre glorioasa-mi obârșie
cobor adânc din eu în eu,
sub două mii de ani mă'mbie
din fundul vremii, chipul meu.

Aud un vălmășag titanic
și văd din el cum mă desfac :
pe frunte cu breton romanic,
pe sub căciula mea de dac.

În doina dulce-a Babei Dochii,
alunec din părinți în prunci
și deschizând pe lume ochii,
în cel de azi, sunt cel de-atunci.

Văd cum Olimpul stins apune
în sfântul răsărit creștin,
aud întâia-mi rugăciune
și'ntâiul gângurit latin.

Departe cade ca un nour
o togă pe-un august liman,
rămân între vultur și bour
în fumuriul meu suman.

Port arc și sapă și secure,
trudind în vreme ce veghez
în luminișuri de pădure,
sau în cetăți la meterez.

Sprânceana când mi-o'ncrunt metalic,
se'nmoaie lin, în dor blajin,
surâs din cerul meu italic,
amar din Pontul Euxin.

Acest pământ până'n hotare
podit e cu strămoșii mei,
cucernic, când ridic altare,
pilaștrii bolților sunt ei.

Și'n ciuda silnicei Mongolii,
sunt ei temeiul subteran
pe care urc, precum atolii
pe oseminte de mărgean.

Sub soarele ce mi-l răsfrânge
talazul apelor sporit,
în milioanele de-un sânge,
sunt eu, pe veci întipărit.

Și'n chipurile lor voinice
când se'nconvoaie, eu tresar,
cum mișcă un noian de spice
acelaș bob miliardar.

De câte ori mă'neacă plânsu-mi
de-atât amar ce-am cunoscut,
mă'mbrățișez pe mine însumi,
cel încă'n vreme nenăscut . . .

De două mii de ani încoace
grăesc în vii și tac în morți,
și dârz voi pune cu soroace
înconvoiatei mele sorți.

Tresaltă'n mine milioane
de-acelaș sânge pe-un pământ,
și'n iureșul eternei goane,
cum sunt ce-am fost, voi fi ce sânt!

PĂRUL DIN RĂSCRUCE

Ce drag îmi ești tu mie, pom răzleț,
cu norul tău de ramuri la răscruce !
Îți dărui oricui arșița l-aduce
umbrarul vorbăreț.

Când din mormanul verdelui bronzat
te prididesc cascadele de pere
ești ca o boltă doldora de sfere
ce ard îndepărtat.

Dar pradă călătorilor și jaf,
mereu zburătăcit de retevee,
cu perele pierzi crengile crâmpee
în vraiște și vraf.

Flămânzi îți mușcă miezul de nectar,
dar cui îi pasă oare că te doare
și cine simte taina ta cum moare
durerea într'un dar ?

Cruzi, în asprimea scrijelatei coji
își sapă numele, ești tot o rană,
întreagă răbduria ta pomană
crestând-o drept răboj.

Și totuși n'ai uitat tu inimă de om :
prea ierți, prea ospătezi haina gloată !
Desăvârșire darnică e toată
făptura ta de pom.

Visând sub norul tău de foi, socot
că *duh* neomenesc răzbate'n tine,
din rodul tău aroma lui s'aține
chemând din largul tot.

Te scutură drumeții grosolan,
tu-ți vindeci ciumpăvirile schiloade
și bun, i-aștepți cu alt belșug de roade
de astăzi într'un an.

CÂNTEC DE BEJENIE

Pe drumul de munte, șuvoaiele gem
și bombănc'n scorburi frânturi de blestem.
Pe drumul din codru se sparge furtuna
și fulgeră semne că nu ni-i de-a buna.
Pe drumul din vale, zăvod grijuliu,
își caută turma și urlă'n pustiu.
P e drumul din țarini se'ndoaie cocenii,
ca degete care arată bejenii.
Pe drumul din zare-al lui Moș Nicăieri,
se sfarămă gloata de slava de ieri.

C'un vuet gigantic un veac se răstoarnă !
Măicuța-și zorește odraslele'n poarnă,
călare'n furtună se'nceruntă'napoi :
se zdrențuie cerul ca părul vâlvoi,
căci vine din urmă cu muget sălbatic,
gâtlej fără margini de zmeu asiatic.
Hai murgule , ia-mă pe greabănul tău
așterne-te vremii și vântului rău !

Ah ! Nu mi-e de ducă și nu mi-e de stare,
dar inima frântă ți-o pun în spinare.
Și-aș vrea să încapă în tainița ei,
și muntele mare și bobul de mei.
Și dacă n'o'ncape, cu genele'n moină,
iau holda'ntr'o pâine și țara'ntr'o doină.
Hai murgule, ia-mă pe greabănul tău,
așterne-te vremii și vântului rău !

AM FOST FACUT SA N'AM ...

Am fost făcut să n'am
pe-acest pământ, nimic.
Ca pasărea pe ram
cobor și mă ridic !

Pe ziduri de cetăți
m'am îndârjit să lupt,
pândar de bunătăți
din care nu mă'nfrupt.

Și dragostea de neam
m'a făurit să cânt
moșia'n care n'am
doi coți pentru mormânt.

Și pentru-aceasta fac
osânda cea mai grea,
nici zdreanța'n care zac
nu e măcar a mea.

Și dacă-am fost poet
sau luptător de rând,
azi, sunt doar un schelet
ce spânzură de-un gând . . .

La geam grilajul des
rânjește guri de fier
lăsându-mă să ies
cu sufletul spre cer.

C'am fost făcut să n'am
pe-acest pământ, nimic.
Ca pasărea pe ram
cobor și mă ridic !

FOAMEA

Doamne, nu mai pot fi ca și
cei sătui de-atâtea poame
căci într'un pustiu de foame
mi se rătăciră pașii.

Din lumina Ta, lumină
ochii mei, Prea Sfinte Tată,
azi mai stinși ca niciodată
nu zăresc decât o cină.

Dacă nu văd decât zeamă
care golul burţii-l minte,
nu mă judeca Părinte,
trupul nu mai ţine seamă.

Dacă'nflămânzit mă mână
gândul doar înspre mâncare,
Bunule, îţi cer iertare,
sunt un maldăr de ţărână.

Nu mă osândi Stăpâne,
pentru poftele-mi deşarte,
căci de suflet mă desparte
trupul care cere pâne.

Cum aş vrea să sting cu sila
glasul cărnii care ţipă,
însă Doamne, n'am aripă,
plămădit sunt din argilă.

O ! Cum a ucis în mine
flămânzenia nebună
tot ce sufletul adună
să se-apropie de Tine .

Doamne nu mai pot fi ca şi
cei sătui de grâu, de poame,
căci într'un pustiu de foame
mi se rătăciră paşii.

F L Ă M Â N D

De voi fi fost cândva ciorchine,
azi sunt prăștină stoarsă'n teasc.
În flămânzenia din mine
turnați o zeamă și renasc.

Îmi pipăi trupul cum se stinge,
un borș de știr l-ar încălzi,
un fir de iarbă de-aș atinge
fulgerător aș înverzi .

Lăsați-mi mâna de fantomă
din pom să rupă doar un măr.
Mi-aș umple gura cu aromă
și-aș mai trăi într'adevăr.

În țara turmelor și-a pâinii,
visez o supă de ciuperci.
Lăsați-mă s'acin cu câinii
la raiul unui blid cu terci.

În flămânzenia-mi adâncă
deșerturi oarbe se deschid;
când ultimul lingău mănâncă,
eu zac pe lingură și blid.

O, Dumnezeule, Tu care
din doi ciortani și cinci colaci,
făcut-ai munte de mâncare
și-ai săturat mii de săraci,

Repetă Bunule minunea
și'ndestulează mii de guri,
iar mie-ascultă-mi rugăciunea,
dă-mi coșul cu firimituri.

RUGĂ PENTRU PACE

Slavă Ție Doamne, pentru-această noapte,
somnul meu în umbra lunii s'a scăldat.
Din abisul păcii, visul scufundat,
mi-a cules mireazmă de naramze coapte.
Slavă Ție Doamne, pentru-această noapte !

Semăna cu noaptea Sfintei Tale Nașteri,
când ai rupt pecetea vechiului blestem.
Pacea Ta'nstelând-o peste Betleem
și vărsând lumina tainicei cunoațteri.
Semăna cu noaptea Sfintei Tale Nașteri !

A lăsat un înger porțile deschise;
cântec fără sunet Te slăvea'n sobor
unduia azurul, aripi fără zbor,
când spre-abisul păcii năzărit din vise,
a lăsat un înger, porțile deschise !

Dă-mi și mie-aevea, Pacea Ta Cerească,
miezul de tăcere al strigatei vieți,
care'nflăcărează din fricoși, profeți,
măduvă ce'mpinge vârful să'nflorească,
Dă-mi și mie-aevea, Pacea Ta Cerească !

Pacea lumii zace pe vărsări de sânge
și rodește bobul viitoarei uri.
Pacea Ta răsfrânge raiul în făpturi,
cel înfrânt având-o, el e cel ce'nfrânge.
Pacea lumii zace pe vărsări de sânge !

Dă-mi și mie pacea inimii, Stăpâne,
flacără ce nu se zbate'n uragan.
Să răzbesc războiul duhului dușman,
căci țărâna trece, sufletul rămâne.
Dă-mi și mie pacea inimii, Stăpâne !

Tu, răcoarea celui ars pe rug, Iisuse,
și dulceața celui sfâșiat de leu
în arena morții, Dumnezeul meu,
fii Tu răsăritul vieții mele-apuse.
Tu, răcoarea celui ars pe rug, Iisuse !

Și mă'nalță Doamne, la Cereasca Pace,
că Tu ești de-apururi neclintitu-mi crez,
dragostea de care nu mă'ndestulez
și nădejdea care de lut mă desface.
Și mă'nalță Doamne, la Cereasca Pace !

BALADA DOINEI

Din culme în culme de munte pietros,
se năzăre satul din Țara de Jos ;
acolo, prin vălul albaștrilor aburi,
ciobanul ghicește mijiri de oleaburi,
dar cum le cunoaște de mic și pe rând,
mai limpezi le vede cu ochiul din gând . .

Și-acolo în vale, o strâmbă cocioabă
și-o mamă bătrână cu viață de zdroabă,
și-o zână de fată la casa din Grui,
brodată pe chipul din inima lui.
Dar fata cu dorul fu altuia dragă
și astăzi pereche de nuntă se leagă;
răsună tot satul de chiot în toi,
el pustnic în munte și slugă la oi . . .

Cântarea luminii ce cade pieziș,
pieri'n ciripitul pierdut în frunziș.
Năvalnică noaptea pe munte se lasă
și turma'ngenunche în staul retrasă.

Ce focuri de zodii din cer s'au răsfrânt
în singurătatea acestui pământ
și-aprind huhurezii deprinși să vegheze
jeratecul verde din genele treze ?
Cu ochii pădurii părând că-l privesc,
privirea lor n'are nimic omenesc !

Nevolnic e somnul și trudnic aleanul,
tot greul în bâtă-l proptește ciobanul;
cu inima'n clocot de dragostea lui
dar nimeni n'o cere și-ar da-o oricui.

Tu munte, doboară o stâncă de sus
și dă-o de-a dura pe omul răpus
că-i plin de iubire ca stupul de miere
dar nimeni n'o știe și nimeni n'o cere,
că poate sub stâncă i-ar fi mai ușor,
decât sub povara gemutului dor .

Deodată, din hăuri de neguri pătrunde
oglinda de fildeș a lunii rotunde ;
ciobanul cu bâta proptită'n pământ,
în omul din lună se vede răsfrânt.
Și cum o clintită tilincă subțire
măsoară tăcerea în nemărginire,
icoana de umbre din luciul lunar,
i-arată pustia și golul amar,
dar luna cu față de mamă zâmbind
l'învăluie'n dulce polei de argint . . .

Un tunet! Lumină și zguduitură.
Ciobanul își duce cavalul la gură
și'n doină-și strămută sălbatecul dor,
ca lacul din rânza de stâncă'n izvor.

Un cântec ca noaptea sub steaua polară !
Întâi melancolic ca faptul de seară,
apoi ca lumina întinsă'n amiezi
și'n urmă ca roua din zori pe livezi.

Ciobanul din lună îngână oierul
și umple cu doina pământul și cerul ;
pământul cu goluri din pustietăți
și cerul cu doruri din singurătăți . . .

Evlavie ție, rapsod singuratec
atins de Arhanghel cu sfântul jeratec.
că frânt de obidă tu doinei te dărui
iar jalea și dorul, le'mparți fiecărui
și'mbată cu vraja durerii pe-oricine
suspină în doină și plânge cu tine.

Dar cine mai știe ce dor te frământă
când inima lumii în doina ta cântă
și când din vrăjite ecouri răsună
pământul și cerul cu tine'mpreună.

BALDOVIN ȘI MĂDĂLINA

La prisaca din poiană
lung e drumul și cotiș,
pe sub bolți de stăjeriș,
peste mlaștina vicleană.

Bănuitele poteci
sar în lături și se'ncurcă ;
greu le-ar bate haită turcă,
anevoie, stol de greci.

La mijloc, ostrov de floare,
codru'n jur, cât un ocean.
Pe ulcie de buștean,
viscol de albine'n soare . . .

Aici și-a găsit liman
singuratecul Nicoară,
Dana, când a fost să moară
de hangerul musulman.

Şi'n prisaca lui -ursuzul,
cel cu barba pămătuf
şi cu ochi rotunzi de ciuf -
leagănă din zori auzul,

cu zvonite psalmodii
ce sosesc ca din abise,
unde s'ar urzi din vise,
ale lumii temelii . . .

Şi-au trecut pe vânturi anii
scuturaţi în flori de tei !
Omul, şi-a'ngropat în ei,
patima şi dorul Danii.

că din moarte i-a'nflorit
o codană, leac de rană,
mândră ca o altă Dană,
din amurg, un răsărit . . .

Şi-a crescut în dor şi jale:
du-te noapte, vino zi,
între căprioare şi
pomenirea maicii sale.

Iarna'n nopţile cu lupi,
stă de vorbă ea cu tata ;
vara'n soare, el cu fata
prinde fagurii din stupi.

Și'ncărcat de-albine tot,
el zâmbește, ea glumește,
că sub chipul lui pândește
Statu-Palmă-Barbă-Cot.

Iar când stupii noi se'nhiarbă,
ea, regină-i între ei ;
el, asteamătă sub tei
prinde roiurile'n barbă . . .

Mădălină, dulce Lină,
fata tatii fără greș,
floare dalbă de măceș,
umpli zarea de lumină.

Toată scorbura cu pui,
tot copacul o cunoaște,
toată trestia cu broaște
și culcușul cu vătui.

Stă și-ascultă pe meleaguri
cum îi fluieră un sturz,
ori stângaci, un pui de urs
cum acîră după faguri . . .

La Izvorul Lotrilor,
cerbul crede că-i o zână
când o duce mână'n mână
Păunașul Codrilor.

Trupul ei, miroase-a miere,
buclele a flori de tei.
El, clădit e ca'ntr'un stei
de mândrie și putere.

Și cu suflete fierbinți
zugrăvesc în amăgire
de păienjeniș subțire,
gemenele lor dorinți . . .

Pe coloane de stejar,
iedera'și întinde firul;
codrul verde, coviltirul
ca o boltă de altar.

Suspinând spre nunta lor,
ei o văd cu pleoape'nchise.
Din potecă trec în vise,
din pădure'n viitor.

●

Răsărind de nu știu unde,
trece frunte de voinic.
Când s'arată, când s'ascunde,
la'ntorsură de colnic.

Vine, legănându-l șeaua
în mintean cu găetan ;
din chimir și-au scos plăseaua
un pistol și-un iatagan.

Veverița de pe cracă
scapă nucile pe jos
și oftând spre el se pleacă :
-Doamne, cât e de frumos !

Ursul însuși nu se'nșeală
când se dă după tufan :
-Nu e nicio socoteală -
mormăie - să-l am dușman !

Numai iepurii din ștevii
când îl văd la pace cad ;
el ochește'n vârful țevii,
doar mistreți de Țarigrad .

Și-acum mierla surioară
'i împrumută versul ei.
Șuierându-le'ntr'o doară,
ies din umbra verde, trei.

- Sănătate și dreptate
Căpitane Baldovin
- zice Oarză Spete Late -
fie-ți gândul iezăr lin,

că din Argeș la Brăila
și din Turnu la Buzău,
unde-ți prisosește mila,
ești slăvit de neamul tău !

Zice altul : - La Gorgane,
gemc'n jug poporul șerb
și de foame, Căpitane,
sânul mamelor e sterp.

Punga putredului agă,
sfârtecat la Călărași,
a mai dat un strop de vlagă
umbrelor de nevoiași !

- Salbe de mărgăritare
- zice ultimul ortac -
spânzură la Trei Altare,
Iani grecul, din copac .

Și-aici șalul de Ianina,
dela beiul arnăut,
pentru Lina Mădălina,
l-am adus precum ai vrut !

Verdea codrului Vlăsie,
Vlașca, Ilfov, Teleorman,
mare cât o'mpărăție,
scumpă ca un talisman,

Stejeriș ce nu te clatini
porți pe vârfuri șoimi și cuci,
iar la poale, după datini,
cete dârze de haiduci . . .

Peste codri crapă norii
ca burdufuri vechi de vin .
Își sărută vestitorii,
Căpitanul Baldovin .

Șargul, slobod din zăbale,
calcă rar, cu ei în pas ;
de nădejde și de jale,
inima se varsă'n glas :

- Câte zile-au fost trăite,
toate vârfuri de cuțite,
zilele ce-or mai veni,
cum ne-or mai ademeni ?

Căci cum pleoapa se ridică,
vede fiara venetică,
înger vrea sau demon vrea,
îmi împlânt plăseaua'n ea.

Răcoresc cu fapte grele
arșița nației mele :
astăzi spânzur, mâine spintec,
rănile să i le vindec.

Știe Cel Ascuns în stele
fundul gândurilor mele :
când de-o zdreanță, când de-un petec ,
țara vreau să mi-o deretec.

Alelei, popor durut,
cât de altfel te-aş fi vrut.
Scoală-te şi tu odată
vijelie detunată

şi sfărâmă lanţurile,
înroşeşte şanţurile,
şi stârpeşte mlaştina,
să'nflorească baştina !

●

Luna plină se coboară
până'n râul legănat -
fagure dezgărdinat,
din prisaca lui Nicoară.

Prefirată prin păduri,
auria mângâiere,
unge Neajlovul cu miere,
ceruind copacii suri.

Liniştea ce umple golul
numai vidrele o sparg
când bâldâcâie spre larg,
pescuind de-a rostogolul.

Sub copaci îngânduraţi,
el o leagănă şi-o strânge,
luciul apei îi răsfrânge
peste val îmbrăţişaţi.

Dinspre marginea cealaltă,
căprioara trece'n jos,
cu piciorul mlădios
ca o trestie de baltă.

Pe sub ea, un drag de pui,
tot apucă țâța grasă
și i-e ciudă că nu-l lasă
cum vrea el, măicuța lui . . .

- Măre Lină, răsfățată
pe genunchi de om voinic,
ce slomnește'n iedul mic
neprihana ta de fată?

-Din adânc de carne-aștept
sfânta slavă de-a fi mamă,
cu zulufii sub maramă
și-un odor de prunc la piept.

N'aș fi fată'n firea'ntreagă,
mamă, de n'aș vrea să fiu.
„Lemn netrebnic de sicriu,
pomul care rod nu leagă."

Uite codrul cum își ține
lumea toată'n frunza lui,
numai mame, numai pui,
eu trec singură cu mine.

Pe sub ram și peste ram,
mama cântă, puii'nvață.
Codrule, potop de viață
vreau și eu un pui să am.

M'am rugat de șoim să-mi deie,
șoimul zice: -Nu sunt om !
M'am rugat atunci de pom,
pomul zice : -Ești femeie !

Dela cine pot să sper
visul Linei Mădăline,
Căpitane Baldovine,
craiul codrilor de cer ?

Palidă de cele zise,
pe grumazul lui căzu.
Nici ea însăși nu crezu
că din carnea ei vorbise.

Îi părea că peste seamă
glas străin îi smulse gândul,
fundul lumii luminându-l
ca un fulger, vorba : Mamă !

- Măre Lină Mădălină,
între dragoste și chin,
Căpitanul Baldovin,
ac de cumpănă se'nclină.

-Dé-ai fi fagure de stup,
căprioară între fete,
te-aş gusta pe îndelete
desmierdare pentru trup.

Ceară, dacă-ai fi să fii,
te-aş preface în făclie,
ca să-mi pâlpâi numai mie
flăcările aurii.

Dar eşti mugur de femeie,
floare vreau să te-am în glastră
să m'adun la casa noastră
ca albinele'n uleie.

E prea mult un bob zăbavă
dar nu-i chip de cununii,
cât sunt dat unei solii
între poteri și dumbravă.

Lino, neamul meu răpus,
zi-i să tragă'n jug și trage.
Să mugească zi-i și rage
de-o să ții de cel de sus.

Stăpânirea-i stă'n gârbace,
iar supunerea în sânge.
Numai joacă de când zace,
numai cântă de când plânge.

Cine-a hotărât să'ncapă
soarta lui în soarta mea ?
Veacul ăsta, bubă rea,
doare'n el şi'n mine crapă.

Clocotesc ca un ceaun
că-i trăiesc dorul şi-aleanul ;
învârtindu-mi iataganul,
el scrâşneşte, eu răzbun.

Ah, de-aş istovi ocara
vânturaţilor ciocoi,
cununându-ne amândoi,
desprimăvăra-vom ţara.

Şi plocon vrând să-i aduc,
uriaş, s'o'nalţe'n slavă,
n'am să'ngrop în tine pleavă
ci sămânţă de haiduc.

Şi-ai să-mi creşti pe lângă vatră
noua veacului prăsilă,
fără milă - ca Gerilă -
şi cu pumn de Sfarmă Piatră !

●

Se păru că piere steaua
pripăşiţilor arhonţi ;
Simonide, beizadeaua,
fu găsit ucis de tonţi.

L-au atras cu dulci momele
la un chef cu cântăreți,
lăutarii în giubele,
erau lotri pădureți.

- Cine-l ațâța ca strechea ?
- Spete-Late, plin de vin !
- Cine-i fermeca urechea ?
- Diavolul de Baldovin !

Trăznetul cumplit al veștii
zgudui și tron și curți.
Tremurară Bucureștii :
inimi prăbușite'n burți.

Se cerniră cu zăbranic
prăvălatecii de greci.
Întunericul satanic,
mohorî iar pentru veci . . .

Codrul negru desfundându-l
poteri crâncene-l străbat.
Ce s'ascunde pe de-arândul,
nicăeri nu e aflat.

Falnic, crește Căpitanul,
și din tainicu-i sălaș,
clatină pe tot Balcanul,
umbra lui de uriaș.

Au pornit judeţ să facă
turcii, paşe din Rusciuc,
şi-au căzut peste prisacă
dibuind după haiduc.

Fiară turcă, fiară turcă,
jaf, ucidere şi foc,
patru veacuri de când spurcă
ăst pământ fără noroc.

Lino ! Visul fericirii
l-a surpat, abia'nceput,
urâciunea pustiirii,
peste raiul tău pierdut.

Cu burdufuri dolofane
de nectar chihlimbariu,
încărcatele chervane,
lasă'n urma lor, pustiu.

Stupii, răsturnaţi, par stârvuri
de cenuşe şi tăciuni.
Codrii cu pârjol pe vârfuri,
hăuie din văgăuni.

Roiurile, gloate'n furii
de pitici şi pricolici,
strâmbă cu veninul gurii
pe călăii măscărici.

Ridicându-se din scorburi,
flăcările scriu pe cer,
vântului sucit în sorburi
soarta omului stingher.

Că'n deșertul din prisacă
în amurg de foc și fum,
tata spânzură de-o cracă :
iată-l pară,... iată-l scrum.

Iat tu, Lină Mădălină,
floare dalbă de măceș,
prinsă'n lanțuri și străină,
pleci cu pașa, drept peșcheș.

Pui de porumbei sălbateci,
plângeți, pui de porumbei,
legănatu-v'au molateci
umerii și sânii ei . . .

Gemeți lângă vizuină
ursuleți nemângâiați,
mâna ei de miere plină,
ca pe sfârcuri o sugeați.

Căprioarelor din codri,
o vedeți, n'o mai vedeți,
zâna falnicilor lotri
și mândrețe'ntre mândreți.

Dar nu merge să'nflorească
  în fereastră de haiduc,
ci batjocură turcească,
  peste Dunăre'n Rusciuc.

Codrule, cupolă largă.
  doinei tânguită'n veac,
plânsul ei cine să-l șteargă
  când durerea n'are leac ?

Spune-l ca din strană'n strană,
  din copac în alt copac,
Codrule, mai mult c'o rană
  și c'o zână mai sărac . . .

●

Pașa cu frumoasa-i pradă,
la picioare'ntr'un chervan,
nu se satură s'o vadă
pe sub streșini de turban.

Taina mare a Vlăsiei,
ochii negri o răsfrâng :
stele'n cerul bucuriei
și luceferi mari când plâng.

Gândul pașei se'nsenină
dar obrazu-i stă umflat ;
cum pișcat e de albină,
fata-l crede și'ncruntat.

Groaza'ngroapă ghiare crude
în adâncul ei suspin.
Nu se vede, nu se-aude,
Căpitanul Baldovin . . .

Duh de țarini, drum de țară
lung convoi de prăzi în car,
spre rușine și ocară
o vor trece de hotar.

Iată Dunărea'nourată,
dincolo, liman strein.
Nu se vede, nu s'arată,
Căpitanul Baldovin . . .

Biata inimă o'neacă
desnădejdea fără mal ;
pe genunchi păgâni își pleacă
Mădălina, chipu-i pal.

Pașa râde de plăcere,
el, geambașul de femei -
trupul ei miroase-a miere,
buclele a flori de tei . . .

Vântul șfichiuie cu bice
valul Dunării înalt.
Pleacă prăzile'n caice,
către țărmul celălalt.

Unul doar mai joacă'n sforul
apei, cel din urmă drum . . .
Baldovin izbăvitorul,
nu se vede nici acum.

Dar roșit în pinteni șargul -
cotropire de potop -
mușcă zarea, soarbe largul,
iar când cade din galop,

trece altul, treacă șapte,
și când toți s'or istovi,
goana unul mânz de lapte,
pân' la fluviu de-o mai fi . . .

Vântul leagănă caicul,
pașa râde fericit ;
peste ochi izbește spicul
valurilor, repezit.

Ea la pieptul lui se zbate,
l-ar îmbrățișa grozav
dar is mâinile legate.
Vai, ce-aproape-i țărmul slav . . .

Pașa-i drămuește nurii,
el, geambașul de femei;
lăcrămioarele pădurii,
strălucesc în dinții ei.

Roabă potolită'ndură
fața pe genunchiul său.
Subțiratica ghiaură,
poate ea, scorni vreun rău ?

Lina însă-i hotărâtă
și sub zâmbetu-i făcut,
o lupoaică se'ntărâtă
de năduful ei zăcut.

Vine Baldovin, nu vine,
de-acu'ncolo tot atât !
Prefăcută nerușine,
ea-l sărută des pe gât...

Dar ca spada când o'mplântă
un Arhanghel fără greș,
ce cruzime - ascunde - sfântă -
trupul ei luat peșcheș ?

Că lupoaica'ntărâtată
de zănatecul alint,
i-a și'nfipt în beregată
colții ei de mărgărint .

Pașa horcăie, se luptă,
o clipită, două, trei,
dar cu beregata ruptă
a'mpietrit în dinții ei . . .

Vâjâie vrăjmaș furtuna,
scufundând caicul scund
și-l ascunde'n văgăuna
valurilor fără fund .

La trei zile, unde line,
legănându-l mângâios,
trupul Linei Mădăline,
la liman străbun l-au scos.

Și-a umblat atunci părere
de mucenicia ei :
trupul mirosind a miere,
buclele a flori de tei . . .

CÂND MUGURII SURÂD A FLOARE

Jucaţi-vă cât sunteţi mici
copii cu sufletul de floare ;
nimic nu e mai sfânt sub soare
decât că sunteţi voi aici.

Voi nu v'aţi dus şi n'aţi cerut
acest răgaz de zbenguială;
un dar vi-l scoate la iveală,
din veşnicul necunoscut.

Augustul vieţii făurar
vi-l dărueşte astăzi vouă
şi viaţa râde iarăşi, nouă,
răsfrântă'n ochiul vostru clar. . .

A fi, a fi și-a chiui -
trezvie albă'n somnul humii.
Întreaga fericire-a lumii
stă'n bucuria de-a trăi.

Când din bătrânul meu nimic,
privesc înspre copilărie,
văd timpul mort în clipa vie
și omul mare'n omul mic.

Ce n'aș da eu să mă despoi
de-această mască ruinată,
în frăgezimea de-altădată
copilărindu- mă cu voi.

Dar voi veți fi ca mine-acum
când eu din lume mă voi șterge.
E scrisă celui ce premerge
să cadă cel dintâi pe drum.

Cu zilele făcute sul
ca niște antice volume
veți plânge c'ați trecut prin lume,
dar nimeni n'a trăit destul.

RUGĂCIUNEA DIN AMURG

Mă rog și pentru viii și pentru morții mei.
Tot una'mi sunt acuma părtașii și dușmanii,
cu ei deopotrivă mi-am sfărâmat eu anii
și dragostea și vrajba le-am împărțit cu ei.

Pe morți în rugăciunea de seară mi-i culeg.
Aceștia sunt ei, Doamne, iar eu printre morminte.
Au fost în ei avânturi și-au fost pogorăminte ;
puțin în fiecare, în toți am fost întreg.

De viforele vieții ei sunt acum deșerți,
dar dragostea, dar vrajba, din toate ce rămâne ?
Zdrobita rugăciune la mila Ta, Stăpâne,
sunt și eu printre morții rugându-mă să-i ierți.

Și adunându-mi viii, la mila Ta recurg,
când crugul alb al zilei pământul încunună :
Tu dă-le, Doamne, dă-le cu toată mâna bună
târzia'nțelepciune din tristul meu amurg.

URMAŞII

EUGENIA ADAMS-MUREȘANU

VRĂBIILE

De ce iubesc vrăbiile
și sunt singurele păsări din lume
pentru care mă rog
și cărora le-aș face cuiburi de aur și iasp
și le-aș hrăni cu sângele meu ?
Nimeni nu vine la tine în închisoare
în afară de Foamea și Boala
sau stăpâna lor Moartea.
După ani, toți te-au uitat
(mai ales iubirea știe să uite)
și încet-încet
începi și tu să te uiți,
întâi pe cel ce-ai fost
și-apoi pe cel ce-ai început să fii
de când te-ai uitat.

O, dacă n'ar fi vrăbiile
făcute de Dumnezeu pentru consolare,
vrăbiile care iubesc oamenii - năluci
cu privirile agăţate de cer !
Alte păsări sunt mofturoase
şi nu le plac mirosul de închisoare,
mormanele de cartofi putrezi
şi sacii de arpacaş cu gărgăriţe, din curte.
Pe când vrăbiile sunt
adevărate iubiri care se răstignesc.
Dar tu eşti ca în Eden,
stai de vorbă cu aripi,
auzi parcă glasuri prietenoase în jur,
glasuri care îţi spun :
„Nu-ţi fie teamă de gratii
de lacătul de pe uşă,
sau de ofiţerul politic !
Mai bine mănâncă,
mănâncă, altfel ne supărăm !"
Şi vin, pleacă, înaripatele,
mişcându-ţi nemişcarea.
Apoi, deodată, când nu le mai vezi,
şi te gâneşti că şi ele te-au uitat,
se reîntorc binecuvântate
şi-ţi aduc de afară
bucăţi libere de cer
cu care îţi ştergi ochii.

TRADUCERE

„J'ai essaye de traduire les larmes."
(Ernest Hello)

Nimic nu se poate traduce
decât în cuvinte care încep și sfârșesc.
Dar eu am văzut ceva
care s'a petrecut cu adevărat
într'o celulă de închisoare
şi care-mi spunea :
„Tradu-mă în toate limbile pământului,
chiar dacă mă începi și mă sfârșești."

Era frig și umed
ca într'un codru.
Dintr'un sac rupt
curgea bucăți ziua
care te trecea în noapte
și iarăși ziua intra în sac
şi venea la fel,
căci era totdeauna aceeaşi
din sacul cel rupt
și altele nu mai erau .

Uneori se simţea prin ziduri
marele festin lupesc
şi ne'ntrebam :
„Cine-a plecat ?
Dacă ar veni cineva la uşă
să ne vorbească,
oricine, oricine,
vântul sau viscolul,
sau chiar Ea, Neîndurătoarea,
să ştim cine-a plecat !"

Şi într'o zi, a venit cu adevărat cineva . . .

Era o voce tânără şi sonoră,
care părea de om liber
şi ne-am speriat.
-„Deschideţi repede oberlichtul
căci v'am adus nişte ceapă."
Am sărit toate la uşă
şi cum ne-am suit, nu ştim,
am deschis fereastra
şi n'am văzut nimic,
dar a căzut printre gratii
ceapa,
ca mana cerească.
-„M'au scos la bucătărie - a spus vocea -
şi-am să viu din când în când la voi
să v'aduc ceapă!"
Şi-a fugit.

-„Cum te cheamă? l-am întrebat într'o zi -
ca să ai un nume"...
- Mircea Opriș și sunt de cinci ani aici - a răspuns.
Apoi, aruncându-ne iarăși ceapă,
într'un fragment de secundă, plecă râzând.
-„Cum de reușești să vii la noi ?"
l-am întrebat altădată .
-Dacă te vor prinde ?
Glasul avu deodată
adâncimea zidurilor care-l ferecau.
-„Sunt singurul în care au încredere căci . . .
eu nu am mâini."
-Și ?
-Cum v'arunc ceapa?
Foarte bine, cu piciorul.

Și nu l-am mai auzit râzând .

FOAMEA

- Toate vor cădea una câte una, spuse Foamea.
Întâi vei pierde memoria
care te-a adus aici,
apoi imaginația care te-a făcut să pictezi
visuri flămânde despre oameni;
vei pierde însuși acest gând
care vrea să te întoarcă înapoi,
iar la urmă de tot
vei pierde chipul pe care-l socoți
vrednic de tine.

Va trebui să stai câțiva ani cu mine
în această hieratică stare,
cu ochii în ochii mei deschiși,
în timp ce eu îți voi face
vivisecția,
căci te voi opera pe viu !

Voi începe cu acest nucleu
scobit în pieptul tău opac,
care-a fost unul din izvoarele
leproasei tale firi.
Nu țipa !
Până aici nu vine nimeni !

În această cavernă
care se numește inimă,
au locuit zei,
cu larariile lor păgâne,
iar pe această hlamidă de sânge
ei și-au ospătat viermii.
Acest lucru e mai mult decât
o durere de măsea.
Trebuie topit totul în foc,
în cel mai înalt incendiu,
cum se topește plumbul !

Acum voi pune în locul acela
niște corzi ciudate
pe care vei cânta
cele mai sfâșietoare game.

În acest străfund și încercuit loc
unde s'au ciocnit atâtea dileme
voi așeza o balanță -
ia seama la cumpene :
una este a răului
și cealaltă a binelui.
Răul trebuie cântărit
cu măsura binelui.
Binele trebuie să-și aibă cumpăna în jos,
căci îl vor trage nestematele.
Binele să nu-l măsori,
căci celui ce măsoară, i se va măsura.
Binele n'are nevoie de echilibru,
el trebuie totdeauna să atârne.

Și acum, zise Foamea, trebuie să plec,
dar, mai întâi, dă-mi dinții !

VENIȚI, COPIII MEI

M'a încolțit bezna
și nu pot să strig.
Jocul copiilor mei acum e trist
și mâncarea amestecată cu lacrimi.
Ei trebuie să crească
și eu sunt aici
la capătul lumii,
în bezna humii,
în ocnele pustii,
în groapă până la umeri,
în ochi cu două făclii.

Veniți, copiii mei,
descuiați ocnele,
smulgeți beznele și
spuneți tiranilor
că paharul suferințelor e plin,
că toate mamele pământului
aparțin copiilor
din vecii vecilor, amin !

PE VALEA NESĂPATĂ

Îți spuneam :
- Tată,
aici vom muri,
cu moartea aceea necunoscută,
fără de groapă,
mai grea decât moartea ce ne-ai dat-o !

Nu mai avem decât acest
nemărginit și străveziu Duh
pe care-l invocăm,
dar poate și el acum e
ascuns printre lumini,
îndurerat și singur
că nu ne mai poate ajuta.

Mi-e frig, Tată,
mi-e frig până la sânge,
dar voi merge cu cei mulți
până la sfârșit
prin glod și crivăț,
prin foame și boală,
și nu voi geme.
N'au să cadă nici lacrimi,
decât cele împăcate,
ale împlinirii voii Tale prin mine.

Tată,
cum să-ți vorbesc ?
Dă-mi un văzduh de cuvinte,
dă-mi un cer de șoapte !
Ieri eram cinci sute de oameni
pe Dunărea învolburată,
și nu ne-am înecat
precum a vrut Veliar.
Noi am urcat netulburați prin valuri
până la chipul Tău străluminat
și-am cerut să Ți se facă voia,
voia Ta, în toată furtuna,
voia Ta, numai voia Ta,
pretutindeni, prin toate pustiurile
unde ne strivesc
pământul, piatra, și Veliar.

Vai, am strigat cu glas mare, la sfârșit,
unde sunt îngerii Tăi cei mulți
să ne vadă ?

Şi noi suntem îngeri,
îngeri infirmi pe pământ
sub cerescul, treimicul tron,
pe valea aceasta lungă, nesăpată,
plină cu râuri amare
şi-ascunse de lacrimi.

Da şi noi suntem îngeri,
suntem îngerii Tăi născuţi pe pământ
pentru sacerdoţiu.

Din lumina Ta nesecată,
o, vezi-ne şi pe noi, Tată !

D. BACU

CANDELA

Când am turnat ulei în Candela Așteptării
prietenii au râs.
M'au bănuit nebun !
Mi-au spus prietenii :
E mult, e foarte mult uleiul.
Tu nu auzi Sosirea ?
O șueră vântul în crengile bradului
cocorii s'au grăbit să vină înainte de vreme.
Tu nu vezi, nu auzi Sosirea ?
O cântă picioarele goale ale copiilor în praful străzii
și drevele ruginite tremură'n amurg . . .

Tu ești nebun, tu ești nebun . . .

Cât a trecut de atunci ?
Și candela mai arde încă.
Prietenii au răposat cu zâmbetul pe buze
și cu mirarea în ochi.
Ci Candela mai arde încă . . .

Eu aștept Mirele cărunt.
Mai este încă un muc de fitil în Candelă
dar va ajunge oare până atunci Uleiul ?

ÎNDOIELI

Ioane,
s'ar putea să fie iarăşi primăvară !
Noi nu vedem nimic,
dar pe-afară
parcă săgeată rândunica.
Tu nu auzi ?
Prin plopi şi duzi
se ceartă tot mai aprig cintezoi.
Departe'n zăvoi și luncă
miroase a sudoare și muncă.
În Mureș,
apa se zbate în maluri cu iureș.

Pădurea și-o fi deschis taraba cu smaralde . . .
Și nopțile și-amiezile
tu nu le simți parcă mai calde ?
Seara la stingere
în tine nu'ncepe nimica să sângere ?
În suflet nu ți-s'aprinde un dor ?
Pe mine mă'ncearcă un cântec zălud . . .
Sunt tânăr Ioane,
și nu vreau să mor în Aiud.

E V

La început n'a fost Cuvântul !
Ci numai cascada de palme
căptușite cu scuipat și sudalme.
Apoi, cu rândul,
a venit biciul,
foamea cu beznele,
oasele rupte,
privirile supte.

Încătușate, gleznele,
au gemut prin țărâna uscată,
prin zăpezi, prin noroi.
Și truda
de-a lungul țării purtată
cirezi.
De la Mare
la hrubele adânci de sare.
De la cazmaua crescută din mâini
la ciocanul topit de sudoare,
la pâinea mâncată pe brânci,
stropită cu moare, sub pază de câini.

Mama,
frântă de urgie,
cu mâinile arse de rufe spălate
a asvârlit în cer
copaia cu leșie.
Și bolta de atunci
are stele de piper
și îngeri cu aripi tărcate.
Iar buzele lunii au rămas
pentru multă vreme
crăpate.

RĂBOJ

Răsăritul visat
de-acum a apus . . .
Cărarea suie, senină, spre capăt.
Agale în brumă,
departe,
sarbăd și dus
mai dăinue tumultul
inutil,
în vale.

Tunici, o grămadă . . .
pe drum am aruncat
una câte una,
o mie.
Cu fiecare, mai liber
mă desbăr de-un păcat.
Cu fiecare popas
închin o liturghie.

Din noianul de semne
- ce-am vrut să dezleg -
nu mai rămâne decât
Întrebarea - Măsură :
„Doamne, plăpând, împăcat,
dar cu visul întreg,
Mă primești
pentru cea de apoi
Cuminecătură ?“

AIUD

Ofrandă aducem . . . spre Cel de Sus
în loc de trandafiri aprinși
și albe flori,
buchetul rănilor din trupul lui Iisus
și'n loc de rugăciuni,
spânzurători.

Ni-i drumul lung . . .
fără'nceput, fără sfârșit.
Și scară înălțăm spre Infinit
din infinitul lanț ce ne sugrumă.
Și trepte-am pus
ciomegele ce ne-au răpus
sub humă.

Și când târziu,
vom bate'n poarta Marilor Dreptăți,
nu vom cădea'n genunchi,
nu vom cerși iertări,
ci vom suna din lanțuri întrebări :
„Dece destinul fu atât de crud ?"
„Nu Ți-a ajuns, o Doamne, Fiul Tău,
nu Ți-a ajuns un rai întreg de Sfinți
ca să mai faci și unul în Aiud ?"

IARNA'N AIUD

Auzi ce repede ninge ?
Cad fulgi ! Sfâşiere de vată.
O veche fereastră grilată,
o umbră în umbră se stinge . . .

Cum simt că iarna mă doare !
Cad fulgi ! Undeva mă adastă
o plaje uitată. Pe-o coastă
o mare scăldată în soare . . .

Linţoliile albe s'aştern.
Cad fulgi ! Peste' ntreaga natură.
Şi gânduri durute mă fură . . .
Hoinar . . . sub un soare etern . . .

Şi totul în jur vegetează . . .
Cad fulgi ! Se alungă în goană . . .
Prin ei îmi zâmbeşte-o icoană . . .
Sunt singur . . . doar gândul veghează . . .

CELULĂ

Pleoapele de scânduri s'au lăsat pe zare.
Înfrățite'n taină, noaptea și tăcerea
străjuesc de-avalma, triste, încăperea
unde-o za mai cântă, când un gând tresare.

Jos, pe rogojina zdrențuită'n veghe,
nu-i decât o rană și doi ochi luceferi.
râd pândind din umbră ciurdele de neferi . . .
Gândul ars de foame, se sfințește'n zeghe.

Vânătă e coapsa. Roasă de cangrene
ca și chipul celui ce l-a'mpuns cu ură.
Zâmbetul iertării-i flutură pe gură
ciutură de stele-i scânteie sub gene.

Când și când o tuse, obosită, stinsă,
sfâșie tăcerea în felii egale . . .
Pe podea se iscă roșii, mici petale,
apoi totul tace . . . tace carnea'nvinsă !

RUGĂ

Dece n'adormi copilă cu gene de tăciune ?
Aripi târzii de noapte n'au pus încă pecete
pe ochii tăi de mure ? Cu mâini de rugăciune
implori icoana ştearsă a Maicii, din perete.

Şi buzele tăiate'n amurg de Mai şoptesc
pentru a câta oară o rugă ne-ascultată ?
Curg şiruri lungi de lacrimi pe chipu-ţi îngeresc
şi Maica din perete te-ascultă'ngândurată.

„Adu-l acasă Maică, pe tata dus departe.
Eu m'am născut în ziua în care a fost luat.
El nu ne-a scris vreodată de unde e, o carte,
nici în album nu-i chipu-i. Doar mama l-a pictat

din vorbe calde, blânde'mpletite cu mărgele
ce-i picură prin gene atunci când o implor
să-mi spună unde-i tata şi câte zile grele
vor trece până'n clipa când s'o ivi'n pridvor ?"

Şi ruga-ţi se'mpleteşte prin slava de tăciune
cu alte rugi şoptite, de alte buze dulci.
Dece n'adormi copilă cu gene de cărbune ?
Tăticul din celulă te roagă, să te culci .

CONVOIU

Peronul pustiu . . .
Luminile pâlpâie palid prin ceață . .
Târziu,
din bezne se rupe-o sâneață.
Apoi alta și altă.
Și noaptea din gratii tresaltă.

Plutonul cu fețe de tuci,
adastă în poartă.
Convoiul se'nșiră : destine în lanț
sub pază de flinte.
Cu gândul la jariști de scrum
și noi oseminte.

Ferestrele dorm.
Refrenul de lanţ în rugină
le pipăie lemnul.
Pe-alocuri, un sfârc de lumină
îşi mistue semnul.

Prin vis, copii s'agită
şi'ngaimă
cuvinte de spaimă.

Sub scut de obloane
părinţii se'nchină în gând la icoane.

Departe, în ceaţă,
se stinge al lanţului cânt.
Doar câinii struniţi în ogradă
mai latră a sfadă, în vânt . . .

Trei porţi ferecate din lacăte gem.
Şi'ntregul convoi
dispare sub bolţi de blestem.

FRATE

(Bocet pentru Oprişan)

Frate,
porneşti spre Azur.
Ţi-ai făcut ochii mari roată împrejur
pentru ultima dată,
prin camera morţii.
Să prinzi pentru drumul de veci,
să duci spre necuprinsul îndoliat al bolţii
întreaga imagine a zidurilor picurânde şi reci
a scândurii ce ţi-a învineţit şoldul,
a zdrenţelor ce ţi-au îngheţat imboldul
spre-o lume mai bună.

La căpătâi, de-o lună,
o coaje uscată de pâine.
Te va'nsoţi spre vămile văzduhului
când te-or duce hoţii la groapa săracă !
De nu ţi-ar fura-o
s'astâmpere foamea ce-i seacă.

Odihneşte în pace.
Lângă tine,
şi pentru tine,
de-o oră, întreaga celulă tace.

Doar doi ochi de păcură
te scormonesc cu jind.
Un alt suferind
dorea atât de mult să-ţi fie tovarăş de drum.

Oricum,
tu pleci.
Prinos timpuriu pe alte poteci.
Noi ţi-am încălzit zâmbetul pentru ultima oară.
Fie-ţi de-acum
cărarea senină şi ţărâna uşoară.

DE ZIUA LOR, DE ZIUA NOASTRĂ

(Pomenirea morților fără cruci din închisoarea Aiud)

Poarta cerului a rămas surdă la bătae,
poarta cerului nu s'a deschis . . .
Și lacrimile s'au întors spre pământ
ploaie de pietre.

Hora mormintelor, sub țărână, a amuțit,
hora mormintelor nu se aude . . .
Și lacrimile s'au întors din pământ
ploae de sare, deapururi întunecată
de râsul strigoilor.

Râsul strigoilor nu vrea să moară !

Au poposit pe locul unde trebuia să fie crucea
dar pietrele nu s'au schimbat în semn.
Petalele florilor n'au venit să umbrească
așteptarea.
Florile se tem de locurile blestemate.

Peste morminte
a căzut pomenirea ca o piatră de moară . . .

Alaiul ce s'a pornit spre seară
era cântecul necântat,
litania nespusă,
pomelnicul nepomenit.
Pentru parastas,
s'a invitat singur
corbul singuratec.

Dar n'a putut să cânte aleluia
pentrucă îngerii au asvârlit în el
cu lumină.

Numai voi ați putut vedea
din orbitele goale
cum noaptea a deschis porțile cerului
când au plecat înapoi spre casă
lacrimile.

Noi nu murisem încă . . .
Noi eram pe drumul fără sfârșit.

1 NOEMBRIE LA GHERLA

(Ziua pomenirii morților în orașul Gherla)

Sufletele odihnite în ninsoarea anilor
s'au aprins în astă seară din nou.
Nici vârstă, nici treaptă, nici neam . . .
deavalma
luminile preamăresc subteranele.

Doar un gard între cele două cimitire.

Printre ciorchinii de sârmă înflorită
ura a legat rod cu bobul greu, de plumb
Morții nu pot să se întâlnească
nici măcar de ziua lor.

II

În cimitirul lor, lumină
și cântec de lacrimi, osana !
În cimitirul nostru noapte,
și scâncet de foame,, blestem.

De ni s'ar da de pomană
am fi singurii morți care am mânca-o
pomenindu-ne sufletele . . .

MINA BAIA SPRIE

Oamenii s'au preschimbat în șobolani.

Adânc. Tot mai adânc.
Și-ascund palida vrere
în orizonturi sumbre de galerii,
în tăcere.
Fug de lumină,
de soare, de gând, de-așteptări.
Ciuntitele zări
profilează doar colțuri de plumb peste ani.

În mină,
brațul înfige ciocanul în tină
în stâncă
în carne, în sânge.
Ochiul se usucă.

Minerul plânge.

R A D U   B U D I Ş T E A N U

SLAVĂ

Binecuvântată fie suferința
care scoate omul din făgașul plat,
praștie repezită într'un Goliath,
pom în care duhul naște cunoștința.

Binecuvântată fie suferința.
Fără ea ogorul e argilă coaptă,
inima n'ar prinde lacrima în șoaptă
și n'ar ști păcatul ce e pocăința.

Binecuvântată fie suferința.
Unde nu e moarte ar mai fi iubirea ?
Tuturor, valoare le dă despărțirea,
prag pe care urcă pașii neființa.

Binecuvântată fie suferința.
Sânul ei sprijoane; fruntea ți-o mângâie,
tâmpla grea de sensuri veșnic să rămâie
arc sub care treacă singură dorința.

Binecuvântată fie suferința.
Rod în aria-ascunsă razei călătoare,
sufletul cu brațe pline-mi înconjoare,
cum cuprinde șoldu'n jocul ei, catrința.

S E C E R I Ș U L

Apeși adânc pe coarnele de plug
și brazdă lași în urma ta, vânjoasă.
Îți șueră în lan tăișul de la coasă
și arzi în soare inima ta, rug.

Când mântui secerișul cântărești :
un pumn de boabe - restul e neghină -
o sărăntoacă doară de ojină
din darurile tale'mpărătești.

Cine ne stinge steaua de pe frunte ?
Cine ne'ntoarce apele din drum?
Cine ne lasă cu brațele ciunte
în iarna grea, Părinte Avacum ? . . .

ÎN CLISA

Am adus ceva nou pe pământ,
ceva care să rămâie
în veac ?
Un monument de slavă,
o momâie
de înțelepciune între labele Sfinxului,
un leac
pentru cei mușcați de colții linxului ?
Am filtrat din ape aur de Mexic,
sau am compus un lexic
numai de adevăr
gustos ca minciuna ascunsă într'un măr
din povestea de la început de toate
când bărbatu-a zis „da“ în loc să zică „poate“ ?
Ce am adus nou pe unde am trecut ?

N'am picurat nici un strop din apa cea vie
și n'am împărățit nici o împărăție.
N'am ridicat nici măcar o cocioabă
și la lada lumii cu învățăminte,
pe cât mă țin minte,
n'am pus nicio scoabă.
Dar am stat în clisă
printre broaște
luând noroiul în piept ca să nu'mproaște
hlamida ta și cutia cu diamante, închisă
în palatul mândriei tale, omule,
pomule
care porți cunoștința pe crengile grele spre cer.

La picioarele tale, ca un lujer
strivit
m'am încolăcit
cu șerpii și mărăcinii,
le-am băut veninul și le-am mestecat spinii
ca să poți să te înalți tu în soare, sus, mai sus . . .

Poate, pe pământ am adus
și eu ceva
așa, o nimica,
eu, un nimenea .

LOVIȚI

Loviți, loviți cu amnarul
oțelului cu reflexe de fulger
cremenea din care am fost rupt
ca o stâncă peste care s'au prăbușit
urile,
zgurile,
furtunile.
Loviți cu bice cu sfârcuri de plumb
pe spinarea povârnită ca o râpă,
peste care s'au prăvălit
gândurile,
cețurile,
ghețurile.
Loviți cu pumnii grei ca năpasta
fața nemișcată ca piatra
de care s'au sfărâmat
bolțile,
sorțile,
morțile.

Spargeți safirele din care vor țâșni
ca hafuzele, stelele
și mătănii vor picura
de pe buzele care vor murmura
iertările
și vor miji zările
diminețelor
ude de brumele oamenilor
și limbile ghețurilor.
Loviți, ca să am pentru cine mă ruga,
pentru cine plânge,
pentru cine spera.

LEGENDA

Stătea domnița mândră în purpura-i de gală
privind de pe balconul înverigat în aur
cu desfătări de poftă sporit sardanapală
la jocul unor fiare din scumpul ei tezaur.

Alături cavalerii cu jindul în privire,
să-i împlinească vrerea capriciului bizar :
- Sunt gata pentru tine - de mă primești ca mire -
să trag împărăției cu spada-mi, nou hotar.

- Dacă mă lași în părul de flăcări de pe umeri
să îmi îngrop sărutul dintâi și de pe urmă,
atâți supuși pe lume tu vei avea să numeri
câte furnici pământul în coaja lui îl scurmă.

Şi lauda și dorul ea nimerea să'mbine.
Din mână'ncet își scoase mănușa din dantele
și o lăsă să cadă în țarcul cu jivine.
- Îmi place cu acela din voi să schimb inele

care îmi va aduce mănușa aruncată . . .
Cu buze de petale neînflorite'n lume
îi așteptă domnița în jilțu-i nemișcată,
frumoasă cum e marea în jocul ei de spume.

Şi așteptă domnița . . . Dar niciun cavaler
mănușa s-o aducă nu își porni avântul.
E mai ușor iubitei să-i pui un colț de cer
sub pași, decât capriciul să-ți semene mormântul.

- Ziceați că pentru mine . . Surâsul ei de gheață
încremeni în juru-i și lauda și dorul.
(Femeia-i fantezie, bărbatul o paiață
și dragostea o dramă ce-și cată autorul).

- Ziceați . . . Din colțul unde stătuse nemișcat
un taciturn, cu moartea alăturea în lupte
își cumpăni'ncercarea cu pasul măsurat,
spre țarcul cu jivine deprinse să se'nfrupte.

Intră. Privi la ele cum știe să privească
doar dragostea când moare sau ura când se naște
și fiarele, strivite de fiara omenească,
zadarnic încercară larg fălcile să-și caște.

Mănușa aruncată fu pusă'n poala doamnei . . .
- Viteze, vino ! Floarea culege-o din potir
tu, zămislit din vulturi, din trăznet și din foc.
Te-am așteptat, bărbate, milenii'ntregi în șir
să-mi umpli valea stearpă cu plinul tău soroc.

Stă neclintit voinicul, ca pironit pe loc.

N'a înţeles domniţa cu tâmplele încinse
şi cu umbriş în ochii tiviţi de taina serii
că'n suflete stinghere iubirile învinse
sunt daruri oferite de cei viteji, durerii.

N'a înţeles cuvântul din urmă al tăcerii !

STARE

Am mers pe o cale bătută de vânt
cu ziua strivită'ntre dealuri,
cu chiciuri la glezne în pasu-mi mărunt,
chircit prohodesc idealuri.

Imagini spectrale apar din trecut
în roase mantii de hermină
Ce ochiul privește l-ar vrea nevăzut
magia legendei să țină.

Pe plaiul din față castani înfloresc,
le cântă în zori ciocârlia.
Popoarele lumii în soare muncesc
iar mintea își arde făclia.

Cu pași fără urme trecui pe pământ
ziler al osârdiilor grele,
grotescă fantomă a celui ce sânt,
saboții mi-i ferec în stele.

Și stărue viața sub brume târzii . . .
Cum moartea s'adună cu moarte,
cuprind de pe creștet un cer de stafii
și-l spânzur de bolțile sparte.

AMIN

Mi-am desfăcut în panglici sufletul tot;
cu aurul din el am bătut carul soarelui
și i-am pus spițe
flăcările amintirii,
vii ca niște vițe
pe care nu le-au năpădit pirii.

M'am jucat cu gândul
cum mă jucam cu bilele
colorate
și iuți ca o viață în eternitate.

M'am bătut cu urșii
și i-am răpus
cu bolovanii de cristal zvârliți de sus
unde nu ajung labele de urs
să sfarme tăriile,
nici veșniciile,
nici Cuvântul care a deschis lumile
când a fost spus.

Priviți-mă : eu sunt cel care
am purtat torța în noapte ;
auziți : mă strigă vecinul
că a venit să culeagă poamele coapte,
bir,
ca pe niște mătănii în patrafir.
Și mă lăsați singur cu destinul
care închee toate
cum închee rugăciunea, aminul.

I. V. GEORGE

FUGARUL

Îi poartă drumul greumântul
și viața lui, o cântă vântul,
iar casa lui, e'ntreg pământul.
Etern pribeag, rătăcitor,
e fugăritul tuturor !

In lumea asta largă, mare,
nu-i pentru dânsul loc sub soare,
nici cât apucă sub picioare.
Etern pribeag, rătăcitor,
e oropsitul tuturor !

O grea povară poartă'n spate
și inima-i zdrobită bate :
Un dor nestins de libertate !
Etern pribeag, rătăcitor,
e huiduitul tuturor !

În orice ochi, un trădător,
oriunde, un urmăritor
l-ar vinde viu, tâlharilor.
Etern pribeag, rătăcitor,
e drama'ntregului popor !

TUFA ASCUNZIŞ

Pe sub tine tufă dragă
mi-am trecut o vară'ntreagă
şi sub deasă umbră-a ta
mi-am scăpat viaţa mea,
că de tine ocrotit,
duşmanii nu m'au zărit.

Sub a tale ramuri creşti
cete dârze haiduceşti,
şi-i împarţi în patru zări
purtători de răzbunări,
pentru neamul meu robit,
exploatat şi jefuit.

Din robii și din dureri
- ca haiducii mari de eri -
toți cu armele în mâni
deveniră iar stăpâni,
și-au simțit chemarea vieții,
în chemarea libertății.

Azi ca'n vremuri strămoșești,
semnul libertății ești,
toți acei ce l-au simțit
scut sub tine și-au găsit,
câți în inimi l-au purtat,
sub tine s'au adunat.

Hei, Române frățioare,
n'auzi o sfântă chemare ?
Haide sus în codrul verde
că dușmanul nu ne vede,
ia-ți și armele de luptă
colo sus, la coasta-abruptă.

Ascunși după bolovani,
stau trei cete de dușmani.
Stau acolo și pîndesc
tot ce-i suflet românesc,
tot ce'n pieptul lui mai poartă
grije de a țării soartă.

SERGIU GROSSU

DOAR CU TRUPUL

Doar trupul suferă zăvoare
și stă cu lanțuri la picioare,
căci spiritul, uitând ce-i mersul,
srăbate'n iureș universul
și-i liber spiritul să zboare.

Doar mâinile'n cătușe, supte,
mai poartă lănciile rupte,
căci spiritul, vrăjmaș al tinii,
îmbracă armele luminii
și-i liber spiritul să lupte.

Doar buzele hidos răsfrânte
nu pot un cântec să frământe,
căci spiritul e melodie
și-avânt și crez și bucurie
și- i liber spiritul să cânte.

Doar carnea'n vânătăi de joardă
nu simte-a dragostei cocardă,
căci spiritul, stăpânul firii,
supus e legilor iubirii
și-i liber spiritul să ardă . . .

LA GEAMUL FULGUIT

La geamul fulguit și trist
trimis-am gândul să-ți colinde.
L-auzi cântându-ți despre Christ ?
Aprinde candela, aprinde
și'ncearcă'n brațe a-l cuprinde
și-o mână caldă îi întinde
și tulburi ape de-ametist . . .

Hai, Velerim și Lerui-Ler,
flori dalbe, flori de măr prea sfinte,
prin mari troiene și prin ger
am răzbătut cu dor fierbinte,
să-ți spun, soția mea cuminte,
că și'n aducerile-aminte
poți cuibări întregul cer.

Să-ți spun, cum îți spuneam cândva,
de-un ursuleț și-o sveltă ciută,
de-un gândăcel și-un ciob de stea;
să-ți spun în svon de alăută,
iubirea mea neprefăcută,
crescută'n temniță, crescută
din inima și carnea mea.

La geamul fulguit, în zori,
trimis-am dorul meu să-ți bată :
- Primiți, primiți colindători ?
Iar tu de geam apropiată,
asculți cântarea minunată,
plângându-mi viața mea legată
și anii scurși prin închisori . . .

SĂ ȘTII SĂ SUFERI

Să știi să suferi cu tărie sfântă
torturi, anchete, lanțuri și blesteme,
de vrei s'auzi cum cerurile cântă
în inima ce-ți sângeră și geme.

Să știi să uiți jignirile nedrepte
și condamnarea judecății crunte,
de vrei să urci incandescente trepte
și aurori să-ți fluture pe frunte.

Să știi să rabzi, când te lovește bruta
și, în adânc, te macină mânia,
de vrei să-ți fie liberă ținuta
și fără de prihană bucuria.

Să știi să ierți, cum iartă doar i ubirea
ce isvorăște din Golgota vieții,
de vrei să cucerești nemărginirea,
purificându-ți lacrima tristeții.

Să știi să te ridici de-asupra urii,
de vrei să'nfrângi prăpăstii și jivine,
punând deapururi stavilă naturii
și steaguri de lumină-având în tine.

Să știi să suferi, suferind să dărui
comorile lăuntric adunate,
de vrei în curcubee să te nărui
și să te scalzi în slăvile curate . . .

DE DUPĂ ZĂBRELE

De după zăbrele întind
o mână și-aștept să suspine.
Și caut, prin noapte, cu jind
spre lume, spre casă, spre tine.

Și caut, în temnița grea,
să-ți aflu, iubito lumina,
căci steaua destinului, stea
e'n lanțuri și-o scurmă rugina.

De după zăbrele încerc
o mare și sfântă demență :
să fulger, să chiui, să merg
cu-a patriei mele cadență,

și'nchis după ziduri, să sar
în saltul sublim al iubirii,
și'n cale plângând să-ți presar
toți macii și toți trandafirii . . .

DRUM INTERIOR

Merg pe drumul din lăuntrul meu
scuturându-mi zarzării în floare.
Nu se-arată niciun curcubeu;
doar ferestre'nchise, doar zăvoare.

Temnița, în mine, și-a răsfrânt
colbul ei de cruntă atmosferă.
Ce sânt, Doamne, omul Tău sau sânt
peșteră, în comunista eră ?

Merg pe drumul meu interior.
Am scăpat de lanțuri și primejdii.
În extazul unui cald fior
lunec pe zăpezile nădejdii,

spre altarul sfânt, pe care ard
lacrimile, dorul, bucuria.
- Vreau, Isuse, cu parfum de nard
să Te-aștept, cum Te-aștepta, Maria . . .

O RAZĂ DE SOARE

O rază de soare, o rază
de lotca luminii purtată,
veni într'o zi să mă vază
în lumea ce-o țin încuiată,
în cosmosul meu cu lăcată . . .

Tronam peste false imperii
ascunse în noaptea odăii . . .
Tronam peste răni și mizerii,
cinstind tâlhăria și răii,
străin de căldura Văpăii!

Dar iată, că-mi trece hotarul
șuvița de aur, discretă,
săltându-și cu drag felinarul,
să-mi tulbure mica planetă
fantastica ei siluetă . . .

Și raza, vâslind, se strecoară
prin colțuri cu-amare iluzii,
să-mi darme, să-mi smulgă'ntr'o doară,
sărmanele mele confuzii,
ca vântul, pe câmp, cucuruzii !

Și raza plutește, ușure,
pătrunde'n adânc de abise
și'n mine pătrunde, să-mi fure
comorile mele, închise
nu'n viață, ci'n hârburi de vise . . .

Și scoate și dă la iveală :
Fantome, dorinți costelive
și-a vieții perfidă spoială,
grămezi de rebuturi și stive
de triste valori negative.

Și-apar mucegaiuri, gunoaie,
în lumea ce-o țin încuiată;
și lacrimi pornit-au șiroaie . . .
O, biată ființă ciudată !
O, cosmosul meu cu lăcată !

Deschide-ți ferestrele toate
și scaldă-ți în lacrimi făptura.
Se poate, se poate, se poate
să'nvingi desnădejdea și ura !
Și'n lacrimi purifică-ți zgura . . .

Şi lacrima caldă deapururi,
aşeaz'o în inima-ţi plină
de-acum, cu râvnitele-azururi,
să schimbe'n aleasă lumină
un bulgăre searbăd de tină ;

Şi'n beznă fii însuţi o rază
purtată de lotca luminii,
sfidând omeneasca emfază
şi patosul sterp al ruşinii,
fii albul ce-l leagănă crinii.

Fii raza sublimului, raza
de slăvi şi minuni născătoare,
ce stă ca o stâncă, la baza
trăirii, fii raza de soare
ce luptă şi'nvie, când moare ! . . .

RUGĂMINTE DE DEZLEGARE

Dezlegați-mă,
eliberați-mă
munților,
voi, eternelor vicii
și suplicii
brutale,
nenumăratelor năruiri
și pervertiri personale,
voi, pietre și colțuri de jale !

Dezlegați-mă,
eliberați-mă
adâncimilor,
întunecimilor,
voi, eternelor vicii
și artificii
banale,
nenumăratelor falsități
și nedreptăți
sociale,
voi, pâcle și neguri de jale !

Dezlegați-mă,
eliberați-mă
și dați-mă:
plinului,
seninului,
destinului
greu,
lăsați-mă să fiu
izvorul cel viu
al pământului meu,
întotdeauna, mereu,
oricând și oriunde, mereu,
acelaș mereu,
să fiu eu, să fiu eu
izvorul,
curatul izvor
de lumină, de viață, de dor,
ce triumfă și poartă în el viitorul,
ce'nfruntă și luptă
cu bezna și stânca abruptă,
ce'nfrânge și stânge'n natură
vrăjmașele colțuri de ură
pătate de lacrimi și sânge,
ce râde și plânge,
ce chiue'n larguri, când norul
încearcă să'ntunece soarele,
ce sfarmă și'ngroapă zăvoarele
firii,
în sfântul ocean al iubirii,
izvorul,
ce leagă și'ngeamănă toate izvoarele,

ce scaldă, ce crește, ce'nalță poporul
și liber și tare și vajnic așteaptă
sub trăznete, ploi și furtună,
o treaptă
mai dreaptă
și-o lume mai bună . . .

HAIDUC

CÂNTEC ŞOPTIT LA URECHE

Solstiţiul de vară
din cerul defunct,
mi-e inima iară,
melancolic punct.

Ţara stă pe creste
de macabre glume,
Domn în ţară este
tot Vântură-Lume.

Clipele - albastre
din văzduhul gol,
înfloresc în glastre
fără de simbol.

Flutură Prostia
dintr'un steag aprins.
Vezi Nemernicia ?
Până'n Neam s'a'ntins.

Din cinci colți, Minciuna
sună și răsună,
și ca'ntotdeauna
ține loc de lună.

Răutatea cântă
din gâtlejuri pline
și'n sânge frământă
solare destine.

Printre pași de boare
și de ametist,
moare câte-un soare,
nevăzut și trist.

Cât cuprinde ochiul,
noaptea-i mare, deasă,
bântuie deochiul
și frica păroasă.

S'a tras la hotare,
Cortină de Fier,
să n'audă'n zare
cum doinele pier,

cum Dragostea moare,
scuturîndu-și ramul,
cum zac fără soare,
Libertatea, Neamul.

Peste depărtarea
dintre noi și Noi,
buciumă chemarea
veacului de soi.

Iată-i : sunt Poeții,
mi-e sângele iară,
pe cerul Cetății,
solstițiu de vară.

P E I S A J

Peste lume, plouă'ncet, pătrunzător
și cu frig de toamnă.
Unde a rămas, prin veac, ca un Dor,
mersul svelt și pur de Doamnă ?

Pe copite grele, mute,
vaci, în fuste colorate,
cu privirile păscute,
lasă'n urmă, urme bălegate
și miros de staul acru.
Vorba lor e seacă. Sacru,
pentru ele, e când sexul, când stomacul.
Unde-i gândul Gând ? Unde-i Dragostea ca macul ?
Unde-s buzele ca dorul ?
Unde-i inima cu visul ? cu fiorul ?

Cât cu ochii vezi, numai șolduri triviale.
Libido în inimi crește buruienile amare.
Unde ești fragedă doamnă cu obrajii de petale
și cu gândul tău frumos ?
Frumusețile vulgare,
peste lume, și-au boltit,
sexul planturos.

FOTOGRAFII DUPĂ NATURĂ

Putregaiul a ajuns până la suflet
cu strălucirea și voluptatea lui.
Prostia, oficial a căpătat umblet
și privire și glas și e'n părerea oricui.

Minciuna ca zarea pământul cuprinde,
că'n loc să vorbești, îți vine să ragi.
Mocirla se'ntinde, se'ntinde
pe toate locurile noastre dragi.

Pentru-o târtiță grasă, lepădăturile vieții
ucid omul din Om, ucid veșnicia.
Cum să îndoape mai bine Orbeții,
pe sine se'ntrece, Nemernicia.

Streinul, se plimbă prin Istorie ca pe stradă,
și din inimă scutură, scutură vara.
O duhoare de mort la paradă,
învăluie neamul, învăluie țara.

CÂNTEC ÎN NOAPTE

Aerul liber, aerul pur,
în cerc ne-adună, tăcut monom
de inimi frânte sub cerul dur.
E greu aicia să rămâi Om.

La'nchisoarea din Aiud,
timpul nu-i mai mult: e pasul.
Tu visezi și eu asud.
Nu e ceasul. Nu e ceasul.

La'nchisoarea din Aiud,
gândul, nu-i mai mult: e-o treaptă.
Mă respiri în galben nud.
Mai așteaptă. Mai așteaptă.

La'nchisoarea din Aiud,
viața, nu-i mai mult: e-o boare.
Mă gîndești în aur crud.
Ai răbdare. Ai răbdare.

La'nchisoarea din Aiud,
omul, a ajuns părere.
Treci prin mine'n zbor spre Sud.
Mizerere . Mizerere.

La'nchisoarea din Aiud,
dragostea de om e vis.
Intri'n timp să nu mă ud.
De profundis. De profundis.

La'nchisoarea din Aiud,
ca un pom fără de poame
sunt, și nu mă mai aud.
Și mi-e foame. Și mi-e foame.

Aerul liber, aerul pur,
în cerc ne-adună, tăcut monom
de gânduri frânte sub cerul dur.
E greu aicia să rămâi Om.

TABLOU DE SEZON

Din larg adună vântul neliniștea lacustră
și-o'ngrămădește'n golf, la Tașaul pe chei.
Timpul iese din oră și inima mi-o mustră.
Pe cer se profilează o umbră cu tichie,
e-o umbră cu idei.

Aicia Adevărul nu-i Ion pitit în zeghe,
și nici Traian poetul, copt și răscopt de gânduri.
Aicia e-o capelă cu arma pusă'n veghe
și sârma nevăzută întinsă pe opt rânduri.

Mantaua soldăţească se'ntinde cât o zare,
nici marea să nu vadă barăcile pitice,
unde dospesc tăcute puterile solare.
Ce vrei ? Retina ori timpanul te conrupe
şi poate stomacul politic să ţi-l strice.

Un gând scutură cerul, culorile-i cad ploaie
şi cerul rămâne despuiat ;
şi nimeni, niciodată, nu-i simte raza plină.
O adiere dulce de trece'n zbor prin aerul sărat,
sunt Eu, desprins din vremea bronzată de lumină.

De geaba'ntinsul mării, o mişcătoare groapă,
spre Noi, pe valuri albe, înoată voiniceşte.
Se spulberă mai toate în largul ce descreşte.
Mă uit: nu-mi vine-a crede că din atâta val
n'a mai rămas pe stâncă decât un strop de apă,
şi-acesta absorbit de-o rază uitată'n cer pe mal.

Un fâlfâit de zboruri cuprinde toată marea
şi pescăruşii ţipă atraşi de depărtare :
aici, e-o glumă viaţa şi sufletul, o boare,
şi, undeva pe ţărm, se scaldă nevăzută, Teroarea.

PASTEL AUTOHTON

Se'ndeasă negura din Răsărit, mereu,
în sufletele fără Gând și fără Vreme,
răcnește pușlamaua de oraș la Dumnezeu
și neputând să ne ucidă, schiaună și geme.

Trec peste cuget norii plumburii
și lacrime revin în neam și peste țară'n calde picuri cad,
și în Istoria cu pagini de mătase și rânduri viorii,
răzând obscen, adulterează fiicele de bulevard.

E-o absolută împietrire în gânduri, în inime și'n glas,
și'n orizont de grotă stalactitele-și arată Era !
Nimic în viață și în suflet ca suflet și ca viață n'au rămas.
Pe mii de socluri colorate, surâde'n lins subțire, hahalera.

Dar când și când în nopțile furate,
apare luna'n raza ei de vis și de turment,
să spună omenirii basmul Țării cocoțate
pe neguri de prăpăstii din valurile sângelui dement.

AL. IONESCU-LUNGU

AMAR

Lungi's nopţile în puşcării,
nopţile de insomnii,
pritoc de gânduri şi vedenii,
nebănuite trepte
ale răbdării,
Omeniei
şi sfinţeniei.
Lungi's nopţile în puşcării.

Greu trec zilele în puşcării,
zilele nelucrate,
între patru pereţi cărate :
Timpul se târăşte melc pe şira spinării,
clipele spuzesc,
urzică,
ca o mare omidă,
ca o stare morbidă.
Greu trec zilele în puşcării.

Cumplite's visele în pușcării,
visele în care-ți vezi nevasta
despletită
hăituită,
alergând înebunită
printre oameni dezmățați,
disperați.
Copiii nicăieri,
în patru vânturi.
Și casa pustie.
Cumplite's visele în pușcării.

Dezolante's visele în pușcării,
visele cu pâine albă,
pe fața dalbă,
cu mâncări aburinde,
cu fripturi
servite pe tipsia amintirii,
când te scoli dimineață,
tras la față
și mănânci încet,
cu gura cleioasă,
bucățica de ieri rămasă.
Dezolante's visele în pușcării.

SIMION LEFTER

MAMEI

Noapte bună mamă, noapte bună,
suflet scump nepreţuit balsam,
au venit şi stelele să-ţi spună
că-i târziu şi-ai adormit la geam.

Luna a apus după ulucă
şi-ai rămas iar singură'n pervaz.
Du-te mamă, du-te şi te culcă
în zadar ai aşteptat şi azi.

Şi icoana parcă stă să plângă
peste păru-ţi viscolit de nea,
candela-i aproape să se stîngă,
ai uitat azi mamă şi de ea.

An de an, ba azi ba mâine, poate,
îţi aştepţi feciorul în pridvor.
El prin închisori se stinge'n noapte,
biciuit pe drumul robilor.

Noapte bună, noapte bună mamă,
Domnul să-ţi aline visul drag,
negura s'o vezi cum se destramă
să-ţi îmbrăţişezi fecioru'n prag.

SE DUC CAMARADE COCORII

Se duc camarade cocorii
cu visele noastre'napoi,
fac cerc peste ceru'nchisorii
şi-şi iau rămas bun dela noi.

Pe ţărmuri de vis şi lumină
duc cântecul nostru pribeag,
când îngeri de nea se închină
şi toamna se stinge în prag.

Din zări, peste ziduri trec norii
ce-apasă pe suflete, grei,
se duc camarade cocorii,
se duc anii noştri cu ei . . .

A MURIT AZI NOAPTE - UN LEGIONAR

A murit azi noapte-un legionar
într'o celulă la etajul doi ;
era şi el întemniţat ca noi
şi arestat în luna Cireşar.

A murit azi noapte-un legionar
când luna s'ascundea pe după brazi.
L'au plâns pe braţe doar trei camarazi
cum plâng la Denii, îngerii'n altar.

A murit azi noapte-un legionar
şi l-a'ngropat în zori un temnicer ;
se ascundeau şi stelele pe cer
de ochii ucigaşului gropar.

În satul bântuit de-un vânt hoinar
o mamă-şi plânge fiul dus, în prag,
era din toţi, feciorul cel mai drag,
azi noapte a murit un legionar.

DIN AIUD

Îți scriu o carte mamă din Aiud,
din temnița cu lacrimi și zăbrele
cu ziduri reci, de unde nu s'aud
cum mor în lanțuri visurile mele.

Trec zilele de plumb mai greu ca anii,
se scurge viața'n siluică povară ;
în suflet mi se scutură castanii
și plâng un vis pierdut de primăvară.

Flăcăul tău voinic, cu piepi de-aramă
ce haiducea adesea pe poteci,
azi nu mai e decât o umbră, mamă,
în temnița cu zidurile reci.

Cu trupul răstignit pe gratii, sânger
când luna s'a oprit în vârf de brad
ca o făclie-aprinsă de un înger
când moare'n temniță un camarad.

Îți scriu o carte, poate cea din urmă
când dansul Salomeei e în toi,
căci până'n zori o viață iar se curmă,
că zi și noapte moartea-i printre noi.

SERGIU MANDINESCU

AUTOMNALĂ

Aur blând, aur blond,
aur trist de toamnă,
rătăcind vagabond
spre noi zări mă'ndeamnă.

Cad scântei
pe alei
dintr'un veșted soare ;
aur pal,
muzical,
aur roș ce moare.

Scutură aur brun
freamătul pădurii;
flutură rămas bun
jertfele naturii.

Omul Sfânt, sângerat
pe Golgota firii,
pe pământ ne-a lăsat
aurul iubirii.

Vagabond
și nebun
rătăcesc pe plaur,
aur blond,
aur brun,
Aur, Aur, Aur !

SUFLET VALAH

Ah, sufletul ăsta valah!
Cum arde
cu vâlvătăi de stindarde,
cu pajuri și chipuri
peste care s'au depus pulberi, lespezi, nisipuri,
cum plânge
acuarelă de sânge
sfințit
de aurora nu știu cărui asfințit.

Ah, sufletul ăsta valah !
Unde,
e spada valahă vestită oriunde ?
Unde e stavila,
pravila ?
Ţiganul e gâde,
hahaşverul râde,
muscalul,
îşi adapă din Dunăre, calul.

Ah, sufletul ăsta valah !
La Prut,
mongolii-s ca'n veacul dela'nceput;
ghiare
maghiare,
în inima ţării se'nfig mai adânc,
tot mai adânc.
Căţelul pământului latră,
munţii, par Feţi Frumoşi, prefăcuţi în stane de piatră.

Ah, sufletul ăsta valah !
Dacă Bucrebista ar descinde'n istorie,
călare pe glorie,
ce-ar zice văzându-i pe daci şi geţi,
beţi,
împleticindu-se'n uliţi ?
Ce-ar zice văzând cum dospeşte'n suliţi
ginarsul trădării
şi desfrânării ?

Ah, sufletul ăsta valah !
Râurile acestea albastre,
sunt lacrimile noastre
care se varsă amare,
în Marea cea mare,
dar sufletul nostru mai strașnic învie,
se târăște din lut spre tărie
și de-acolo de sus, cu evlavie lină,
doinește lumină, doinește lumină . . .

Ah, sufletul ăsta valah !

SIMFONIA CULORILOR

A L B

Iubire, pace, jertfă, mântuire,
în tâleul alb acestea toate sânt;
Slavă'ntru Cei de Sus și pe pământ
cu flamuri albe, bună învoire.

Cineaua feciorici, albul sfânt
va ninge peste'ntreagă omenirea
și răsădind în suflete iubirea,
de- apururi iadul să rămână'nfrânt !

Lumina se desface în fâșii
de trandafiri, de oameni și de îngeri,
căci alb, înseamnă-aceste melodii :

A suferi calvarul în tăcere,
a birui în marile înfrângeri,
a năzui mereu spre Inviere .

ROŞU

Când harfele grădinilor de vis
ne dăruesc sonorele lor unde,
cu trandafirii înfloriţi răspunde
violoncelul roşului închis.

Culoarea asta de vibrări secunde
ar însemna lumini de paradis
de n'ar fi fost Abel cândva ucis
de Cain, ce şi astăzi se ascunde,

căci strigă către cer şi azi la fel
nevinovatul sânge-a lui Abel
cu grai iubit al razelor divine :

- Cain opreşte-ţi braţul fratricid,
căci sângele ca focul sau lichid
cuprinde tot, opreşte-te Caine !

PORTOCALIU

Cât de frumos e Dumnezeu ! Suspină,
când obosit de aspra, lunga cale,
adormi visând pe sâni de portocale
în adormirea apei lină, lină.

Cât de frumos e Dumnezeu ! În jale,
n'auzi cum crește rodia'n grădină,
fiind împodobită ca regină
cu perla sfântă-a lacrimilor tale.

Armonizat cu verdele și-albastru
răsfrânt în limpezimi de alabastru
e rod portocaliu, dorul fierbinte . . .

Pe arcul de triumf al nemuririi
în cer apare scris făr'de cuvinte :
Portocaliu, culoarea împlinirii.

GALBEN

Cad frunzele în liniștea de aur
linţoliu trist, palori de asfinţit ;
rămâne doar un dor nemărginit
și gândul ultim, ca un vajnic laur.

Nuanţele de-acum s'au veştejit
și-apar de-aproape, un străvechi tezaur -
păzit ca'ntr'o poveste cu balaur -
o, galbenul, de mult l-am îndrăgit . . .

Și doar înseamnă moarte, gelozie,
poeme mortuare și ftizie.
Numai păcatul singur e de vină,

căci galbenu-i virtute, e lumină,
e frunza ce, pentru grădină moare,
e blând stelar, e liniște, e soare . . .

V E R D E

Oceanic mă cuprinde, primăvara,
culoarea cu cascada ei de tril,
când, ca o răsuflare de copil,
zefirul blând, învie lăcrimioara !

Oștirea voievodului April
va dezrobi și de-astă dată țara.
Iată-l venind cu paloșul ca para,
precum Arhistrategul Mihail .

Culoarea Sfântă-a Bunelor Vestiri
culoarea generoasă-a tinereții,
eternul verde-al marilor iubiri.

În cerul sfânt mărturisesc asceții :
- Pădurile nu sufăr' desfrunziri,
ci freamătă smaraldic codrul vieții !

ALBASTRU

Azurul sprijinit în piscuri pure
- ca o nădejde pururi neînvinsă -
și îngeri limpezi, cu cântare'ntinsă,
ne iau pe aripi, vieții să ne fure.

Visare cu zăpezi lunare, ninsă,
nu va mai fi urâtul să îndure.
Oceanul de viole și murmure,
va sublima în sfera necuprinsă.

Iar stelele vor palpita albastre
și din răzmii și mii de mii de astre
va izvorî lumina ca un mir.

Ne vom purta atunci în ochi iubirea
și vom răsfrânge'n noi nemărginirea
cu ochii ei de aur și safir.

INDIGO

Dar mai apoi, în alte zile crunte,
un straniu întuneric stacojiu
va dărâma speranţa'n tot ce-i viu,
iar desnădejdea nu-şi va avea punte.

Năvalnic val stârni-va mai târziu
furtunile, izbind din munte'n munte ;
chiar Enoch, coborî-va să înfrunte
fiara răzvrătită din pustiu.

Şi n'ai gândi privind azi curcubeul
cât de'ngrozit va fi atuncea eul,
de misticul, subtilul indigo.

Omega, iată sensul tainic, o,
cum se'mplineşte sub imperiul stelii
Cuvântul, izgonit din Evanghelii.

VIOLET

E-un fel de doliu-al înserării
ce tâlcuiește'n muzică misterul;
un fel de sânge care-l varsă cerul
în asfințit, din rănile'ntristării.

Pe cai de ape călărind, năierul,
îl vede'n valuri - ca pe-un vis al mării -
sau, fluturând pe țărmul depărtării,
acolo unde piere Finisterul.

Mă mir culoarea asta de n'ar fi,
cine-ar căta așa frumos regretul
și cu durerea mea s'ar înfrăți ?

Când a creat culorile Estetul,
de pe paletă n'a putut lipsi
culoarea suferinței, Violetul . . .

NEGRU

A nu iubi ! Aceasta e culoarea ;
un stol de corbi, o flamură de iad,
sau Styxul - râul morții - fără vad,
ori murmurul profund ca înoptarea.

Negație, păcat în care cad
cei ce luminii nu-i aud chemarea ;
cei ce nu văd ce sfânt poem e floarea
sub frunza ca o inimă de jad .

Absență dureroasă a luminii,
neființă în culoare și în linii,
simbol numai de doliu și prăpăd.

Și totuși pe-acest fond de întuneric
apare noaptea, cosmosul feeric
și lumile ce ziua nu se văd !

POEM MARINAR

La sânul odihnei ai vrea să te culci
dar treci prin furtuni. Dece oare ?
Visând liniști dulci, liniști dulci, liniști dulci,
plutim pe neliniști amare.

De ce cu catargul speranțelor rupt,
pe căi de dorințe și lupte,
gonesc neîntrerupt, neîntrerupt, neîntrerupt,
vieți doar de moarte'ntrerupte ?

Sub greul atâtor albastre furtuni,
năerii de astăzi suspină.
De ce ca nebuni, ca nebuni, ca nebuni.
vâslesc către-un cer de lumină ?

Năerii de mâine vor ști naviga
și ura din suflet să'nece ;
și cald vor sfida, vor sfida, vor sfida,
furtunilor, clocotul rece.

Cu trombele mării la luptă s'or lua
și ei vor învinge taifunul ;
atunci vor spera, vor spera, vor spera,
sperând, vor lupta pân' la unul.

Năerii de mâine cântând vor porni
prin șuer de rupte zăgazuri,
iar noi vom dormi, vom dormi, vom dormi,
sub verdele mării talazuri.

SUFLET DE CĂLĂU

Nimic sonor -
neant integru ;
în cap, păun multicolor,
în suflet ura, taur negru !

Pantere mari de înoptare
și tigri galbeni în amurg.
Pitoni cu trupuri care curg
pândesc în mijloc de cărare.

Pe sub umbrare de tăceri
și'n beznele interioare
în vasta junglă, numai fiare,
iar omul, omul, nicăieri !

TOAMNA

Toamna cade - întuneric blond -
parcă-a nins cu țandere de lună;
prin frunzișul veșted, pasul vagabond,
altădată, altădată sună.

Uite, amintirea tristă, albă,
printre pomi, fugară a trecut !
Frunzele cad, salbă lângă salbă,
parcă-i trist ca ultimul sărut . . .

Încă-o toamnă, încă-o moarte, încă,
frunze, flori uscate, tremurând;
nu mai tace'n liniștea adâncă
răzvrătit, amarul unui gând.

Toamna cade -întuneric blond -
parcă-a nins cu țandere de lună;
prin frunzișul veșted, pasul vagabond,
altădată, altădată sună . . .

AMIN

De-aș avea o aripă de înger
și cerneală de bezne,
poate atunci mi-ar fi mai lesne
să mă adun din toate risipirile,
să-mi aștern amintirile
și să spun tuturor dece sânger.

Era o noapte jefuită de stele.
La fereastra nădejdii, zăbrele.
La ușa salvării, lăcate
iar frunțile noastre palide, înoptaseră toate.

Când din mijlocul nostru a izbucnit ca o flacără neagră, ura,
focul ei a topit într'o clipă
gând, suflet, aripă,
toate din tot și n'a mai rămas decât zgura.

Baroase cumplite sparseră tăcerea
în cioburi de răcnete mari cât durerea.
Ţandări din sufletele noastre au ajuns până la cer.
Martirii ardeau pe ruguri de ger . . .
Ah ! cum îşi mai holba ochii istoria !
Nu-i venea să creadă că'n geamătul nostru scrâşnea Cloşca şi Horia,
că'n sufletul nostru de nădejde orfan,
atârnau nojiţele dela opincile lui Badea Crişan.

Ah ! Amintirea asta ca pe roată mă frânge :
pe jos erau risipiţi creiţarii de sânge
plata atâtor ş'atâtor păcate...atât de cumplite au fost suferinţele
atât de satanică a fost urgia,
că mulţi din noi în noaptea aceia şi-au pierdut minţile,
iar alţii şi-au pierdut veşnicia.

Din cei ce au trecut pe acolo, numai morţii trăiesc
asemenea lui, aşijderea ţie,
iată de pildă eu, umblu vorbesc,
dar viaţa mea nu-i, nu-i prietene decât o moarte vie.

Ah, Doamne ! Iată-mă aici la ceasul comorilor
îmbrăţişându-mi durerea sub lespezi de patimi şi chin
Aştept Învierea, aştept Arhanghelul zorilor,
În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, AMIN .

STERE MIHALEXE

AM DESCHIS FEREASTRA

Am deschis fereastra larg, spre viitor,
gândul a privit până departe.
Gândul s'a izbit de moarte
şi-a tăcut chinuitor.

Se încurcase timpul în perdele,
nici un vânt n'a mai lovit în frunze,
nici un nor nu s'a mai prins de stele.

Trist, mi-am luat în grabă haina din cârlig.
S'ar putea, acolo, s'ar putea să fie frig
şi s'aştept chiar singur cine ştie cât.
Mi-am luat şi-o carte, leac pentru urât.

Şi-am privit spre stele. Stelele ce-ţi plac
sunt calde'n cer şi reci pe lac
iar anii's hoţi
şi cade bruma, creşte gerul . . .
Dă-mi Doamne luna dacă poţi
dă-mi luna şi opreşte-ţi cerul .

VOI CÂTE VEȚI FI

Trece târâș, pe margine de drum
o trâmbă de fum.
Un petec de tăcere
sau, poate, umbra cuvintelor mele.

Trece târâș și tace și doare
în orice tăcere e o sete de soare.
Și-i frig.
Și mă arde și tremur și strig :
„Umpleți cu lumina voastră
aceste întinderi moarte.
Voi, câți veți fi aplecați peste carte . . .
Căci eu, oricât aș vrea, orice aș face,
oricum,
va trece târâș, pe margine de drum
o trâmbă de fum,
un petec de tăcere
sau, poate, umbra cuvintelor mele ".

SCRISOAREA TATII

Fiule, fiule, ce lungă-i calea !
Până la tine sunt mări,
trenuri, jandarmi și ocări
și stele ce nu ne știu jalea.

Singurătatea n'o mai știu plânge.
Te-ai dus în legendă, te ispitiră haiduci ?
Și țara-i numai morminte și cruci,
timpul în calendar s'a făcut sânge . . .

Din fundul Aiudului, ochii tăi urcă
pe cer ca doi luceferi de piatră ;
îmi vâjâie vânturi sub căpătâi și mă latră ;
clocesc urâturi sub bundă, sub țurcă . . .

Fac un pas, șchioapeți alături în fiare ;
mănânc, ești în lingura mea ;
aprind o făclie de cumpănă grea,
cad lacrimile tale din lumânare.

Cu lungi tânguiri să mă scoale,
noaptea, vine lanțul tău blestematul !
Eu strig : - Lanțule, lanțule, lasă-mi băiatul,
ferecă-mi mie gleznele goale !

Cu pași de umbră din țintirim,
uneori noaptea, maică-ta vine :
- Ia-ți plânsul bătrâne și vino cu mine,
temnița'n lacrimi să o topim . . .

VASILE MILITARU

PACEA LUMII

E știut de toată lumea
că sub soare și sub stele
animalele pădurii
- pline de veninul urii -
se sfâșie între ele .
Cerbul spune, că'ntr'o vreme,
nu pot ști prin ce mijloc,
reuși precum se spune
să le-adune la un loc.
Ba dorind, cu gânduri bune,
să le mai amestece
a adus printre jivine
și-unele domestice.
Și-adunate astfel, horă,
într'o tainică poiană,
cerbul, nobil în simțire
și cu lacrimă în geană,
a luat atunci cuvântul :
- Haideți fraților, fiți nobili,
de la leu și pân'la oaie
dela lupi până la miel,
să uităm de-acum încolo
pe vecie de războaie,
să lăsăm să se sfâșie
numai oamenii'ntre ei.

Vreți? - le spuse cerbu - atuncea
vreau răspunsul tuturor.
- Da ! Răspunseră ferice
animalele în cor.

Și făcură astfel roată
la umbra unui platan ;
toți semnară pactul păcii
pe o foaie de lipan.

După ce semnară pactul
pleacă toți spre casa lor,
pe sub bolți de fagi și tei :
ursul cu vreo patru miei,
lupul cu vreo două oi,
un biet șarpe cu'n rățoi,
uliul cu un cintezoi . . .
Însă n'au ajuns departe
și din bietele-animale,
pân s'apună soarele,
n'a rămas decât blănița,
fulgii și oscioarele.

Cred că tâlcul celor spuse
îl ghicesc popoarele :
Cine face
așa pace,
sigur o să-i steie capul
unde-i stau picioarele .

IORDACHE NICOARĂ

ELEGIE

Mă plec peste ani și-mi apare,
tot basmul iubirii amare :
sufletul tău ars de melancolii,
cerul meu lipsit de bucurii.

Te-aud cum mă rogi zbuciumată,
să nu te mai văd niciodată,
să nu-ți mai trimit albe flori de dor
ce uitate, triste, cad și mor . . .

N'am să mai plâng iubirea dusă,
n'am să mai plâng pe amintiri.
De-acum nimic nu mă mai doare,
sunt creanga ruptă, grea de floare,
n'am să mai plâng iubirea dusă
cu cei din urmă trandafiri .

Târziu te-ai întors , obosită,
din țara de vis, pustiită,
dar la țărmul trist, nu mai fluturau
mâinile ce-atunci ți se'nchinau.

Murise de lungă-așteptare
tot basmul iubirii amare,
mai rămâne 'nalt, peste ani târzii,
vălul unei calde duioșii . . .

N'am să mai plâng iubirea dusă,
n'am să mai plâng pe amintiri.
De-acum nimic nu mă mai doare,
sunt creanga ruptă, grea de floare,
n'am să mai plâng iubirea dusă
cu cei din urmă trandafiri .

PSALM

De va fi Doamne ca să cad sub vis
sub crugu 'nalt pe care l-ai deschis,
uimiţilor şi fericiţilor de noi.
De-o fi ca să'ngenunchi sub glonţ flămând,
sau ca să pier în temniţi ars de gând
şi lutului să-i dau dobânda înapoi,

în ceasu-acela greu de'nfiorare
când chipul Tău va fulgera pe zare
şi m'or sorbi bulboane din senin,
în ceasu-acela Doamne, printre stele,
voi tăbârci cu dorurile mele
suind înlăcrimat „Să Ţi le'nchin!"

Căci toată'nfiorarea pământeană
tot ce-a fost crin şi'nrourări de geană
din palma Ta le-am adunat Părinte;
şi tot ce-a fost duios popas de vise,
suflet prieten, plaiuri larg deschise,
de Tine-au fost lăsate să ne-alinte.

Copilărie dulce - de candoare -
iubiri ca limpezimile stelare,
Tu, Doamne, ni le-ai răsădit în carne.
De-au înflorit mirate clematite
în încropite ape otrăvite,
din drumul meu, nicicând n'o să mă'ntoarne.

ION OMESCU

P R O M E T E U

Sunt tot aici și sunt în lanțuri încă
de ce n'ați înțeles destinul meu ?
Nu strigătul, nici brațul vreunui zeu :
Voi îmi trimiteți vulturul spre stâncă.

Sunt tot aici, pe-o piatră, undeva.
Heracles n'a venit și n'o să vină.
De câte ori vă rupeți de lumină,
un vultur ciocănește'n carnea mea.

I C A R

O, Thanatos, prudența mi-a rămas
închisă'n labirintul din cetate.
Pe care templu-i scris, pe care vas,
că omu-i un elan spre nu se poate ?

Oriunde se îndreaptă ochiul meu,
nici patimă, nici pas nu străbătură.
Dece mă strigă mările mereu,
când numai cerul poate fi măsură ?

O, Thanatos, îmi mușcă din aripă
un soare cerber. Seara s'a prelins,
iar tu-mi șoptești în fiecare clipă
că trebuie să cazi când ai învins .

HAMLET

Se risipiră fastul şi splendoarea
acelei curţi cu duh otrăvitor.
Din tot ce-a fost cândva la Elsinor
au mai rămas doar pietrele şi marea.

Dar tu, strigoi din os de domnitor,
colinzi civilizaţii cu'ntrebarea
ce nu-şi găseşte'n palmă dezlegarea,
şi n'are'n zodii semn prevestitor.

Reamintindu-ţi clipele acele,
când ai străpuns la doamna în iatac
pe şobolanul sfetnic prin perdele,

îţi desfăşori dilema fără leac,
de sub mătăsuri, dintre catifele,
şi-o'mplânţi în pieptul fiecărui veac.

DON QUIJOTE CĂTRE SANCHO

Eu nu mă'ntorc, eu am căzut din slavă,
cu suliță și coif și scutier,
P e cer sunt încă urme de potcoavă ;
pe spate, urme vinete de cer.

Auzi ? Se zbate clopotu'ntr'o dungă
și toată Mancha râde fără rost
privind cum suie ulița cea lungă
înalta umbră-a celui care-am fost.

Să punem, dară, foc la manuscrise
și să ne facem gândurile sul.
nespus de veseli c'am scăpat de vise
și-atât de triști că n'am visat destul .

Dar tu păstrează-ți coiful de hârtie,
și crede-mă : la ceasul celor drepți,
porni-vom iar călări pe veșnicie
prin cartea cu povești pentru'nțelepți.

INSCRIPȚIE PE UN CASTRON

Netrebnic blid, cu pete de rugină
arzând pe lângă răni de cositor,
cu tine-mi duc amiezile și cină
și timpul sur cu tine mi-l măsor.

Iar când îți sorb licoarea străvezie,
mă'ntreb cu groază ajungând la fund :
-Cum de-a rodit atâta sărăcie,
pământul meu și nu pot să-mi răspund.

ZAHU PANĂ

ECTENIE

Sunt singur Doamne și mai port în os
neascultări din primul păcătos,
și mă întreb sub cerul larg, deschis,
Mai pot spera un loc în paradis ?
Va mai ajunge până'n fundul grotei
ofranda, de pe muntele Golgotei ?

Sunt humă Doamne și nisip pisat
și'n fiecare boabă un păcat,
durat în vreme, munte, de termite,
sunt plânsul nesecat din stalactite,
Tu, care'nmoi și viscolul și piatra,
trezește-mi focul și'ncălzește-mi vatra ! . . .

Adast după o rază de lumină
- mai dulce decât mierea din grădină -
răsfrântă'n mine, undă de culoare
ca cerul când s'aprinde în izvoare,
chiar de mi-i da, de fiecare greș,
pe trup, rodire coaptă de cireș.

LA DRUM

Călătorim copile! Ia-ți traista cu merinde,
din urmă neguri multe ne-or da sărutul rece;
cu galbene batiste, toți pomii ne-or petrece,
imensitatea'n față, misterele-și întinde.

Prietenii, păstorii, ce rug aprind în urmă ?
Au scăpărat amnarul și cu scânteia'n iască,
vor șterge duioșia și urma-ne lumească
precum jertfesc berbecii din cea mai bună turmă . . .

Necunoscuta cale pe care-au mers străbunii
o vom afla copile, în nopțile de febră,
cum afli necunoscuta problemei de algebră
când depărtarea toamnei, topește'n zări, lăstunii.

Cortine nevăzute ne vor drapa plecarea,
dar cine se întreabă: de stăm, ori de plecăm?
Cât de tăcut e drumul pe care apucăm
și cât de nepătrunsă și'mbietoare, zarea ! . . .

RĂSCRUCEA VEACULUI

Nici în Est, nici în Vest, nici în Nord, nici în Sud,
trâmbița dreptății nu o mai aud,
nici pe câmp n'o mai găsesc, nici în casă,
nici în inima acelora cu care stau la masă . . .

Și în Est și în Vest și în Nord și în Sud,
cu plămânii storși de sânge crud,
ahtiați de dorul libertății,
frații mei se sting în poarta vieții.

Cine știe când va răsări,
plămădit din morții încă vii,
dintr'un colț de țară încă teafăr,
din pământ valah, un nou luceafăr . . .

Cine știe oare, când din greu,
scăpăra-va Doamne, Neamul meu
în urgia norilor amnarul,
să trăznească'n rădăcini, amarul.

Și în pas năvalnic să-i aud
și din Est și din Vest și din Nord și din Sud,
cum vin măre, vin peste coclaur
serafimii zilelor de aur . . .

MOARTEA FRATELUI DE CRUCE

La moartea chinuită a elevului Ienciu, Jilava, 1949.

Adunaţi la umbra Crucii,
hotărâră sfat haiducii
să pornească iureş iară
- chiot de trezire'n ţară -
că de mult amar apasă
stăpânirea de pucioasă . . .

Din văzduh cădea otravă ;
primăvara sta bolnavă ;
pe sub stelele albastre,
câinii prevesteau dezastre,
şi în zilele lui Mai,
îi zvârliră'n mucegai . . .

S'au deschis, din nou, destule
guri de temniţi nesătule,
lanţuri grele, beznă-adâncă
nou urcuş pe colţ de stâncă . . .

Într'o zi, în închisoare,
trăgând grelele zăvoare,
au împins în întuneric :
frate tânăr - vis himeric.
L-au răpit din banca școlii
să-l îngroape cu sobolii,
însă anii tinereții
iau în piept tot greul vieții :
Nervii fier, ochiul senin,
suflet, univers creștin;
dragostea de frați trăire,
Neamul înviat gândire . . .

Umbre negre'n miez de noapte,
îl chemară „sus" - în șoapte -
și-i întinseră odgoane
întrebările capcane . . .

Groază'n dânsul seacă-te,
gura-i prinsă'n lacăte,
mâna nu știe să scrie,
jertfa-i sfântă cumetrie . . .

În zadar îi bat piroane,
peste amintiri, obloane
și prăpăstii de abis,
el a tras, de când e'nchis !

După lunile de chin,
l-au luat din beciul plin
și în dubă ferecată
l-au trimis la judecată.

Judecăţile - mârşave -
l-au zvârlit în reci jilave,
ani de temniţi : sfert de veac,
peste el, de-acuma zac . . .
Zbirii trec pe dinainte,
îi întind blide de linte
şi pe preţuri de nimic,
vor să-l cumpere : „amic“ !

El sfidează viaţa crudă
scuipă peste foame'n ciudă
şi pe murii albi de ger
sapă cântece de fier :

„ Tinereţe saltă-te,
neam de daci înalţă-te,
Ţară, creşti cât trei imperii
peste veacul de mizerii “ . . .

Dar, în beznele celulii,
bolile roiesc ca ulii;
trupul slab musteşte viaţă
oasele, de frig, îngheaţă,
şi plămânii, de răcoare,
se aprind, să dea dogoare . . .

Pe drum plin de sacrificii
el îndură noi suplicii
pentru ţara asta'ncât
dacă n ar iubi-o-atât,
ar lăsa-o de pomană.
Ţară scumpă, sfântă rană !

Subţiorile-i ard ; vetre,
iar mercuru'n termometre
pus sub braţ să le descrie,
curge ca o apă vie.
Trupu-i arde, de pojar,
ochii, parcă sunt de jar
şi în crâncenul amurg,
şerpi de foc prin vine-i curg . . .

Paznicul cu ochi de peşte
văzându-l cum se topeşte,
când a fost să nu mai fie,
l-a dus la infirmerie . . .
El se zbate'n bezne hâde,
doctorul, pare un gâde
semănat aici de veacuri,
mâna-i tremură pe leacuri
şi din sufletul hain,
scoate fiere şi venin . . .

Totul trage, îl destramă,
numai moartea, ca o mamă,
printre gărzi, prin metereze,
vine să-l elibereze.
Şi'nainte de plecare
i-a adus din depărtare
dintr'un colb de amintiri,
ochii primei lui iubiri;
pe un petec alb de cer,
ţara nouă, giuvaer.

- Ţine-l Doamne, doar o clipă
s'o vadă cum se'nfiripă !
Dar celula rea şi goală
l-a trezit în prici de smoală
şi privind spre toţi pereţii,
şi-a vărsat amarul vieţii . . .

Nu e nici o mână, care
să-i aprindă-o lumânare,
niciun deget la firidă
ochii stinşi ca să-i închidă,
numai dincolo de geamuri
luna plânge printre ramuri
şi o stea ca un smarald
îi croeşte drum înalt ! . . .

EVADARE

La împușcarea Dr. Ion Simionescu

De ani de zile, stăpânii l-au izolat !
Era un număr, două brațe și o gură.
Traiul îi era în norme calculat,
libertatea, un vis sau o aventură . . .

Gândul îl fierăstruia : joagăr ;
tot mai vie creștea chemarea pădurii de arini.
Nopțile - când îl strângeau în lagăr -
sârmele ghimpate-l împungeau - ca pe Crist, cununa de spini.

Dar aștepta un Mâine (ca ceilalți toți)
să curme pe preaplinii de putere
și pașii siniștri ai coloanelor de roboți,
mânați de politruci spre șantiere. . .

Și ziua așteptată nu venea ! . . .
Pe câmp, țăranii desenau ogoare.
În cuib întârziat o rândunea
lăsa un semn, pe vara următoare.

Îi fluturau'nainte calde depărtări
ca mâna diafană a pruncului de-acasă. . .
Chinuit de satrapi și biruit de chemari,
a spintecat cordonul, ca să iasă.

O rafală de pistol a împlinit o zodie . . .
Doar iubita i-a zâmbit în prăbușire !
Mușca toamna din piept, ca dintr'o rodie
și numele lui, trecu în amintire . . .

DORINȚA

Cum aș fi vrut stupar să-ți fiu
peste științeie, Viață !
Vier, Sânmedrului târziu,
cosaș peste fâneață,

florar, pe-un stol de primăveri
și năvodar de vise
fecioarelor, ce'ntind spre cer
ferestrele deschise.

Dar nu m'ai hărăzit binat
vistiernic pe uleie
și nici în toamne- am adunat
din linuri, curcubeie.

Rândaș la curțile de dor,
gonaci după șerbie,
mi-am priponit de viitor
mocnita bucurie.

O clipă dac'am strălucit
în nopțile de tină,
de lumea mea m'au despărțit :
trăiri de ani lumină !

PLOAIA

Gata ! . . . Din cerul de ploaie
s'au spart burduhanele iar ;
ne cresc mucegaiuri pe straie,
ca frunzele moi de arțar.

Plouă, pleznind harapnice -
din cerul cu norii de tuci;
plouă, cu mii de alice,
pe trupuri făcute butuci.

Plouă, ca ieri ca și mâine,
ca'n toamnele Dobrogei reci,
în traistă o coaje de pâine,
e verde, ca murii de beci . . .

Plouă . . . nu-i nimeni s'astupe
spărtura făcută în cer ?
Că mușcă din carne și rupe
hălci grele de vis, efemer . . .

C'o zdreanță zvârlită pe spate,
ne strângem cu toți, ghemotoc;
plouă . . . și vântul ne bate,
și-aduce cu el nenoroc . . .

LA ROABE

Pornește șirul, lung convoi de roabe,
pământul stepei smuls din roca dură ;
e drumul lung, puterile sunt slabe
și pașii grei se târâie prin zgură.

În scârțâit afonic, roți neunse
plâng jalea robilor care le'mping
cătând zadarnic energii ascunse
în brațele și ochii ce se sting.

Halucinați de norme obsedante
și chinuiți de foame și de boli,
trec răvășiți ca umbrele lui Dante
din negrele infernuri de soboli.

Din urmă temnicerii-i mână'n goană
și pare șiru'ntreg pornit la cale
prin praful ridicat, o caravană
pierdută în deșerturi tropicale.

Cu dealu'n piept ei urcă serpentina
să ducă lutul blestemat pe creastă,
și pare că se năruie cu tina
și viața urgisită și nefastă.

Sus pe taluz, par niște răstigniți
- cu trupul plin de vânătăi și bube -
își încordează mușchii fleșcăiți
și-apoi se prăbușesc peste hulube . . .

VIZITĂ

L-am așteptat azi noapte pe Iisus
să vină în celula mea săracă
și, ca pe vremuri de demult, să facă,
mântuitoarele minuni, cu har de sus.

Cu sufletul închis în carapace,
priveam cu ochii tulburi, ca prin sită ;
afară trecea vremea zdrențuită
și cerul adormise în băltoace.

Ca robii ţării mele, treceau norii,
cu saci de plumb pe sub fereastra lunii,
să-i scuture în morile furtunii :
ca vocea dinamitei în istorii !

Dar Iisus, întârzia să vină
chemat de-atâtea mii de oropsiţi
- din veacul trist, al neamului de sciţi -
însetoşaţi de zări şi de lumină . . .

In noaptea de cărbune şi de ceaţă,
la geamul meu, trei degete-au bătut
şi a intrat un ins necunoscut
cu semnele adâncului pe faţă.

Privindu-mă cu ascuţimi de fier,
a hohotit tiranica făptură
şi fiarele de gratii se făcură
că nu mai sunt, la geamul meu stingher.

- Tu stai aici de basme cu vampirii ?
dar scutură-ţi durerea şi pustia,
femei, tulburătoare ca beţia
au flămânzit de patima iubirii.

Urmează-mă ! Afară e Puterea
şi seaune lipsite de domnii !
Eu i-am răspuns : -Rămân printre stafii
să'mpart cu ele temniţa şi fierea ! . . .

- Urmează-mă ! Cu rumenite pâni,
belşugul ţi se pleacă'ngenunciat !
Eu i-am răspuns : - Rămân înfometat
dar nu pot să jertfesc la doi stăpâni !

- De nu-mi urmezi, nici zori, nici nopţi cu lună
n'o să apuce ochiul tău flămând !
Eu i-am răspuns :- Târziu sau mai curând,
o Cruce nevăzută ne adună !

M'a fulgerat privirea de oţel
şi gratiile s'au întors 'napoi . . .
Departe, peste gardul dintre noi,
Iisus mă aştepta s'ajung la El !

CIUTA

Au sfârtecat-o fiarele pădurii,
și-acum, pe țancul ăsta de granit,
vălătucind ninsori în colțul gurii,
își irosește zările'n zenit.

Ce aripi o îmbie călătoare,
ce stele'n pajiști florile să pască,
ce ape'n cer și-au fost deschis izvoare
truditele dogori să-i domolească ?

Din Nicăieri, Niciundele ia forme
şi pământescul vis devine-aieve :
Cu mult mai minunate şi enorme
grădinile pentru adami şi eve.

Iar ochii ei, fântâni catifelate,
în care-atât azur îşi află oază,
pe câţi din osândiţi cu Crucea'n spate
nu i-ar opri să bea din ei, amiază !

N'o mai ajung nici colţii de mistreţi,
nici lupi cu ghiare nu-i mai dau năvală.
Departe, Ciuta Sfintei Tinereţi,
păşeşte în măreaţa vesperală !

Doar iezii munţilor, printre tulpini,
din muguri câmpeneşti sugând putere,
mai sprinteni izbucni-vor spre lumini,
în salturi, peste stâncile de fiere .

FRAȚILOR DE CÂNTEC

Rătăceam boemi prin constelații
dornici de un cântec solitar
să ciopleascā'n versuri, lapidar,
tragedia-atâtor generații.

Căutam în stele noi destine
rupte din înaltul zodiac,
cum, din adâncimile de veac,
mari istorii răsăreau senine.

Dar ne-a strâns din rătăciri stelare
- pentru suflete să coacem rod -
cornul unui tânăr voievod :
-„ Să'nălțăm din temelii, altare !".

În castele de cleştar, domniţe,
şi-au lăsat condurii de sidef
şi mătăsurile pe gherghef,
să lucreze bunde cu altiţe.

Şi-au ţesut în mândrele războaie,
lacrimi şi postav de abanos,
pentru fraţi, iubiţi şi Făt-Frumos,
să le ţie la furtuni şi ploaie.

Ne-aşteptau în verzile desişuri
grele-armuri şi cântece de joc,
munţi, păduri şi mlaştine de foc,
să urcăm pe aspre povârnişuri.

Potentaţi, cu minţile obtuze,
ne-au zvârlit din Ţara, vrută rai,
în Jilavele de mucegai,
să ne ningă vremile ursuze.

Numai cerul ne-a urmat chemarea
pas cu pas, pe drum de curcubeu,
când în suflete creşteau mereu :
Bărăganele, Carpaţii, Marea ..

Şi ajunşi târziu la poarta vieţii
peste moarte şi blesteme şi vânzări,
celei mai iubite dintre ţări
i-am jertfit toţi anii tinereţii.

HAIDUCUL

Mi-e inima surată cu plânsul și ocara;
durerile mulțimii întinse cumetrii,
tot vrăjmășind cu anii să-și lepede povara,
mi- am arvunit trăirea înaltelor solii. . .

Prietenii de plauri și dușmănoase meandre
- ca'n primăveri dezghețul, stârnind vâscoase elise -
mă cumpănesc anume când vremile's casandre,
unde durez fundații cetăților de vise ?

Nu's căi de poticneală socoatele ce-mi fac
de câte ori mă'mpunge destinul cu vreun junghi,
dar firele sucite mă cuget să desfac
și- mi cat în desnădejde, colțare pentru unghi . . .

Eu vin câteodată din cercuri glaciare
și biciuesc în gloate cu vorbe care dor
dar nu-mi cătați privirea ca apele'n vâltoare
căci am încinse'n mine, călduri de ecuator. . .

Când focul din ciuleandre și răzmerița'n vine
dorm stinse pe coclauri, ori zac sub cheutoare,
durerea stăvilită, mai viu vuește'n mine
ca'n munți căderi de ape mugind în urlătoare

și vin câteodată din noaptea primitivă
să bat berbeci în zidul vicleneIor istorii
și de'ntâlnesc în cale o ciurdă împotrivă,
mă năpustesc cu zimbrii, mistreții și dihorii. . .

Dar când mă calcă dorul și-mi dezvelește cântul,
se răscolesc străbunii să-mi las urmașii teferi,
în noaptea'mpodobită cu tot ce-a dat pământul,
mi-e dor de-un sân de fată și-o mare de luceferi . . .

IZVORUL

- Nu m-ai băut în sfânta curăție
sub pavăza oglinzilor de-azur !
Te-a spăimântat cleștarul, apa vie,
sau cântecele mele dimprejur ?

N'ai vrut să-ți ud grădina în pârloagă,
să smulgi din ea păcatele de pir;
om trândav, într'o epocă beteagă,
crescut cu lintea slabilor și jir,

mi-ai urmărit până'n rărunchi, izvorul,
și apele în cale mi-ai secat,
iar azi, ți-i ars de secete ogorul
și tu, ca niciodată însetat.

Mă cauți printre stâncile de munte
crăpata buză să ți-o răcorești,
dar nu mai curg din lacrime mărunte -
sfinte minuni a semnelor cerești .

Prin grotele ce mi-ai săpat în cale
în întunericul de nepătruns,
m'am întâlnit cu energii termale
din inima pământului ascuns

și m'am armat cu plumbul neclintirii,
cu fierbințeala-atâtor nedreptăți,
pucioasă, pentru izul stăpânirii
și fosfor, pentru'nchisele cetăți,

și din telurice, aprinse măruntaie,
viez spre libertate'nfierbântat :
arunc spre cer, un curcubeu văpaie
și duc în matcă, cerul înstelat.

Mă-așteaptă-afară - roși de suferință -
amar de oameni înșelați de vraci,
sleiți de oboseli și umilință
și gârboviți de nemilos gârbaci

și vin cu toți, sub peștera de stâncă
să-și umple vasul vieții, pentru leac,
că vin din noaptea nopților adâncă,
să ard sub mine plaga unui veac ! . . .

Tu fă-ți din sulf, miros de iasomie ;
mă bea coclit și unge-ți trupul gol.
De nu m'ai vrut în sfânta curăție,
te vindecă cu zgura-mi de nămol ! . . .

DROJDIA

M'au frământat cândva abile mâni,
într'un ungher uscat de căpistere
și m'au lăsat, aluat fără putere,
în jocul sterp al anilor hapsâni.

Dospesc de-atunci ciuperci de mucegai
și m'am acrit de-atâta vitregie ;
din coca mea acidă-mi fac tărie,
să zămislesc puteri de jărăgai.

Și câți drumeți nu trec privind pieziș
spre crusta mea crăpată de arșiță
- ca buza celui ars de răzmeriță -
când iese vara, galben, din desiș.

Dar ei nu știu că hrana lor de mâine
trăiește'n mine, până la soroc,
când grâul tot din holde am să-l coc
și-oi rumeni în coaja lor de pâine.

Și colăcerii nunților de țară
când vor gusta din miez dospit de mine,
vor fi urat nuntașilor de bine,
că alt aluat e'n pâinea de secară.

VERS DE TOAMNĂ

De-acum, nu va mai fi nimic !
Doar plânsul streşinii stricate,
când la firidă îmi va bate
cu degete de mucenic.

Aștept doar timpul să se scurgă
ca o poveste dintr'o carte,
când vântul aprig, de departe,
va călări o toamnă murgă . . .

Aici, nici vise, nici istorii,
nu bat din pinteni deșteptări;
speranțele, spre alte zări
s'au depărtat ca și cocorii . . .

Viața, clocot de taifun,
s'a zgribulit ca un arici.
Hei, Libertatea ! Basm pentru novici,
s'a spânzurat aseară de un prun . . .

CÂNTEC TÂRZIU

Azi nu mai ești aceia pe cari odinioară
o așteptau sub sălcii și nuferii pe lac.
De pasul tău nici inimi, nici flori nu se'nfioară,
iar visele pierite, ca ierburile tac.

Cu vremile acelea ascunse în trecuturi,
s'au dus din piept hulubii din fragedul tău sân
și gura ce dăduse aprinsele săruturi
și farmecele care trecutului rămân.

Apui pentru privire și te desfaci de linii
și moare pentru cântec suavul tău acord,
cum moare toamna care și-a dat bogați ciorchinii
când șuieră tristețea din înghețatul Nord.

Dar n'au murit nici ochii ce azi nu mai îmbată,
nici buclele sorbindu-și argintul cu nesaț,
ci an de an mai vie, aceiași de-altădată,
trecută'n alte fete, te cântă alți bărbați.

VESPERALĂ

Cânteccul a tăcut - și liniștea înainta maree.
Iubita n'a mai vrut să steie,
obosită de letargia amurgului.

Departe, luminile burgului
ardeau chemări de ritm și linii frânte.

Greierii au uitat să mai cânte
și lăcustele să mai sară . . .

Și am rămas singur în noaptea de vară.

FINAL

Cândva, răpiți din marea'nvălmășeală
o ancoră va crește nevăzută,
și va rămâne'n urmă, zare slută,
pământul, ce ne-a folosit: escală.

Cu prora'nfiptă'n Univers, departe,
pornim în cea din urmă croazieră,
când vânturat pe aripi de himeră,
văzduhul se deschide ca o carte.

Lumi noi, de pretutindeni ne îmbie
dar adăstăm din ce în ce mai tare,
să revenim la țărmul de plecare
întorși din netihnita pribegie . . .

. . Și iar se rup din țărmul de lumină
vâslași pribegi - ca noi odinioară -
și îndrăzneți, când timpul își măsoară
chervanele pornite din grădină . . .

Apoi nimic, pe luciul de pe undă,
niciun catarg nu sfredelește zarea ;
un albatros ne va vesti cărarea
tăcerilor din liniștea profundă . . .

Doar o corabie, ca o minune
va trece peste mările din cer
când sprijinită de un conifer,
o stea, va lăcrima o rugăciune . . .

ION POPESCU

ÎN LOC DE COLINDĂ

Lerui - Ler, peste păduri,
cântă parcă munții suri !
Nu știu, stele-albastre ard ?
Poate lacrimile cad,
plânge cetina de brad . . .

Lerui - Ler, a fost odată
Țara asta minunată
că nici basmul n'o cuprinde.
Din adâncuri care pier,
veneau îngerii din cer
peste țară să colinde.

Auzeai lângă bordei
cântece de clopoței;
cântau clopote de-argint
la palat de mărgărint,
și lăsau atâta pace,
pe bătrânele conace . . .

Cobora și Domnul Sfânt
cu Sân -Petru pe pământ,
doi moșnegi, cu mâini de ceară,
îi vedeai umblând prin țară.
Nu știai că prin nămeți
trece Sfânt izvor de vieți,
nici știai că ai la cină
Sfânt, izvorul de lumină ! . . .

Lerui, basmul ar tot crește,
de-l începi, nu se sfârșește !

Lerui - Doamne, dalbe flori !
În țara colindelor,
numai vântul mai colindă ;
spartă-i ușa de la tindă
de prigoana răilor.

Casa nu e luminată,
copilașii s'au culcat
necântând ca altădată !
Mama plânge'ncet la vatră,
tata-i dus întemnițat .

Lerui - Doamne, dalbe flori !
Pentru cei din închisori
nu sunt clopote să sune
astăzi pentru rugăciune.
Eu aștept colindători
croncănind, un stol de ciori . . .

N'am nici nuci,
nici merc dulci,
nici colaci, nici pâine, mamă !
Le-oi da pieptul de aramă
ca să-i smulgă inima ;
s'o sfâșie - pradă grea -
hrană pentru Țara mea !

Le-oi da ochii mei de cer
licărind - albastre stele -
peste anii grei de ger
ca să-i ducă țării mele,
pentru dorurile-i grele,
pentru tot amarul ei ! . . .

NU TE-AM UITAT!...

Nu te-am uitat, dar nu-ți cunosc privirea,
nici mâna albă, nici ușorul pas . . .
Atâta doar, mă biruie-amintirea
și'n ceața ei, trecutul mi-a rămas.

Mireasa mea - din gând - de altădată,
scump voal de nuntă, ceru-ți stă pe frunte.
Îți arde'n păr beteala argintată
de mult amar și multe doruri crunte.

Nu ți-a fost dat sărut de soț pe gură,
nici prunc la sân - amarnică osândă -
și chipu-ți bobocit ca o răsură,
ți l-a'ncleștat doar temnița flămândă . . .

Ce sori ieși-vor mâine dimineață
să lumineze'n slava care cântă ?
Sân-Petru, coborî-va ca din ceață,
ca să ne fie mare nun la nuntă !

Chiar eu i-am spus : -Veni-vor fețe-alese
și vântu serii va cânta'n vioară.
Voi pune munții mei în cap de mese,
veni-vor și pădurile din țară . . .

Va fi o nuntă, cum n'a fost sub soare !
De-atâta cânt - vecia să vorbească.
Și nașul nostru'n cer - la șezătoare -
va povesti de Țara Românească ! . . .

G. TOMAZIU

DE MAI MULTE ORI PATRU

CULES

Mândru luceai, să mă bucuri,
Cerule, mantie de scumpe zăpezi !
Câmpul mi-a dat numai sucuri
rele și timpul distruse livezi .

SPERANȚA

Frânte burghie în creer
dor de'nddoliări cum adorm bântuit.-
Dela fereastră un greer
trece prin noapte un fir sdrențuit.

LICEU

Sună repaosul mare,
clasa'n ogradă aleargă spre fund ;
colo în lemne-o țigare,
fumul - un vis e pe Marea de Sund.

GUAȘĂ

Cerul se'ntunecă'ntr'una
rece, și scapără zarea ades.
Mată, prezentă, furtuna -
iute lăstunii-suveice o țes.

E X C U R S I E

Cântă pădurea şi cheamă
umbra răcoare şi udă s'o'ncerci . . .
Stropul de rouă-a zis: „Bea-mă!"
stors de-o ferigă pe-un cuib de ciuperci.

D U M I N I C Ă

Cât de tăcute sunt toate !
Gâzele, fluturii sboară încet,
norii uitat-au să'nnoate,
lacul reflectă cum doarme-un boschet.

T A B L O U L V I S A T

Pânza întinsă-era albă.
La un semnal izbucneau luminos
toate culorile'n salbă,
fix curcubeu pe un cer prăpăstios.

S E A R A

Norii deschid paranteze,
pomii asemeni, şi pe dealuri se'ntind
văluri ce vin să se-aşeze
din albăstrime pe-un trup suferind.

I L U S T R A Ţ I E

Creasta - etapă de sboruri -
Luna se-opri, deslipit coviltir
de pe caleaşca de doruri.
Ştie ocolul să-l taie-un vampir . . .

MĂRȚIȘOR

Munții în verde se'ncalță
frunțile-și pierd în cununi de păduri,
aburul ceții i-înalță
soarelui tânăr curate-albituri.

BALCIC

Doarme Dionysos printre
stânci de sidef și păduri de calcar.
Gata în somn e să intre
din Euxin în Olimp - statuar.

DIMINEAȚA

Plaja o umplu scăldașii.
Soarele-i alb peste ei ca o stea.
Marea - o taie vâslașii.
Limpede, roză, îi vântură ea.

VIZIUNE

De fanteziștii mei cedri
prinde-și un colț mohorîtul drapel
ce îl străbat tetraedri
incadescenți - presimțitul apel

FILM

Celuloid, Valentino,
Doug, Micul Lord, fulgurate splendori,
copilărie, revino ! -
Salt descompus, cheltuit în vâltori.

INSCRIPȚIE

Cană de tablă, și dragă,
apa'nchisorii coclită ce porți,
pică-mi balsamul pe plagă,
filtrul cel dulce - mă culcă în morți !

NEGATIV

Serum în arsura de lavă,
m'au părăsit și dorințe și gând ;
am eșuat în zăbavă,
spartă clepsidră. O, zile trecând !

ÎN TEMNIȚĂ PE ARGEȘ

S'au risipit cântăreții,
arborii goi îmi ciocnesc un prelud,
vântul sugrumă păreții,
patul e rece, oblonul e ud.

CRĂCIUN DE ZECE ORI ÎNCHIS

Curbe ce-ar fi să rezulte
din șlefuire în gestul intim,
strâng vătuindu-se, multe,
reminiscențele calmului prim.

MICUL OASPETE AL LUI ION PILLAT

Stol de vacanțe în urmă !
pieptul se strânge fugind printre ani.
Timpul deodată se curmă :
frunza vrăjită-i în parc la Miorcani.

U M B R A

Fum rătăcind ori corabie
evoluând legănat și gracil,
pană lăsată de-o vrabie
imponderabil pe locul fragil.

A S T E N I E

Mintea, pustie, răsună.
Albii secate departe-s subt punți.
Palide raze de lună
zac destrămate, uitate pe munți.

R Â V N Ă

Sâmbăta Mare, aceeaș,
Iat-o ! Acelaș băiat c'n iatac.
Ah, de-aș putea, ca ei aș
fi astăzi, azi doar să nu mă prefac !

G Ă S I R E

Urci sau cobori doar o treaptă
unde-oi fi'n noapte-asvârlit tremurând :
Domnul, Iubirea, te-așteaptă.
Pace, lumină, căldură-i născând.

P A R A L E L

Verde'n lumina lui, lacul
leagănă-albastrele mele oglinzi.
Vântul răsfiră copacul.
Deapăn, paing prizonier între grinzi.

G R A Ţ I E

Neîndrăznind lăcrămioare,
melci, pietricele, retras zmeuriş,
rostogolindu-se soare
doar pentru mine - se'ntorc pe furiş.

A N I V E R S A R E

Totul n'a fost decât o clipită
şi au trecut deatunci ani tot mai cruzi.
Inima, iarăşi stârnită,
geme'ntr'un flaut ascuns. O auzi ?

L U T E T I A

Lume dansând, bulevarde
îndantelate de pulberea gri,
parcuri, parure, mansarde,
Quai Malaquais, Madeleine, Paris !

C R E P U S C U L

Doamne, sfârşeşte la noapte !
Mult e de când Tu morişca-ai pornit ;
bube imunde curg coapte,
morţii te-aşteaptă şi viii-au pierit.

R E F L U X

Ca o petală-i uitarea
ultimei zile pe ochiul sleit.
Marea - se clatină marea,
algele-s parcă un păr despletit.

M U Z I C Ă (fratelui meu)

Plâng, și subtil mă îngână
ploaia... Egală-i cum pigule'n jur
și tamburinu-i îmi mână
lin, pe tulpine'n senin, plânsul pur.

D I A L E C T I C Ă   L Ă R G I T Ă

Iată pornit, câtă zarvă,
regnul de mâl, asasin și stupid.
Poți să auzi cum o larvă
vrea să rămână stăpână - pe vid.

Î N T R E B A R E

Visuri și soare și păsări,
soare și păsări și vânt năvălind,
viață - de unde tot răsări,
singură'n tine minunea sporind ? . . .

C A L E I D O S C O P

Focuri, safire și stele
de aur, că joacă'n memorie părând,
așchii de roșu, mărgele,
se potrivesc înspre-un centru căzând.

F L Ă C Ă U L

Șueră-o sârbă poznașă
prin strungăreață, la piept desfăcut,
trup satinat subt cămașă
aspră - odorul Zamfirei, băut.

N O C T U R N Ă I

Saltă-se roșie și-apare
Luna. Rotundă, se lasă pe'ntins
ca pe o coardă. Vioare
țin un tremolo din gongul atins . . .

N O C T U R N Ă I I

Blondă ca piersica-i luna
cum se răstoarnă, se culcă'n velur
tulbure-albastru ca pruna.
Unde mi-e luntrea, arcanul, s'o fur ? . . .

N O C T U R N Ă I I I

Ochiu de argint pe lințoliul
imemorialelor stări suspendat,
luna visează din doliul
lumilor - pajiști, un râu înstelat . . .

S C U L P T O R U L

Piatră în muchii, inertă !
Inima-i caut-o greul ciocan
dalta-adâncindu- o certă
tot mai aproape și tot mai avan.

ASCULTÂND POETUL

Umbre creșteau ca'n biserici . . .
Sună o harfă pe sbucium de mări,
cai de'ntuneric, feerici,
sboară'n văzduhuri, aprind constelări.

PREFIGURAȚIE

Pe o cărare pustie
cine mă'mpinge ? Ezit, mă feresc, -
plină fântâna, lucie,
să mă-oglindesc mă obligă. Pălesc !

INTERMITTENCES DE COEUR

Mamă, și-acum mă străbate
bocetul tău, și-s pierdut doar de mult -
încă de când, crâncenate,
îmbrățișările alții mi-au smult.

ZI DE MAI

Țiuc păsări în aer,
raze fierbinți răscolesc întețit
de pretutindeni un vaer.
Ce vierme'n carne fusese-amorțit ?

ALEȘII

Crapă'n tăriia-i cerul
ros de priviri implorând ajutor
și îndurare. Misterul
arde'n scânteia din lacrima lor.

LUMINA FURATĂ

Hăul pe veci mă încape,
mor în știință. Spurcatul, acerb,
strajă-i, călare pe ape.
Strâng în orbite-orizontul superb.

LUMINA PRIMITĂ

Doamne, lumina e'n mine :
M'ai inundat pentru viață'n botez !
Un sărutat orice spin e . . .
Ciob de-aruncat, ce făcui s'o păstrez ?

MELANCOLIE

Toate au fost ca și astă
verile ? Plopii abia înfrunziți,
goală aproape-i și coasta
dealului; noi, nu eram încă-albiți.

RUGA

Judecătorul să lase
somnul flămând aburind necuprins
pe hârbuitele oase
dorul să-mi svânte din lutul încins !

STARE MARINĂ

Stânci mucezind, o, răbdare !
Tristan își strigă delirul final,
spuma ghirlande-i, mortuare -
peste surpări mai alunecă-un val . . .

SECRETUL

Puncte și-accente îmbină
galben cu-albastru și roș, violet.
Întrezăresc în lumină
drumuri și spații. Atâta, încet . . .

C E R N Ă U Ț I

Într'o odaie străină
picură-alarmă tramvaiul pierdut.
- Haidem la Gara - Grădină,
poate-l mai prindem, să mergem la Prut !

S O B O R U L

Preoții, toți se rugară . . .
Cânturi ce stăruie'n aer prelung
peste ființa fugară -
suflete'n rană ca mirul le ung.

CATREN DE TOAMNĂ

Frunzele cad pe'ntrecute,
date o clipă cu purpur regal.
Ciori imobile'n crăci, mute,
seamănă-a bărci pe un strâmb litoral.

DOUĂZECIȘICINCI DECEMBRIE

Curge din clopote miere :
bronzul și-arama în văzduh s'au topit . . .
Lina de-acum adiere
poartă-un surâs de copil, însfârșit.

G A L E R Ă

Oamenii, strâns, mă'nconjoară,
nu scap de ei nici în plâns nici în vis.
Sprijinul lor - o povară ;
singurătatea'ntre toți m'a ucis !

E R O S

Pulsu-ți simt dela distanță
ritmic în spațiu; îmi rumpi cu un gest
descumpănita balanță ;
ghesul ce-mi dai e și psalm și incest.

E P I G R A F

Rupte din verzi cimitire,
seva lor tare am supt-o cu-amar -
puse, neclară-amintire,
flori, buruieni, la'ntâmplare'n ierbar.

ȘTEFAN TUMURUG

COLINDUL PRIZONIERILOR ROMÂNI

DIN U. R. S. S.

Sub fereastra amintirii ne-adunăm
cântecul de altădată-l colindăm,
Şi-a cernut un înger florile tiptil
peste fruntea mea senină de copil.

Mamă, mamă, cresc nămeţii, suferim,
flori de măr într'o cunună, velerim !

Brazii ard în vatra vechiului cătun
noi cântăm colindul unui nou Crăciun.
Doamne arde'n focul inimii zăpezi
fruntea noastră, mamă, iarăşi s'o dezmierzi.

Mamă, mamă, cresc nămeţii, suferim,
flori de ghiaţă'ntr'o cunună, velerim !

Răbufneşte'n vaier stepa către cer
brazi îşi leagănă în vârfuri, Lerui Ler !
Trec în caravană magii dorului
peste fruntea rece-a luptătorului.

Mamă, mamă, cresc nămeţii şi pierim
fără nume, fără ţară, velerim ! . . .

VIRGIL VASILIU

MĂRTURIA POEZIEI

Ne-aţi smuls din braţe desnădăjduite
în miez de noapte'n rânjet de pistoale
şi ne-aţi crestat pe trupurile goale
stigmatul urii hoardelor sluţite.

Din hrube fără aer, strânşi în zale
de foame şi'ntuneric, ne-aţi scos vite
de jug, s'abatem fluvii ocolite,
în rând de cinci, sub straje de pumnale.

Pe dealuri fără fân şi svon de mierle,
ne-aţi rupt de oameni, slovă şi-amintiri ;
dar nu ne-am frânt şi aspre scoici de perle,

din suferinţă-am rotunjit sclipiri
ce'n templul judelui ce va să vie,
vor fi cu voi, unica mărturie.

ELDORADO

Ce'nfrigurați pândim la ușe
Canal, Canal: aer, lumină,
pachete, mărfuri la cantină
și vorbitor fără cătușe . . .

Voinici ținuți cu nod și bale,
buni de casma și de povară,
n'avem astâmpăr, ca o fiară,
pătulului îi dăm târcoale.

Pe zidul negru, triumfal
și-au pus „banditii" semnătura
sub ziua'n care zbârcitura
le-a fost mânată spre Canal.

A zecea zi ne-au scos din cușcă
prin glod și beznă'n mare zor,
să fim în țarc de Mărțișor
cu-arnici de ghimpi și moț de pușcă.

Înconvoiați pe sub tampoane,
printre traverse, peste șine
și cu pistoalele'n ciolane,
gonim spre cușca de porcine.

...Pornim prin noaptea de Februar,
turtiți, cu umerii în cute,
cătând prin ochiul cu grătar
să recunoaștem gări trecute.

Și podul Dunării ce-așteaptă
ca să-i scurtăm vadul spre Mare,
și aer, soare, lume dreaptă
din primul semn de liberare.

... Oprim. Obloanele se lasă :
aceiași grije de canoane:
pistoale'n coaste, aghioase,
prin pietre, gropi, pe sub vagoane.

Canalul. Unde e Canalul ?
Dar Poarta cu zăpadă'n nume ?
Pe drum apare parc'anume
o ceată rumegându-şi halul.

Mai cenuşie ca ţărâna
scobită'n şanţul cu muşdei
de sape prinse ca'n ţâţână
pe umerii plecaţi şi grei.

Mantale sure ca scaeţii,
galoşi, picioare goale, opinci
şi galbenul din scocul feţii,
se duc sau vin, în rând de cinci,

sub cerul muced de leşie,
pe drumul cu nămol în salbă,
c'am vrea, când ne pornesc, să ţie
peste pământ şi Poarta-Albă.

DAR NOI...

La început eram tăcuţi şi trişti,
visam şi n'aveam poftă de mâncare
şi ne credeam cu toţii nişte Crişti
dintr'o telurică crucificare.
(Fragment dintr'un poem uitat.)

Ne-au despărţit de mame şi neveste,
ne-au luat copiii, holdele şi plugul,
plecările în voie - din poveste -
şi ne-au lăsat, pentru grumaji, doar jugul

şi viaţa . . . ca să tragem brazdă'n pirul
Dobrogei de la Dunăre la Mare ;
dar azi vătafii ne-au strigat că birul
vieţii e'n zălogul de plecare .

- Iisuse, oare ţărna Căpăţânii
ajunge pentru crucile din spate
ca să le'mplânte toate'n rând căpcânii
când ni s'or frânge glesnele crestate ?

Şi-acolo sus, simţindu-te aproape,
chemându-Te cu nume de părinte,
ne vei lăsa sutaşilor cu ţape
cum Ţi-a fost scris şi Ţie mai'nainte ?

Dar poate-i prea trufașe-alăturarea,
și nici nu-i potrivită chiar anume,
că Tu știai când lepădai suflarea
c'a treia zi Te vei întoarce'n lume ;

și că-Ți vor plânge neamurile chinul,
'nălțând zidiri în cari să poposești
ori alergând în oaste tot creștinul
când Te va ști sub chivăre turcești.

Dar noi . . . ce nu'nviem decât cu glasul
alămurilor vieții de apoi,
și-am ridicat cu brațele și pasul
pământul golgotirii prin noroi ;

și nu ne-a oțelit privirea mamei,
doar când și când, prin gratii, suduită
la capătu-unei nopți, sub biciul foamei
și-al gerului, în poartă străjuită.

Iar de-ar veni să ne'ngrijească groapa
n'ar ști mormanu'n care putrezim,
zvârliți în grabă, îndesați cu sapa,
ca hoitu-unei jivini ce-o izgonim.

Noi ce umblăm în cuști, cu fiare'n mâini,
tânjim în hrube și mâncăm în ploaie,
și nu ne lasă ucenici nici câini
s'avem, că-i otrăvesc ori ni-i jupoaie.

... Noi nu vom ști să ne'nsoţim cu moartea
și vom scrâșni, prădându-Te de lauri,
când s'ar cădea să iei în lume partea
celor pândiți de gloanțe prin coclauri.

Sau...poate-atunci, cu mâini de Dumnezeu,
vei umple ochii să cuprindă'n grabă
tot povârnișul ăstui veac pigmeu,
în care viața toată-i pe tarabă.

VORBITOR INTERZIS

Astăzi ar fi după ucaz
să-mi vie litera vederii :
eu într'o cuşcă cu zaplaz
în alta tu şi temnicerii.

Iar între noi trei paşi de gang,
că mâinile n'au întâlnire
şi vorba-i greu de pus în ştreang
când strigă-atâta omenire.

O noapte'ntreagă - de podagră -
în tren bălos şi car cu gloabe,
să fii în zori la Valea-Neagră,
să prinzi întorsul de la roabe.

Ba văd o noapte şi mai chealbă
în câmp de iarnă'nţărcuită
de puştile din Poarta-Albă
lângă dăsagele cu pită.

A doua zi la asfinţit
s'auzi : -„Mutat cu hoţii'n lot" !
când peste noapte-un pâlc orbit
fu zob sub tren, cu gărzi cu tot.

De câte ori hâtrii din tinde
nu te-au împins cu rât măscar
că prea'ncărcase'n sac merinde
furnica, pentru un tâlhar.

Şi statu'n gări, la Dorobanţul,
la Taşaul, şi-acrobaţia
de pe sub roţi, sărind prin şanţul
lăsat drept cheiu la Medgidia.

N'aveam cuvânt să-ţi apăr truda,
că-l întorceai în întrebări
de pofte şi nevoi, iar ciuda
pierea'n surâs şi întâmplări.

La prima întâlnire'n zeghe
- sărise anul fără veste -
uitaseşi nopţile de veghe
şi toată casna de neveste.

De-atunci n'a fost zi sorocită
în care să lipseşti: cupole
de nori de-aşi fi surpat, cumplită
mânai spre zidul lui Manole.

Iar azi, când porţile- s închise,
te simt cum te desfaci şi cum
scrâşneşti, parcă zăvoare'n vise
te'ncing, să nu porneşti la drum.

IMN PENTRU HRAMUL ADORMIRII

În ţarcu-acesta, străjuiţi de flinte,
cu ce să-ţi prăznuim plecarea, Doamnă,
în stol de îngeri, peste nori'nainte,
spre tronul fără noapte, fără toamnă ?

Noi n'avem flori cu bucle aurii
din care să'mpletim chenar icoanei,
nici smirnă, s'o topim printre făclii
-în neagra desnădejde a satanei.

Şi dac'am vrea să-ţi încrustăm pe piatră
un legământ plecat de închinare,
noi nu suntem stăpâni pe nici o vatră
ca s'o grijim vremelnic în altare.

În stepa cu ostateci înjugați
n'au înverzit decât cununi de spini
pentru calvarul ochilor scuipați
sub care Te-ai oprit ca să Te'nchini.

Pe ușile de har, împărătești,
am zugrăvit arhangheli vestitori
cu chipurile ce le întâlnești
oriunde Te arăți prin închisori.

Tu singură, în strai de curcubee
ne-ai primenit nădejdea'n dăinuire
și n'am știut alt farmec de femee,
mângâetoare mamă fără mire.

De pretutindeni vii : din flori, din ghimp,
din ochi de lup, din stânci și din apus,
Tu care-ai adormit fără de timp
și-alini cu mâna pusă pe Iisus.

În templul suferinței noastre-aduci
odăjdii pentru slujbele de hram,
când brațele ni se desfac de cruci
și din robii, se'nalță'ntregul neam .

ALAI DE ÎNMORMÂNTARE

Mânați cu zor în poartă, ostatecii betegi
ori schilodiți de piatră, ce'n cârji mai stau întregi,
sau schilodiți sub dâmburi - plămânii'n ei fierbinți -
par chipuri coborâte din zugrăveli de sfinți.

Spre bolnița cu gratii așteaptă-un car să-i poarte
sub pază grea de flinte, când sunt păziți de moarte ;
aduși ca de vârtejuri când soarele se'ngână,
la asfințit zac încă nevolnici pe țărână.

Ca din senin pornește zănatec vânt de zarvă,
se nărue pământul sub lâncezita larvă
toți temnicerii strigă, bolborosesc zapise,
sudalma'nchiagă ceata și porțile-s deschise.

Dar când s'atingă carul, învârtoșați de spaimă,
se'ntorc în loc schilozii, n'aud ocări cu „hai mă“.;
un frate de osândă, prin blăni negeluite
tot despuiat, în ladă, le-aruncă'nțepenite

priviri, încât niciunul nu vrea să urce carul
cernit și-o iau în urmă-i, șontâng, înspre hotarul
cu leșuri fără cruce, alcătuind în zare
un nechemat, fantastic alai de'nmormântare.

MOARTEA CÂINELUI

Din nou se răsucesc ciurlanii
pe'ntinsurile dobrogene,
adăugând alt an la anii
de când le scormone cangrene.

Convoi de'nvinse căpetenii,
ne'mpinge sluga prin coclauri ;
flămânzi, cu fețe de vedenii,
săpăm, icnim, sub ploi, prin plauri.

În grajduri cu podele'n caturi
ne mână bâta și sudalma
la ieslea'n care nu te saturi
și dormi pe rumeguș de-avalma.

Nici un crâmpei de omenie :
ne'ntind vifornițí de zăpadă,
se schimbă paza la chindie,
dar noi rămânem nopții pradă.

Spre miezul zilei când ne-aduc
în țarcul cu șoproane hâde,
ne'mpleticim leoarcă'n surtuc
și nimeni nu mai poate râde

şi nici nu plângem, că în plâns
mai e un vierme de speranţă,
ne prăbuşim cu strai nestrâns
cu ochii ţepeni, peste-o zdreanţă.

O boare vie de căldură
mi-alintă mâna: e un câine
pe care scârbele- l bătură
să nu ne dea mulţam de pâine.

Când mi se gudură, îmi pare
că el mai ştie c'am fost oameni
întâmpinaţi cândva cu soare
în ochii'n care te asameni.

Şi'n neastâmpărul din labă,
in vânturatul cozii spornic,
pricepi cum câinele te'ntreabă,
ingrijorat, sfătos şi dornic.

Prinzându-mă încet în joacă,
îl strâng mai tare de lăbuţă,
uitând de iesle şi de troacă
când văd cum dinţii lui mă cruţă.

Până mai ieri ieşea cu noi
pitit la poartă printre rânduri
să nu- l stâlcească-un vistavoi
ce-i înţelese rostu'n gânduri.

Trecea apoi fălos în frunte
rotindu-şi ochii ca un stolnic
ce-şi strânge oastea'n locuri crunte
să nu se-abată vre- un nevolnic.

Iar noaptea'ntreagă sta de veghe,
cătând prin şanţ la fiecare
şi mârâind, când printre zeghe
trecea un staroste mai mare.

Dar într'o zi porni urgia :
cu bâte, cizme si arcane
- şi-arată tâmpii vitejia -
dar câinii nu le cad în toane

şi'n dor de oi, lingând-şi baciul,
ni se întorc, ca la o stână,
iar dacă nu-i stârpi gârbaciul,
o scăfârlie mai hapsână

scorni otrava scursă'n foale,
pe rând, cum laţul o apucă.
Griveiul meu, ascuns sub ţoale
fu cel din urmă. O nălucă

îi mână ochii grei de rugă
pe o poiană'n stropi de soare,
cu miei cercându-şi paşii'n fugă
şi cu haiduci în depărtare.

TRISTIA

În țarcul cu barăci de lazaret,
pripit din spaimă, ură și delir
pe țărmul cu belșug de vânt și pir,
întoarcem anii tristului poet ;

și'n fiecare, târgul lui uitat
reînviază'ntr'o fastuoasă Romă
cu dansuri și ospețe în aromă
de cupe răspândite prin palat.

Când seara ne primesc podele'n caturi
să le'ncălzim cu suflul din obidă,
se redeșteaptă ca'ntr'o cristalidă
surâsul alb al pânzelor din paturi.

Iar șoapta-afundă a blândelor covoare
plutește printre scândurile roase
și ni le'mplântă mai adânc în oase,
svârlindu- ne din nou în închisoare.

Din bobul mic de jar dintr'o țigare
un foc la gura sobei dogorește
când viscolul răzbate ca un cleşte
prin geamul spart și-l stinge'ntr'o suflare.

Un câine zgribulit întinde botul
cu ochii'n vâlvătăi de mângâere,
trezind pe umeri capul care cere
să se ascundă'n caldul tău cu totul.

Pe geamuri, gerul rânduit-a flori
ca să primim trecutul de pripas,
iar foamea a'njunghiat vițelul gras
și-am scos din lăzi găteli de sărbători

cu bumbi din cerul nopților de trudă,
strângând în brațe anii de răsfăț
cu hasna regăsirii'ntr'un ospăț
iluminat de febra ce ne-asudă.

VACANȚA MARE

În rânduiala trudei pe pământ,
noi nu mai știm c'au fost și sărbători;
acelaș trist, vărgat și sur vesmânt
ne- ascunde pielea parcă-i prins de pori.

Și niciodată nu mai năpârlim.
aceleași zile lungi tivite'n noapte,
aceleași nopți în zori le'năbușim
sub namili de pământ, cu palme coapte,

prin vuet de viforniți sau prin glod.
În părul ăstui nou destin de vite
râvnim la tihna osului schilod :
să nu mai știm de praznice muncite,

să ne'nchinăm măcar de-un sfânt Crăciun.
Fără răgaz ne mână'n cârd argații,
ne trag din bolniți, poate-i vre-unul bun
că nu și-a lepădat de tot ficații

ba spun că munca- i de la noi și-o vrem,
când fiecare gest ni se măsoară
în dubele cu chin și cu blestem.
Și nu le- ajunge ziua până'n seară

nici noaptea toată, de-ar putea și globul
l'ar învârti sub soare mai răzleț,
să nu mai fim lămpași pornind cu zdrobul
de zori, să piară umbra de hârleț.

În noaptea de „Lumină din Lumină“
noi strângem mai vârtos din târnăcoape
iar garda-și latră strigătul din splină
să nu- L vedem cum scânteie pe-aproape.

Iar când ne- a fost lăsat în râncezeala
din prici, ca să ciocnim de.Paști, lopeţe,
ne-au scotocit în miez de noapte ţoala
să-I prăpădim cuvântul de blândeţe.

Și zilele se'nșirue'n convoi -
Duminicile'n zeghe și tânjeală -
un dangăt surd se'ncumetă spre noi
trezind o sărbătoare ireală.

Dar dintr'odată toate s'au oprit
într'o înverșunată nemișcare :
escavatoare, răngi și gabarit,
Canalul tot e stană și lingoare.

Tăcerea pretutindeni a'mpânzit
cu fire de păianjeni și uitare
ce ne-amintește c'am copilărit
și-am așteptat cândva vacanța mare.

Cum răvășim boccelele cu sârg
ca niște urâcioase, vechi ghiozdane,
adulmecăm departe poame'n pârg
și mirosul de plușuri din vagoane ;

și fremătăm cu inima ușoară
că iar vom fi în case, printre oameni
așa cum ne vedeam zburdând la țară
când mântuisem cel mai greu examen.

ȘTEFAN VLĂDOIANU

PSALM

Doamne ! Măgăreaţa ta domoală
răbdurie biata la ciomag,
iat-o ! Săvârşitu- Ţi- s'a'n prag,
rumegând năluci din traista goală.

Obosită ea, să tot adaste
fânul jinduit de la otreţe,
de răchia slugii pădureţe
cercetată- i haşma, pe la coaste.

Duhu-i prost, iertatu-i de belele
zvârle din copite împrejur,
razna, pe maidane de azur,
dracilă să'nfulece şi stele.

TESTAMENTUL

Ia-mi inima, o cupă, să-ţi cânte'ncet şi lin
şi cătinel clătită, să-ţi tremure'n răsfrângeri
tărâmuri neaieve, ostroavele cu îngeri
şi'mbie-mi- te'n zâmbet, rotundul ei prea plin.

Primeşte- o poete, s'o ai la ceas târziu
părtaş la marea taină; deşart-o pe'ndelete.
Poemele- i nescrise şi visu-i să te'mbete
de câtă frumuseţe am jinduit- o viu.

THEODOR GHER ZUCA

MISERERE...

Prin stepa cu viermi şi oase
tăcerea a paragini miroase
- Temniţi de tăcere -
doar ciulinii într'un târziu îngână
Miserere . . .

Cerul surpat la hotar
nu mai dă nopţilor, stelelor, har.
Şi nimeni nu mai pleacă
şi nimeni nu mai vine . . .
Vremea se preface în ruine.

De ce te ascunzi ? Nu ai ce ascunde
e aceiaţi înfrângere, oriunde, oriunde . . .

CA ÎN GHETSIMANI

Lagărul de moarte Midia.

Litere roşii de început de Evanghelii uitate
un câine noaptea trezea nostalgiile toate.

Se îmbrăţişau buruieni cu oase în pustiu
eu eram mort acolo, strigoi, nu mai ştiu.

Un câine noaptea se tânguia . . .
O crime, o glorii, o arte . . .

. . . Ca în Ghetsimani nimenea nu răspundea,
nu răspundea singurătăţii de moarte . . .

DRAGOSTEA DINTÂI

Din mărturia plânsului te văd
cu zâmbetul dimineţii când mă mângâi
îmbrăţişarea ta în şoapte ca un năvod
eşti dragostea mea cea dintâi.

Te înalţi în fiecare rugăciune ;
numele tău îl cânt printre gratii
dela soare răsare, la soare apune,
eşti dragostea mea cea dintâi.

Trec anii grei cu negre năframe
aud bocetul ierbii la ore târzii
şi cuprins sunt de jale, de spaime,
dragostea mea cea din urmă, dragostea dintâi.

O să vii iar pe înflorite poteci.
Te aştept în lanţuri însângerate
dragostea mea din urmă, dragoste de veci
Sfântă Libertate, Libertate . . .

DE ACUM ORICE CUVÂNT PĂTIMEŞTE

Sta închis fiecare în sinea lui -
cu noaptea, cu însingurarea cerului . . .

Orice cuvânt pătimeşte în teamă
şi tăcerea care ne cheamă
ne surpă în genune.
În veac orice drum e deşertăciune . . .

Fiecare din umbră, după colţ,
pândindu-şi umbra, străini
prin căile nopţii - convoi de morţi,
cu cătuşe în suflet, cu cătuşe la mâini. . .

Şi care Rang -
de fiecare stea atârnă câte un ştreang ? . . .
. . . .
Şi stă închis fiecare în sinea lui -
cu noaptea
cu însingurarea cerului . . .

MI-E DOR DE CASĂ DE IERUSALIM

Mi-e dor de casă
de Ierusalim
de drumul spre Emaus . . .
Ca fiul risipitor, străin,
Mântuitorule,
cuprins sunt de o tăcere neînțeleasă
cu ascunse oseminte, cu gratii.
Fiecare cuvânt,
peste zidul orelor târzii,
se întoarce spre mine
înfricoșat și înfrânt,
năpădit de pustiu.
Și pustiul crește în ierburi,
în vise, în veac.
Nu mai știu
nici cu morții să tac.
Necunoscuți,
poeții au amuțit.
Sfinții au fost omorâți.
Mântuitorule,
mi-e dor de casă
de Ierusalim,
Auzi-mă !
Toată tăcerea pustiirii m'apasă !

PE AICI . . .

Pe aici nu freamătă pădurile frate
buzele arse de febră nu pot un cuvânt
să mai spună,
fântânile au secat, se lasă tăcerea
şi noi mirosim a ţărână . . .

Soarele nu mai răsare cu măreţie,
stelele şi luna zac într'o uitare de veci, fără har.
Noaptea e moartă, ca o cetate surpată, pustie
şi'n fiecare clipă tresărim în zadar . . .

Pe aici nu cresc flori, nu mai e nici o ispită,
aici te părăseşte orice iubită,
doar cerul se târăşte cu putrezi linţolii
peste întinderi de stepă fără nici o şoaptă
şi toate suferă în jur şi aşteaptă.
Câţiva ciulini chirciţi şi noi
în tăcere aşteptăm clipa de apoi . . .

Din jertfa noastră peste vremi,
prin nisipuri frate,
ce o să rămână ?
Simboluri de romantism şi deşertăciune -
osemintele noastre uitate
şi - poate - cătuşa dela mână . . .

PRIMIȚI POETUL

Mi-au încrucișat mâinile, mi-au închis ochii
în prohodul vremii. Stepe voi,
frați mărăcini cu devastări de solilocvii.
Deschisu-s-au porțile nopților de apoi.

Și nu suntem singuri. Din lințolii de hume
ies schelete gete, romane, cu monezi în mână,
sunt și șase regi... Confesii din cealaltă lume,
somnul ne acoperă izbăvitor în aceiași groapă comună . . .

Bănui freamătul mării pe aproape și pretutindenea,
și trecerea lunii de-asupra-mi, ultimul vis.
Vor mai fi cântece, călătorii, frați mărăcini, aleluia . . .

Voi blestemate stepe, primiți poetul însângerat și proscris . . .

SINGURI MORȚII

Trestii, nisipuri,
și câteva stele'n surghiun,
la Pont Euxin . . .

Și trec anotimpuri și vin.

Trestii, nisipuri,
și câteva stele'n surghiun,
la Pont Euxin . . .

În lagărul uitat,
singuri morții
pomelnicul și-l spun . . .

CONSTELATIA LIREI

ACHERNAR

NOSTALGIE

La țărmul despărțirii noastre Marea
Durerilor izbește cu mânie,
ștergând pe plaja dorului, pustie,
din urmă tot : seninul și cântarea .

Ce trist mureau în acel timp, brândușii,
la țărmul mării ce vuia năvalnic;
ne-ai speriat din inimi pescărușii,
cu mâinile și glasul tău zburdalnic.

Făceai cu degetul, gândirii semne
prin ierburile zărilor celeste
ce stăruiau prin minte să mă'ndemne
să retrăiesc un vis ce nu mai este.

Mă mistuie și-acuma întrebarea
și cugetul mi-l sfâșie cu dinții :
- Cum de-ai rămas la țărmul suferinții
să știi și tu ce'nseamnă așteptarea ?

Surâs bogat de primăveri și soare,
așteaptă-mă, speranța mea,cu bine
pe Marea Lumii, prinsă de vâltoare .
Sunt matelotul marilor destine !

Ca două faruri sfinte ce mă cheamă
deasupra'ndepărtatelor faleze,
văd ochii tăi rămași să-mi lumineze
întoarcerea, prin nopți ce se destramă.

ARCTURUS

DANIIL SIHASTRU

Ajuns în vale, pe un râu în spume . . .
Aşa cum scris-a pana de poet,
Bătrânul Ştefan glăsui încet
către Sihastru, ce-a fugit de lume :

-„Când am simţit cum trupul ţării zace,
m'am răsucit la Putna în mormânt
şi-am răsturnat cinci veacuri de pământ
de pe pieptarul meu, să vin încoace.

Au mă sminteşte ochiul ce se zbate,
ori nu m'ajută mintea să'nţeleg ?
Hotarul ţării v'am lăsat întreg,
şi aflu-acum, Moldova jumătate.

Vândut-aţi oare hoardelor de-afară
în târgul vremii, vreuna din moșii ?
Eu nu cunosc pe lume avuții
să poată preţui un colţ de ţară !

Au nu cumva pe platoşe, oțelul
s'a ruginit de sutele de ani,
de-au spart făgaşul, vechii mei duşmani
și-au slobozit din suli ţe măcelul ?

De ce nu sună ceasul de vecernii
din pieptul Putnei, clopot neînvins,
ori taci şi tu bătrâne, ori ţi-a stins,
făclia vieţii, viscolele iernii ? "

Târziu de tot, în noaptea de cărbune
cu ochii grei de-atâta nepătruns,
se îndură, sihastrul, cu'n răspuns :
-„Măria Ta, eram în rugăciune.

Şi nu purta în sufletu-ți sminteală,
căci nu arcașii și-au ieşit din minți
precupețind Moldova pe arginți,
cum le purtai în suflet bănuială.

Ei zac în lanțuri, la limanul mării
și trag în juguri puse de călăi,
bicele însă, nu le țin ai tăi
şi mâna ce loveşte nu-i a ţării.

Potop hain de neamuri fără cruce,
curgând s'au năpustit spre Crucea ta,
dar în zadar se'ncrâncenă spre ea,
că prea e sus și nu pot s'o apuce.

Măria Ta, înseninează-ți fața
arcașii n'au uitat să dea la semn
așteaptă numai chiotul de'ndemn
să rupă zaua, să ia'n mâni sâneața.

Și-atunci vor arde țestele dușmane
cu vâlvătăi de sânge și de fum,
și nu va fi zăgaz pe nici un drum
să le oprească iureșul, Ștefane.

Și-ți vor zidi biserică frumoasă
cât se întinde cerul, coviltir,
să intre neamu'ntreg sub patrafir
și să-l primești împărtășit acasă."

PORTRETUL

Și când va fi să nu mai viu nici cum
cu pași pe care nimeni nu-i așteaptă,
ci doar cu pași ce nu ating o treaptă
și-abia plutesc pe-un dureros parfum,

vechi jilțuri, ce din colțuri se deșteaptă,
îmi vor întinde brațe moi de fum
și ca o filă'n fiece album
se va desprinde-un zâmbet sau o șoaptă.

Vor plânge'n aer pașii serenari,
bătrânul scrin prin noapte o să geamă
și'ntr'un portret uitat din ani școlari

un licean ce'n vreme se destramă
va ridica o clipă ochii mari
și ochii mei, mă vor privi din ramă.

PODOABE

Trimite-mi la fereastră un lăstun.

Întors la visul meu de-odinioară,
voi ști că'n lume iar e primăvară.

Și voi întinde mâinile s'adun
din mugurii ce-abia se deșteptară
surâsuri moi - și'n păr să ți le pun.

Iar din cămașa fragedului prun
să-ți fac o bluză de petale, rară,
ca să mai scape câte-un sân pe-afară
și'ndrăgostit să ți-l sărut nebun.

SENS PIERDUT

Ne-am regăsit târziu, într'un răgaz.

Prin parcul vechi, cu amintiri și soare,
striveam străine frunze sub picioare.

Uitările, talaz după talaz,
ne-au tot spălat - că nici o'nfiorare
din sfântul ieri n'a mai vibrat în az.

Și-am stat absenți, obraz lângă obraz,
ca două cărți învecinate care
duc câte-o altă lume fiecare
în sufletul cu foșnet de atlaz.

ȚARA

Cordon de ape. Sus, pafta de munți.

Fagi-voievozi, cu sceptru și coroană,
și'n valea lor, secară cosânzeană.

Ospăț la care stau semețe frunți
când însuși timpul, c'un surâs în geană,
în toamnele cu funigei cărunți,

coboară lin, pe nevăzute punți,
oprindu-și -oaspăt- infinita-i goană,
să-i frângă pâinea trupeșă, bălană,
și să-i cinstească vinul pe la nunți.

CREAȚIE

La început, iubito, ai fost tu.

Veni apoi înfiorat în sine,
cuvântul - vers cu vers - să ți se'nchine.

Întâiul întuneric începu
în ochii mari, cu nerăbdări feline,
și'n trupul alb lumină se făcu.

Bolnav de sete sufletul bău
și-acum aștept să te desparți de mine,
cum apele creației virgine
de mâlul ce'n uscat se prefăcu.

NEÎMPLINIRE

Există o iubire la care n'am ajuns.

Mai lesne-a fost a bate potecile'mpreună
decât a sparge noaptea de dincolo de lună.

În suflete, ca'n parcuri, ne- a mai rămas ascuns
câte-un boschet de taină, când umbrele s'adună
ca semnele'ntrebării ce n'au aflat răspuns.

Te miri că'ndestularea din sânge ne-a pătruns
şi că flămânde ţipă cuvintele pe strună ?
Întoarsă, ca o pânză, iubirea, din furtună
se leapădă de fluxul dansat îndeajuns.

VARĂ

Intră în lacul vânăt cu sânii nuferi goi.

Impudică și pură intră codana vară,
umbrind amiaza apei cu gene lungi de seară.

Netrupul ei de abur, pe valurile moi,
prindea contur albastru spre slava solitară,
cu stele'n păr - podoabe din liniștea de-apoi.

Să-i soarbem deci ființa cu ochii amândoi,
cu sufletul, cu porii, cu fiecare nară,
ca să-i păstrăm lumina înaltă și ușoară
când putred cerul toamnei se va surpa de ploi.

CANALUL

Aici am stat și-am sângerat cu anii
și ne-am scuipat plămânii în țărână,
aici ne- am logodit cu bolovanii,
câte-un picior uitat sau câte-o mână.

Pe- aceste văi și dealuri dobrogene
s'a dat cu veacuri înapoi lumina,
amare bezne s'așterneau pe gene
și le-am simțit în inimi rădăcina.

Trudind flămânzi de soare și de pâine,
înjurături și pumni ne-a fost răsplata ;
să facem drum vapoarelor de mâine
am despicat Dobrogea, cu lopata.

Loviți de biciul vântului fierbinte,
săpând din greu, pe ploaie și ninsoare,
am presărat cu mii de oseminte
pământul dintre Dunăre și Mare.

Istoria noatră cea din lacrimi stoarsă
va ține minte și'ntre foi va strânge
acest cumplit Danubiu, care varsă
pe trei guri apă, iar pe-a patra sânge.

Iar cântecele noastre de robie
vor ctitori în anii care vin,
în cărțile pe care le vom scrie,
o nouă „Tristia", la Pontul Euxin.

MINI - POEZII

Bătrânii spun că apa trece,
mai spun că pietrele rămân;
dar altfel lucrul se petrece
pe scoarța globului bătrân.

Căci fie piatra cât de tare,
se macină și trece stând,
iar peste trista-i măcinare
rămân tot apele curgând.

●

Şi-aici vom construi o catedrală
cu sfinţi subţiri şi grei de bunătate,
cu aur stins, cu marmoră egală -
iar din zidari, muri-vor jumătate.

●

Fie- Ţi Doamne, mare slava
- şi mă'nchin cu mult temei -
c'ai dat vrăbii la Jilava
şi la Gherla, porumbei !

●

Gândesc, privind cu jale-adâncă
la toate câte ies din ţară :
„Nu tot ce zboară se mănâncă,
dar tot ce se mănâncă...zboară !"

DON QUIJOTE

Călare pe măgar şi pe mârţoagă
să mergem cu tăcerile la pas.
Încearcă Sancho, poate-au mai rămas
fărimituri de soare prin desagă.

Cu grije'nchide-mi armele'n chilie,
sclipească'n coif lumina lumii tristă,
eu ştiu că Dulcineea nu există
dar totuşi cred c'ar fi putut să fie.

Iar când va prinde negura să crească
deasupra mea, domol ca un descântec,
coboară-se cu aripa de iască,

din ceruri limpezite de pământ,
un corb întârziat să vă vestească
logodna mea cu morile de vânt.

NE-A MAI RĂMAS CEVA

Nu ne-a rămas pe rană nici un leac,
suntem săraci ca legendarul Iov.
Întâi ne-au luat istoria veac cu veac
și ne- au scuipat hrisov după hrisov.

Prin geografie au trecut călări
și de pe hartă ne- au furat păgâni :
Carpați înalți cu aur în spinări
și bărăgane rumene de pâni.

Flămânzi au fost ca haitele de lupi.
Din trupul nostru ce-au vroit au rupt.
Ne- au stors lumina din livezi și stupi,
și laptele din mame ni l-au supt.

Am sfâşiat cămăşile de in,
să ne legăm pe unde-am sângerat,
dar şi acolo ni le- au rupt, hain,
şi-am stat sub răni, am ars şi-am cangrenat.

Din paradisul cald ne- au izgonit :
Adami şi Eve pe- un pământ bătrân
noi n'am gustat din mărul pârguit,
dar şerpii ţării i-am crescut la sân.

Suntem săraci, dar tot ne- a mai rămas
din vechiul cer un heruvim de vis.
Din cartea vieţii ne- am făcut popas
o filă care încă nu s'a scris.

Pe albul ei, vom pune slove deci,
dând noi abecedare vechii ţări.
Aştepte dârz condeiele în teci
şi sângele aştepte'n călimări.

PASĂREA NEMIGRATOARE

Măiastră și fără pereche,
statornica pasăre nemigratoare
învie din vechea-i cenușă - mai veche
decât flacăra sa născătoare.

Și'n zbor peste frunțile noastre
scrie pe cer, tremurând ca o undă,
o țară cu margini albastre,
ireal de rotundă.

PĂDUREA

Aici a putrezit, aproape goală,
pădurea mea cu oseminte sloi,
ca să renască pâlpâind apoi
din flăcări verzi de- amiază vegetală.

Aici, pământul s'a'mbătat cu leşuri
ca de-o mireasmă grasă de ulei
şi-a hibernat lângă bătrânii mei
torcând în sine, pe'ntuneric, preşuri.

Acum, din râvna contorsionată
a rădăcinii cu'nţeles amar,
se- agită braţe tremurând avar
să prindă'n palme păsările roată.

Iar trunchiurile- aşteaptă an de an să
li se'nfioare frunza de frumos,
când doamna lună va sosi pe jos
cu gesturi stranii de femeie'n transă.

INVITAŢIE LA CINĂ

Prietene'nţelept ca o povaţă,
rămâi astă seară cu mine, cu noi.
Umbra cu degete lungi de strigoi
îmi pipăie timpul pe haine, pe faţă.

Iată cuţitul şi două ulcele,
pe masă n'am pus decât pâine şi vin.
E bine, socot, să mă'ntorc şi să'nchin
eu însumi părtaş răstignirilor mele.

Aşează-te, prietene'n tăcere,
împarte egal toată pâinea'n felii
şi deschide arterele vinului. Ştii?
Nu va mai fi nicăieri înviere.

OBSESIE

Orașul dormea învelit
în cearșaful subțire al lunii,
cu salcâmii pe margine. Unii
murmurau, somnolent, câte-un dor ațipit.

Lunecam, ca'ntr'un miez de cuvânt,
surdine'mprejur ascultam, de consoane,
așteptând o vocală de vânt,
un țipăt al nopții străvechi, inumane.

Ferestrele - ocheade- aruncau nimănui
și'n sânge simțeam, la răspântii de stradă,
ce înalt se făcea - să mă vadă-
timpul, retras vertical în statui.

AMURG

Vreau să mă'ntorc în amurgul acelei femei
pe care-am iubit- o şi-aşteaptă ;
o, vreau să mă'ntorc ca o linie dreaptă
a norocului, în palmele ei.

Vreau să mă'ntorc ca o globulă în
sângele său, din care-am curs prin rană.
Vreau ireversibilul, ca o dojană
că puteam să rămân.

A M O N T E

Toamna și noaptea curgeau pe din două
ca o apă pe care, dureros de subțiri,
pluteau frunze și păsări cu vagi amintiri
de muguri, de ouă.

Fructele'n pomi și-aminteau
de flori - și cădeau.

Și'n această desprindere grea
de aramc și fonte,
sângele meu se'ntorcea în amonte
spre inima ta.

RĂTĂCIRE

Intrasem în pădure. Potecile- alergau
sărindu-ne ca iezii înainte.
Ne fermeca tărâmul de-argint pe care n'au
ştiut poeţii a-l afla'n cuvinte.

Adânc în umbră ne- afundasem, hăt,
şi presăram, din ardere, cenuşă,
să nu greşim cărările'ndărăt
spre plopii casei, rezemaţi în uşă.

Căzu şi toamna peste noi. Râdeam,
dar la întorsul dintre cele sure,
ninsese frunza uniform - şi n'am
răzbit, de- atunci, din magica pădure . . .

NAUFRAGIU

Eram un țărm. Tu, celălalt. Curgea
un fel de apă - timpul - între ele.
În liniile- aproape paralele
un infinit de puncte suferea.

Și țărmurile se lungeau subțiri,
abia, ca marea, încăpea albastrul.
Târziu și ultim se surpă sihastrul
pilon al punții noastre de priviri.

Postum, veniră apele puhoi
și liniile ni s'au șters în mare
și'n frigul dens al valurilor care
continuau să crească fără noi.

PENTRU TOT CE-AM LĂSAT

Într'o zi, am plecat din cetate
Mi-a spus cineva nevăzut :
- Pentru tot ce-ai lăsat te vei bate,
ia cu tine un arc şi un scut.

Am pus trei săgeţi la'ndemână
jurând pe- un caiet cu peceţi.
Dar când fu să le'ncerc am căzut într'o rână
şi-am greşit câteşitrele săgeţi.

Întâia, pe- aproape, s'a frânt de-o ulucă,
a doua, departe, s'a'nfipt într'o stea.
Pe-a treia mi-a smuls-o din arc o nălucă
şi-a întors- o spre inima mea.

De-atunci, între apele singurătăţii,
am rămas împietrit într'un singur temei.
- Trecătorule, du-te şi spune cetăţii
c'am căzut supunându-mă legilor ei . . .

B E T E L G U E S E

MARIA

Cât vis a mai cules de- atunci
din cupa vremii mâna ta.
Sfioasă-a coborât o stea,
sub care fruntea să ți-o culci.

Livada'n togă aurie
te-a mai primit sub faldul ei,
Marie.
Maria mea, Maria mea,
Marie !

Ce ierni ți-au poposit la geam
imaculatele zăpezi,
poți cerbii lunii să-i dezmierzi,
veniți cu sănii de mărgean.

Cu salbe noi, de bucurie,
îți sună galbenii la piept,
Marie,
Maria mea, Maria mea,
Marie !

BUNGULA

ÎNTOARCERE

Din lumea cu brăţări de jar la glezne
din lumea fără spaţiu fără timp
necunoscută de nici un Olimp;
din moartea fără saţiu şi din bezne,
din lumi ce fierb în smoală şi catran,
mă'ntorc în lumea voastră de mărgean.

Din alte zări mă'ntorc acum la voi
cu pas tărât, cu umbra de strigoi
a celui ce de-abia de-l ţineţi minte
că a trăit cîndva mai înainte
c'a râs şi el în salbe de cristal,
că a băut şi-a închinat pocal,
că a iubit viaţă, lume, flori
şi a visat pe frunte aurori.

Cândva, de- atunci, amare silnicii
m'au pironit în timp şi'n nesfârşit;
dar de pe Crucea mea de răstignit
cobor încet ca recile stafii
şi vin din lumea de blestem şi chin
în lumea voastră de azur senin.

CAPELLA

CREZUL MEU

Cred într'unul Dumnezeu
Tatăl Ziditorul,
dar mai cred și'n Neamul meu
înfrățit cu dorul.

Cred într'unul Duhul Sfânt
Martor al Zidirii,
Domn în cer, iar pe pământ,
candelă iubirii.

Cred în Cel Crucificat
simbol al iertării,
dar și'n cei ce au jurat
dezrobirea țării.

Cred în ochiul Celui Sfânt
care ne veghează ;
temnițe și chin văzând
tainic lăcrimează.

Cum să nu crezi în haiduci
cu sprânceana cruntă
care prin păduri şi lunci
moartea o înfruntă.

Poţi să-i uiţi pe-aceia, ce
răbojesc pe flinte
datorii, lăsate de
fraţi fără morminte ?

Cred în sfinţi dar şi'n voinici
cred în flori şi cremeni
că tăcuţii mucenici
cu haiduci's gemeni.

Dar mai cred că într'o zi
aspru, din ţărână,
Neamul meu se va trezi
cu securea'n mână.

Şi-atunci ierte Cel din cer
liftele spurcate;
că prin sânge şi prin fier
ne-om face dreptate.

Cred într'unul Dumnezeu
Atotfăcătorul,
ce-a'mpletit în Neamul meu
sfântul crez cu dorul.

PROCYON

ÎMPLINIRE

Lui G. C.

Te- ai războit prin munți, prin văi, prin piatră
şi prin noianul vieţii de zăpadă
şi stai acuma rezemat în spadă
nepăsător la câinii ce te latră.

Intrat aşa în cântec şi'n baladă
priveşti la anii duşi ... o Cleopatră,
la casa ta cu o solară vatră,
şi la cireşii'n floare din livadă.

Doar îngerul răbdării te întreabă :
-Eşti mână de pământ sau fir de iarbă
de nu-ţi auzi în galopări străbunii ?

Şi răsucit ca bronzul în statuie
priveşti la tot ce este şi ce nu e
şi spada-ţi arde sub lumina lunii . . .

RIGEL

SISIF

El n'a dorit a patimii chemare,
nici soarta care-i hotărâse mersul
ca să topească inima cu versul
și fără preț să-l dea la fiecare.

Dar dăruind n'a bănuit reversul
că în a luptei cruntă încleștare
când totul dai, e propria pierzare
și jertfa n-o pricepe universul.

De-atunci tot caută desăvârșirea
pe stânca unde e mai grea furtuna
și gândul moare, biruind iubirea.

Iar când în jertfă simte mătrăguna,
a înțeles, cu toată răzvrătirea,
că-i blestemat să cânte totdeauna.

MEZONOPTICĂ

Veneai din luptă și necunoscuturi
mucenicind la jerbele din fraze,
înmărmurit de taina primei raze
adânc ascunsă'n cântecul din luturi.

Iar în cuvânt sfințeai minuni și oaze
ca Dumnezeu în sfinte începuturi,
și visul îl plăteai pe zeci de scuturi
cu răzvrătiri, cu răni și cu extaze.

Rămas sub pisc și obosit de goană
am înțeles că sacra armonie
o dăruiești din jertfe și prihană.

Și că ne lași un strop de apă vie
purtând pe umerii robiți de rană
destinul nostru peste veșnicie.

POZIȚII

Acum, aici, astfel și niciodată
cu altă față nu mă vor cunoaște.
Nu vreau să las din stârvul meu nici moaște,
dar nici o tinerețe'ngenunchiată.

Și dacă vânturi vor ca să mă bată
și ape cu noroi să mă împroaște,
eu dau cu tifla lacului cu broaște
și-mi fac din cântec scuturi și săgeată.

N'am slugărit la curți domnești, nici hramuri,
ci adunai fărâmă cu fărâmă
argintul lunii lunecând pe ramuri.

Iar dacă lutul șubred se dărâmă
și-mi bate lung o mână rece'n geamuri,
vreau șoim o zi, nu mers etern de râmă.

INVOCARE

Copacule, învață-mă tăcerea
din ceasurile tale lungi și grele
în clipele când gândurile mele
se zbat, gemând, și nu știu mângâierea.

Și spune- mi : unde ai găsit puterea
să'nfrunți demența vânturilor rele
și dacă'nțelepciunea e în stele
sau din adâncuri vine învierea ?

Prins la răscruci de suliți însutite,
copacule, sunt singur în rovine
și copleșit de patimi obosite.

Întinde-mi ramurile tale pline
și'nvață-mă să cânt peste ispite
la fel ca frunza, ultima, din tine.

ȚEPEȘ

Se'mpădurise Țara cu hoție,
cu cerșetori, cu strâmbi și cu minciună,
dar a văzut norodul că-i adună
și le dă foc la toți : așa domnie !

Ci mai pândea o hoardă căpcăună
vânând haraciul ca pe-o pradă vie
Mușcându-și buza, semn de vijelie,
în Domn veni năpraznică furtună.

Iar când sosiră la tribut tâlharii,
i-a tras în țepi, cum dânsul se pricepe,
tot după rang : în suliți lungi mai-marii

cu ochii bulbucați ca niște cepe . . .
Zâmbește Domnul numărând șalvarii
și ia măsură pentru alte țepe.

TARA

Străveche și rotundă ca o stemă,
cu munți de basm, vestite bărăgane,
cu dealuri cu podgorii și gorgane,
purtându-ți milenara diademă,

ai scris istoria pe buzdugane,
noblețea fluturând pe steag, emblemă,
și, ca să curmi a poftelor dilemă,
ai pedepsit trufii și iatagane.

Când umblă'n lume vânturi de pierzare,
adulmecând pârjol și anatemă,
te strâng în vechi cetăți de la hotare,

Nemuritoare, sfânta mea poemă,
miracol unic să rămâi sub soare :
străveche și rotundă ca o stemă.

STEJARUL

Când puiul de stejar țâșni din stâncă,
și vulturii și norii se mirară
de cutezanța lui cumplit de rară
disprețuind prăpastia adâncă.

Ar fi urcat și mai departe încă,
dar doruri de păduri l-au prins în gheară
și ochii blânzi o clipă-l înturnară,
nebănuind ce neguri îi mănâncă.

Și credincios în sfânta lui chemare,
zâmbind cât mai ardeau în zare zorii,
s'a prăbușit cu trunchi și cu frunzare

din piscul unde'nving nemuritorii.
Urzici și spini îl râd în drumul mare
și l-au uitat și vulturii și norii.

LA CAPĂTUL VEȘNICIEI

Din văgăuni priveam învinși spre creste
la nesfârșita timpului rotire
cerșind doar veșniciei ocrotire,
tăcerea-i neagră să ne dea o veste.

Cu ochi fierbinți am fi umplut potire,
din gândul ars am fi pornit tempeste
ca într'o incredibilă poveste,
orgii făcând din orice fel de știre.

Nimic nu se mișca din nemișcare.
Speranțele se perverteau în tină,
tăcerile rupeau cu dinți de fiare.

Mureau toți dumnezeii din retină,
nespovediți și fără de iertare
și nu știam : ori noi, ori ei suspină.

LIMANURI

Ai fost și tu cândva pe vechi galere
legat de-un gând și rob pe veci la vise ;
în loc de bici te chinuiau abise
pe mări rămase fără înviere.

Țărmul dorit în stâncă împietrise
și tu vâsleai cu ultima putere,
sperând că vei găsi la'napoiere
un semn din ce credeai că nu murise.

Acum, te-ascunzi ca să le dai uitării
și răni și vise, țărmuri însorite,
să nu mai muște șerpii întrebării.

Dar vechi galere vin pe nesimțite
și-ți amintesc în valurile mării
de umbre noi lovind în vechi ispite.

A R S

Culoarea neagră a rămas prostia
și uneori înseamnă inocența ;
din sânge am ales doar violența,
păstrând astfel extremei simetria.

În verde proaspăt am găsit esența;
iubirea, tinerețea, poezia,
compătimind în galben gelozia,
pe toți care-i suportă penitența.

Albastrul plin e veșnica mișcare,
speranța care merge înainte,
iar albul pur : sineză și candoare.

Pe când în violetul care minte
și'n alte semne reci și pieritoare,
sfidez și clovni și demoni de cuvinte.

VULTURUL CAPTIV

Furat din înălțimile senine
privește mut, însingurat, în lături,
visând imaculatele omături
și veșnicia zărilor alpine.

Învins dar dârz, fără să se închine
și pironit că nu poți să-l înlături,
în lupta oarbă care geme- alături
rămâne o cetate în ruine.

Cum stă absent și îl privesc drumeții,
bătrân și sceptic filosof îmi pare
înțelegând nimicnicia vieții.

Iar când aduc stăpânii de mâncare,
se'ntoarce cu dispreț, s'o ia vrabeții,
într'o supremă desconsiderare.

DESTIN

Joi, pe înserat,
unul a scăpat.
Margini de porumbi
i- au trimis trei plumbi.
Dar pădurea hoață
l-a primit în ceață.
Și s'a dus pieziș
între lăstăriș.

Hăituiau în noapte
poterile toate.
Noaptea, sfânta noapte,
l-a ascuns de șoapte.
Și urca în nori
luna lotrilor.

A trecut o zi,
care-l îngrozi.
Mai trecură două
și- a'nceput să plouă.
Și trecură trei,
cu vânt și polei.
A venit a patra :
gura e ca piatra.
Și după cinci nopți,
pașii sunt de morți.
Ochiul scapă'n fund,
mai mic, mai rotund.
Ziua-a șasea parcă
nici nu-l mai încearcă.
După-o săptămână,
spânzurat de- o mână,
cel care scăpase,
numai răni și oase.
Și zâmbea întins,
mai că înadins,
de grijile ciorilor
și-ale păzitorilor.

ECLESIASTICĂ

A fost nevoie și de noaptea asta lungă,
să cântărim cele știute și mai ales neștiutele,
să ne cunoaștem cei care nu ne cunoșteam
și să ne vedem cei care nu ne văzusem.
Fructele se întorceau într'un singur sâmbure
roditor de patimi, de remușcări.
Niciodată ca în întunericul statornic
nu s'a aflat mai multă lumină
lunecând de pe putrede bolți
și nicio cușcă din lume
n'a cuprins mai mulți colți.

Venise ora când fiecare îşi pipăia durerea,
păcatele şi nevinovăţia victimelor.
Niciodată n'am vorbit cu noi înşine
mai mult, mai trist şi mai adevărat.
Am privit călăi plângând
şi îngeri mângâindu- le ticăloşiile,
dar peste toţi şi toate
triumfa adevărul
întreg şi neocolit.
Atunci am văzut întâia oară
ruşinându-se, învinsă, neomenia.

A fost nevoie şi de noaptea asta lungă,
salvând memoria căzută în noroi,
de care să ne amintim cu teamă
la ceasul plin când nu se poate
să ne ascundem ori să fugim din noi.

TIMPUL DE NECREZUT

Prima noapte a fost cea mai lungă,
pentru toate temerile să ajungă.
A doua noapte a fost cea mai lungă :
spaima ţipa în gura rămasă pungă.
A treia noapte a fost cea mai lungă :
treceau sufletele ca printr'o strungă.
A patra şi următoarele au fost mai lungi :
cu nici un incendiu nu puteai să le străpungi,
noapte ca cea mai ucigătoare noapte.
Îngropate, pietrele se rugau în şoapte.
Frunzele, florile, păsările şi pomii,
căutau în neştire blestemele Sodomii,
şi fiarele, până şi fiarele'n poteci
se făcuseră stane mute şi reci
neştiind unde află scăpare
de groaza altor mai necruţătoare fiare.

Pe dealuri cu vie bogată
am plantat amintiri roditoare
pe care nu le-am cules niciodată.
Demenţii lumii ucideau cântând sălbatece şlagăre,
dar morţii nu s'au mai întors în lagăre.

Bat gonguri de aramă în noaptea din Cetate.
Din păsările oarbe cu aripile smulse
cad boabe de lumină şi de eternitate.

STRAJA SCHIMBUL II

Pe la porți fără număr
umbrele dorm umăr la umăr.
Un singur cuvânt să fie
toate s'ar întoarce în veșnicie.
Dar tăcerile sunt cinstite
și gândurile întregi,
încât se aude sufletul ultimului sărac,
și al primului dintre regi.

Vremea se miră cum la toate porțile
au obosit de atâta durere și morțile,
că aici nu se mai poate pricepe
cine sfârșește și cine începe.
Cu pași mari și grei
straja trece fără nici un temei
urmărită de somn și de umbra ei.

SIRIUS

CENTAURUL

Am făurit un centaur,
totemul acestui coclaur.

Centaur din centaur adevărat,
nici eu nu știu din ce l-am creat.

Cândva mă visasem movilă.
I-am dat-o trup și prăsilă.
Altădată irugă.
I-am dat-o neastâmpăr și fugă.
Mă visase izvor.
I l-am dat neastâmpăr și dor.
Mă visasem izvor.
I l-am dat adâncimi pentru vis.

Până la brâu, bărbat înțelept,
încep de-acum prin el să m'aștept.
Pân'la copite un zbucium prelung,
încep de- acum prin el să m'ajung.

Partea lui de om și stafie
își are în mine orizonturi și glie.
Partea lui de cal și nălucă
își are în mine venire și ducă.
Atât de mult semănăm între noi,
că la judecata de-apoi
se va'ntreba coclaurul :
Care e meșterul ? Care-i centaurul ?

TUMULUL

Doamne, iată-mă'ntr'un tumul ;
duhul meu, un duh barbar,
încheindu- și aici drumul
strigă noaptea pe hotar.
Ani și ani slujii ca paznic
la cântarea unui praznic.

Ce folos că descifrai
cântecul cântat pe plai,
limba fluviilor late,
gândul grindinii turbate,
sensul munților furtunii,
taina grotei și-a genunii,
și-am răpit din fulger foc ?
Tumulul mă ține'n loc.

Nu am vifor, nu am vânt
să dărâm atât mormânt.

De-aceea te amenint,
dau cu pumnii, cu genunchii.
Dinții mei vor naște dinți,
unghiile vor naște unghii,
să te mușc și să te rod
până-mi voi preface'n pod
de pe- un veac până pe-alt veac
tumulul în care zac.

IDENTITATE

Statuia scribului egiptean
cu identitatea-i rămasă'ngropată'n deșert,
părăsindu-și veacul inert
și lipsa-i de crez
e fratele meu siamez.
Cui să-i spui ? Cui să-i reveli ?
Noi nu avem trupuri, ci cântec
și hrănim în el anumite'ndrăzneli.

Un fluviu de-a lungul cu noaptea și soarele,
sufletul ei, își are în mine izvoarele.
Al meu, o pădure de-a'naltul cu albăstrimile,
își are în ea rădăcinile.
Din ființa și neființa ta,
timpule, vocile ei drept inimă bate-mi.
Prin mine ea capătă patemi,
eu ataraxie prin ea.

Grup Laokoon statuați laolaltă
când trece prin noi vrun larg orizont idumeu,
alcătuim un simun pe-o câmpie înaltă.

Sau identitatea cuvântului meu.

PSALMUL ACESTA

Psalmul acesta nu- i psalm
lucrat din semeții de palm,
nici un gorun de plai -
e psalmul lipsit de grai,
și- a devenit diafan
după ce țipase dintr'un vultan,
a devenit fior
după ce-a croncănit într'un cocor.
Cineva l-a cules
din graiul plantelor ce se dau peste cap,
în ele însele când nu mai încap.
Și-al plantelor care-și cer un nou început,
în ele însele când au încăput.

STATUIA

Din lutul acesta avut
în pofta de rut
și pofta de-a fi orișicui,
cine-ar putea să-mi facă statuia unei statui ?
Să-i lucrez un har
haiduc și tâlhar.
Să-i pună drept suflet o fata morgana
prin dune ce fură și-ascund caravana,
o ceață plutind pe-un fiord,
mereu însetatul de-un soare zălud.
Vădind uneori zeitate de nord,
altădată zeitate de sud,
să le'ngemene
și cu mine să semene.

Când ea semăna-va cu-oricine,
voi pune statuia cântare în mine.

V O R B E A M

Azi noapte vorbeam cu-o fîntână.
Apa răpind întuneric și astre,
adâncul ei, fantom într'o rână,
îmi făcea cuvintele-albastre.
Apa căzu'n rugăciune:
căuta o trecere'n ea.
Aveam plecări și'ntoarceri comune ?
O cucerisem ? Mă cucerea ?

Vorbeam de-un copac, luptător pe-un câmp,
tată de viitoare pădure.
Sprijinind și noaptea și'naltul,
vârful lui izbuti să mă fure
și-aveam treceri dintr'unul într'altul.
Copacul căzu în extaz :
căuta tărâmuri în el.
Cât era lui însuși viteaz ?
Cât era lui însuși mișel ?

I-am pus o'ntrebare papirus în sul,
dacă se simte lui însuși destul.
Pricepându-mi nevoia de joc și frământ,
nevoia de spargere și de zbor,
în neființele lor
urmașii din el îmi deveneau cuvânt.

Ca neiscusinți ale mâinii
mă chinuia tăcerea fântînii.
Ca nepotriviri ale placului
mă obosea tăcerea copacului
și toată noaptea fusesem tâlhui.
Băusem din tăcerea lui.

LA UN ARBORE SĂLBATEC

Mă tălmăcesc și mă declin
la picioarele felului tău nedeplin
și ard
la picioarele felului tău bastard.
Cum clipa trecuse prin trac,
iar neliniștea- i dom,
mă'ntreb, care din noi e copac ?
Care din noi este om ?

Suferi și tu de cel care ești ?
Eu zac de mine însumi mereu,
de căderile'n mine a unor pietre cerești,
de ctitoritele turnuri din sufletul meu.

Nu simți că'ntre noi e un schimb de durate ?
(Sau trec stihiile necreate)
Nu simți că'ntre noi se fac schimburi de dor ?
(Sau trec stihiile care se vor).

Lasă-mă acum să-ți fiu rudă,
foșnește- mi prin voci, răsfrânge- le !
O, de-ar putea cineva să-și audă
pretrupul, postsângele !

C Â N T E C

Dorul dorului de glie,
sufletul e-un drum stafie
pe sub apă, pe sub vânt,
pe sub nerostit cuvânt,
pe șub rocă, pe sub plai,
pe sub negrăitul grai
și se culcă circumscris
pe sub nevisatul vis.
Se trezește călător
pe sub nedurutul dor.
Se preschimbă în canicul,
când îl zbuciumă nimicul.
Tot ce nu- i și n'are, dregu-l
când îl zguduie întregul.

Și-apoi iese din nălucă,
dorul dorului de ducă.
Și-apoi iese din stafie,
dorul dorului de glie,
din străsimțuri, din străpântec,
dorul dorului de cântec.

A T A N A S I E

În clipele-acestea cu zări de leșin,
când pădurea e grea
de-o trecere-a sufletului meu prin ea,
cine-a înfrânt inhibiții
strigându-mă prin toți copacii ?
Din adâncurile vreunei Sciții ?
Din adâncurile vreunei Tracii,
sau hăt din ținuturi fantasme
cu fluvii moarte sau numai proscrise
mai știi în ce basme ?
mai știi în ce vise ?

O voce mă strigă mereu :
îi cer să-mi devină drum,
și iată pe stepele-acestea, căzândele neguri și fum
rătăcesc pe trecutul meu.

Descopăr aici, strigări fără timbru,
desenele mele prin peșteri
câte-un cerb, câte-un zimbru,
de parcă'n trecutele-i creșteri
sufletul meu, putând cu el însuși să semene,
redatu-s'a'n piatră cu dalta de cremene.

Cu părul ei de flăcări, cascadă de plete,
aur ce-a putut să-l îmbete,
iubita de-atunci, Cosânzeana acestor ținuturi,
mi-a fost răpită de greci
ca model pentru statuile lor reci
să sculpteze'mbrățișări și săruturi.

Stepelor, viituri de tonuri nălucă,
de-atunci tot aștept s'o aducă
dinspre largul cât vezi
nave'ncărcate de-amiezi.

De-aceea când zarea e-un grai
plecări de dealuri în evantai,
copaci intrând în ei înșiși ca miri
să-și fecundeze sensuri și retrăiri,
cum amurgul amurg îmi invoaltă,
nu veni să mă'mbrățișezi,
că'n locul tău voi iubi pe cealaltă,
iar tu săruta-vei în mine'ntr'o doară
pe-un scit care-a uitat să moară.

LABIRINT

Am ucis minotaurul,
trimiteţi-mi oameni, sărutul şi-alintul,
aduc în corabie, trofeu, labirintul.

Încăperile lui, sumbrele,
cu sutele şi suprasutele,
m'au învăţat să citesc umbrele,
inexistentele şi necunoscutele.

Sunt plin de labirintice încăperi,
cugetul meu are-adâncimi de peșteri,
de parcă-s odrasla unei nebune puteri
și-odrasla unei nebune creșteri.

Și totuși îmi pare că sufăr
de ceva neîmplinit pân'la capăt.
Vorbește-mi floare de nufăr,
ce răsărit îmi mai trebuie, ca scapăt ?

Nu cumva sunt bolnav de treceri prea jos,
bolnav de fără piedestal,
și-mi trebuie leac un palat din Cnosos
și leac aripile lui Dedal ?

Numai atunci eu voi fi eu,
când voi aduce și zborul luiDedal trofeu.

C L I P E

Spicele sărutau spice.
Chin și dor în embrion,
dragostea lor potifice
puse'n noi drept ritm și ton,
mersul unei zări bacante.

Cum puteam să nu fim plante ?

Sufletul mi-era cărare,
psalmul unui codru psalt.
Mai era și mers călare
către-un mine celălalt.
Deveniserăm preoameni ?
Ne-amețise gândul chiaun ?
Anotimpul era faun.

Cum puteam să nu fim oameni ?

Adormit peste coclaur,
ceasul era mort centaur
și tălmaci al unei plângeri.

Cum puteam să nu fim îngeri ?

CAPODOPERA

Parcă sute de popoare'n viitură
rând pe rând
s'au amestecat flămând,
pân' ți-au potrivit statură.
Seminții ce s'au pierdut,
contopindu-se'n trecut,
tot ținând să se mângâie
te-au lucrat în veac de noapte
când din lacrimi de tămâie,
când din spumegări de lapte.
Ți-au prelins apoi lumină
de cireașă și măslină.

Când te văd aşa cum eşti,
rase care le'ntâlneşti,
seminţii ce se dezic,
mă întreb cu gând abraş :
Ce-i în tine venetic ?
Ce-i în tine băştinaş ?

Tot iubindu-se străbunii,
în amorul lor integru
ţi-au vărsat din ei cărbunii
sau prisosul lor de negru.
Ţi-au prelins omătul dalb
sau belşugul lor de alb.
Chipurile lor sirepe
cu milenii, hăt şi hăt
prin lagune, mări şi stepe
căutându-şi un îmbăt
şi-au încrucişat isteţ
parcă pietrele de preţ,
pân' ţi-au potrivit color :
revărsări din chipul lor.

Meşteri de frumos şi tragic,
aşezaţi pe vreun coclau
statuau în tine magic
Cosânzenele ce-aveau ?

CALUL

L-am pomenit în ogradă
un cal de povară, roșcat.
Sufletul lui, o poiană cu scradă,
poate-un râu cu legenda unui zeu înecat,
l-am străbătut călărindu- l.
La pas cu zarea și Pindul
culegeam prin el prăpăstii și roci
sedimentându-le voci.

Ca să nu-l mai deoache ceasul de prânz
sau vreun drumeț cu obraț,
mama i-a pus talisman de spânz
și sânge de nouă frați.

Uneori, când zăceam de-anotimpuri tehui,
împlinit de vreun strigăt plebeu,
deveneam un nesupus al lui,
el un nesupus al meu.

Când puteau să mă'ncerce culori rozmarine
din cuvântul meu încă fără țel,
el îmi părea o plecare din mine,
eu o plecare din el.

Prin neînțelese chipuri,
dintr'unul într'altul curgeau ca un val
nelămurite-arhetipuri
de cântec de om și de cântec de cal.

Odată, când noaptea, maree spre mine
răpea și câmpuri și firmament,
călare pe el mi-am părut monument
care trecea pe sub furci caudine.

Și-apoi
deveneam constelație amândoi.

EVOLUȚIE

Fratele meu de viscol și foc,
o arșiță mi-i statul pe loc.
Destul am fost un uitat Lerui-Ler,
acum un mister.
Astăzi m'arăt
din tăcerile mele, necioplitele statui rămase'ndărăt.

Vezi ?
Am străbătut mii de ani-zăpezi,
mii de ani-arătare
până când am ajuns o cântare.

LUPERCALII

De demult el vine,
ca să afle cine-i.
O'ntrebare rece,
drumul pe-unde trece.
O'ntrebare caldă,
zarea care-l scaldă.
Drum de drumuri pline
de'ntâlniri cu sine,
suie partea-i dreaptă
ceea ce așteaptă,
suie partea-i stângă
ce ar vrea să'nfrângă.

Crescut de lupoaică
el îmi este taică.
Iată de ce cred,
clădind țări, coralii
l-au ales aed
azi de Lupercalii.

Totdeauna cast,
deși vru destul,
când iconoclast,
când iconodul,
în lupta-i primise
Detunata vise
și- a fost tras, odată
cu Horea pe roată.

LOGODNA

O, de-am avea nisip pentru orologii
și-am avea un inel dintr'atâtea inele,
din câte aruncă dogii,
când se logodeau cu marea, prin ele.

Dar n'avem nisip,
să dăm timpului cadență și chip.
Nici un năvod n'a scos un inel din adânc
pentru dragostea piciorului drept și dragostea piciorului stâng,
pentru dragostea mânii drepte
și-a inimii stângi, învățată s'aștepte.

Deci n'avem nisip.
N'avem inel.
Să vină un cântec, atunci,
să ne logodim prin el.

JERTFĂ

Oprește-te acolo, locul e sfânt,
arde aici un cuvânt ;
E chipul meu,
un Dumnezeu.

Din soroc în soroc
vine aici și-și dă foc,
își dă vâlvătaie și răcnet ascuns
la'ntrebările puse ce nu i-au răspuns.

Totuși cărbuni,
cenușă-aruncată
odată și-odată
ciolanele lui rodi-vor minuni.

Nu crezi ?
Uite-un toiag !
Pune mâna și va scoate frunze'n vileag.

Arde aici un cuvânt.
E chipul meu,
un Dumnezeu.

Până în seară la ceasul august,
fi-va un vifor olocaust.

URS

Nu ştiu de ce obârşie sânt,
m'am născut fără vatră,
poate tata fusese vânt,
mama, o piatră.

Cei din ginta de crai
spun că tata fusese un plai,
mama, o peşteră-adâncă.
Vrând să mă nască stâncă,
a greșit la un curs
şi m'am născut urs.

Faceți-mi cale,
sunt o descălicare a vremii primare.
Dacă gândul vi-i bolnav de umeri, de șale,
lăsați-mă să vi-l calc, și-i sorb bolile prin picioare.

Cei obosiți, val după val,
refaceți-vă in somnul meu hibernal.

MEŞTERUL MANOLE

Am dezgropat din adânc,
de sub vocile pietrii și vocile humii,
cele șapte minuni ale lumii.
Mi-am zis :
Lucra-voi din ele templul meu vis.

Am luat cărămidă
de unde Dumnezeu refuza să-mi deschidă.
Culori salvate de la înec
pe unde Dumnezeu mă oprise să trec.
Dimensiuni spre înalt și în lung
de unde Dumnezeu mă oprea să ajung.

Vremuri fără sensuri și ducă,
iar eu ctitoream o nălucă.
Eram Meşter Manole, nu ştiu,
mi s'a cerut să mă zidesc de viu.

Vai mie,
pe umerii mei a căzut stihie !
Muşcăturile zidului, iatagane,
mă prefac în coloane
şi nu mai ştiu în ce mă preschimb,
într'un sfinx, într'un nimb ?
Cum de'ndur poverile crunte,
când sufletul trece în starea-i de munte ?
De mult nu mai știu ce sânt,
zidit într'un templu ? Zidit în cuvânt ?

O, meştere, meştere,
m'am zidit în dureroasa lui creștere !

VEGA

IMNUL DEȚINUȚILOR

Se deschid grele porți și străbatem în veac
soare viu, jertfă albă de dac,
și mirezme și flori se aștern verde pod,
să întâmpine vis de norod.

Refren .
Se'ntorc din hăul închisorii
bărbații albi, cărunți feciorii.
Năvala vieții sfinte vine
din temnițí, lagăre și mine.
Un crez de fier
tună'n istorie
și bezne pier
lumini se'nglorie.

Lanțuri cad și cătuși, cad imperii de chin
mume'n lacrimi au chipul senin.
Plâng neveste de drag, se închină moșnegi
iar copiii se cred fii de regi.

Refren.

Vin Arhangheli și rup crunt zăbranic de nori
peste țară s'aștern iarăși zori.
Noi pășim prin genuni și cu crezu'n străbuni,
munți și stânci, oaste grea de goruni.

Refren.

POEZII DE AUTORI NECUNOSCUTI

BOZIA

Ca bozia de pe maidan, semeață,
cresc îndărătnic fără cerșit ploaie ;
cu brânciuri peste stârvuri și gunoaie,
fac loc pentru nemernica mea viață . . .

Și ca urzica mă îndop cu fierea
în ticăloasa mea amărăciune ;
ce dulci sunt ghimpii când le simt puterea,
ce tare's în superba spurcăciune . . .

Strivit sub tălpi, mai iute dau sămânță ;
mai viu duhnesc când mi se rupe-o foaie,
cresc viforos și dârz din umilință,
ca bozia răzbat peste gunoaie.

Și ca urzica ies prin garduri sparte
crunt vrăjmășit de-o dușmănie sfântă ;
târziu, când voi cădea în marea trântă
îmi voi înfige ghimpii chiar și'n moarte . . .

DOMNIȚA MEA

Domnița mea, plângând îți scriu,
răvașul fără dată
pe-un ciob de dor trandafiriu,
pe-un bob de nestemată.

Îți scriu din lumea de catran
din viscolul durerii
unde pe țărmuri de mărgean
strâng doinele'ntristării.

Le strâng în candele de-oftat
sub broderii de lună,
le strâng cu sufletu-mi sfărmat
din grindini de furtună.

În noaptea rece de argint,
cu-aromi de romaniță,
pe drum de vis, pe-un fulg de-alint
te-aştept să vii, Domniță.

Să vii la geamu'ntunecat
unde te-aștept de-o vreme,
să-ți sărut părul bucălat
și plânsul de pe gene.

Să vii la gratii să-ți șoptesc
durerea mea întreagă
să știi și tu cât te iubesc
și cât îmi ești de dragă.

AICI E AIUDUL

Ardealul de azi nu-și mai cântă senin
rapsodia unui eroic destin.
Un cântec se-aude și-acela zălud :
Aici e Aiudul, aici e Aiud !

Și dacă'ntreba-vei izvor cu izvor
rapsodia unui eroic popor,
în susur auzi doar răspunsul lui ud :
Aici e Aiudul, aici e Aiud !

Aici e Aiudul, aici e Aiud,
răsună din piepturi cuvântul durut.
Aici unde viața își cântă imn sfânt
un neam se coboară cu fruntea'n pământ .

Satan de-ar voi ca și vechiul lui vad
să se cheme altfel, decum este, iad,
ar spune sinistru cu glasul lui crud :
Aici e Aiudul, aici e Aiud !

CENUȘARUL

Te-am încheiat frumos și fără silă,
cu un ciocan, cu-o foarfecă și-o pilă,
și într'o noapte trudnică și grea,
ți-am dăruit un ceas din viața mea.

Cu mâini de rob, croit din tabla moartă,
te-am dichisit cu dragoste și artă,
și-acum te pun la soba, ce din plin,
la iarnă, va'ncălzi într'un cămin.

În dimineața albă de cleștar
ce mână te-o atinge, cenușar ?
De mamă bună sau de domnișoară,
mâini de țărancă sau de proletară ?

Ori cine-ar fi, tu spune-le'n surdină,
tot dorul meu de luptă și lumină,
și cum îmi chinui viața mea amară
între o ciorbă neagră și-o ocară.

Mai spune-le cum ard după o carte,
după o slov ă scrisă de departe,
după un crâng, străluminat de lună,
după o pâine, după-o vorbă bună.

Dar pentru toate-acestea să le spui,
n'arunc cu piatra'n fruntea nimănui,
că împăcat cu soarta, eu nu gem,
nu mă'nconvoi și nici nu mai blestem.

Când vor zvârli cenușa ta în vânt,
tu, să le spui acest umil cuvânt,
să'mprăștie iertarea mea și-a humii,
spre cele patru colțuri ale lumii .

RĂDĂCINI

Sunt numai cist şi rădăcini
din mine pasăre nu pleacă
aştept în primăveri o cracă
şi jinduesc după tulpini.

Către lăstuni, către livadă,
cu-atâta dragoste m'avânt
dar când mă scutur de pământ
afară-i viscol şi-i zăpadă.

Şi iar mă'ngrop şi lunec iar
prin galeriile de tină
aştept Aprilie să vină
şi'n somn visez că sunt stejar.

N A V I G O

Cine mi-a dat lopeţile fierbinţi
şi vele ce n'ascultă de poruncă ?
Doresc întoarceri, ele'n larg m'aruncă
vor val turbat în insule cuminţi.

Ce răzvrătite vâsle vor plecări
şi niciodată dulcea'napoiere?
Mă rup mai mult de ţărmul care piere
de câte ori doresc noi ancorări.

Cine mi-a dat lopețile de foc?
Cine mi-a dat sălbatecele vele ?
De sudui sau mă rog plângând de ele
astâmpăr n'au smintitele de loc.

Nu, prora nu vrea somn lângă atol
ci răzvrătiri pe marile oceane
înspăimântate nu de uragane
ci de azurul țărmului domol.

Ce răzvrătite pânze nu vor, sus,
polara stea ce mângâie și-adună
ci numai cerbii mărilor de spumă
cu'ntregul val de coarne, nesupus.

În zori eu văd pe'ntinsul de topaz
râvnitul port de care nu m'apropii
și-alerg pe mări purtând pe mine stropii
de-apururi ne'mpăcatului talaz.

SINGUR ÎN CELULĂ

Aici, pământul s'a scurtat de- o șchioapă
și tipmul scos din lume e pustiu.
Eu sunt acel ce s'a trezit în groapă
și nu-și aduce-aminte c'a fost viu.

Pe fresca plăzmuirilor din viață
un braț nemilostiv a tras cu var ;
nici chipuri, nici culori nu-mi trec prin față
doar albul aiurit și mortuar.

Și parc'ating augusta veșnicie,
zăcând adânc în golul absolut.
O zi se scurge lungă cât o mie,
dar zece mii s'au scurs cât un minut !

Sărmane suflet, meșter pe ruine,
ce-a mai rămas din tot ce-ai făurit ?
Nu prețuiesc nici cât un mărăcine
și-atât sunt viu cât știu că n'am murit.

Nădejdea însăși, suptă de'ndoială,
o tot chitesc și iarăși o desfac :
E ca o jerbă artificială,
cu verdele uscat și dat cu lac.

FOCUL

Stau înfipt pe culmi cărunte
fâlfâind ca un stindard,
vremea'ncearcă să mă'nfrunte,
cu și mai năpraznic ard.

Noaptea cată să mă-adoarmă
coborînd asupra-mi ploi,
însă picurii și-i sfarmă
de văpaia mea, în toi.

Vântu-mi suflă crâncen para
dar incendiul meu, mai viu,
luminează toată țara :
- Mor și din cenușe'nviu.

Dacă munții se prăvale
din înalt, privesc cum pier ;
și cu flăcările goale
rădăcini implânt în cer.

Nu cunosc nici începutul,
nici amurgul sângerând;
vâlvătaia-mi este scutul,
zbor pe aripă de gând.

Suspendat în infinituri
cresc din ce în ce mai pur,
peste lume, peste mituri,
ars de setea de azur.

DĂ-MI DRUMUL...

Dă-mi drumul din temniţi Iisuse,
sau ia-mă la Tine în cer ;
în lanţuri mi-s mâinile puse
mi-e sufletul, doruri apuse
şi'n lanţuri, menit sunt să pier.

Dă-mi drumul că mama-i bătrână
şi plânge cu lacrimi de jar;
de pâine, ea n'are fărâmă,
dă-mi drumul s'o văd pe bătrână
şi-aruncă-mă'n temniţă iar . . .

Dă-mi drumul Iisusule Bune,
sunt tânăr şi vreau să trăiesc ;
când soarele roşu apune,
zefirul când cântă pe strune,
iubita-mi aş vrea să'ntâlnesc.

Ucide-mă Doamne cu pietre
sau bagă-mă'n negrul pământ ;
ucide-mă'n chinuri încete,
otravă să beau dă-mi, cu sete,
c'aici e mai rău ca'n mormânt ! . . .

DESPĂRȚIRE

De pe un vârf de munte mă voi sui pe-un nor ;
zi grea, posomorâtă, va fi o zi de-adio,
când inima de tine fâșii mi-oi deslipi- o,
amară frumusețe, pământ rătăcitor.

Și voi strivi sub pleoape tot spațiul dimprejur ;
și voi lua durerea pe norul meu șalupă
ritmată de arhangheli la proră și la pupă,
cu aripile vâsle pe valuri de azur.

Oceane de lumină m'or lumina rotund,
prin stele-arhipelaguri șalupa mea să treacă,
iar tu sărmană lume, să-mi pari o piatră seacă
pe veci rostogolită în hăuri fără fund.

Mă va purta tăcută pe crestele de hău
o pretutindenească vibrare de lumină.
Mă va topi o boare de muzică divină,
despovărat de zgura părerilor de rău.

DEDUBLARE

M'am cufundat ca'ntr'un sicriu în mine
iar sufletul desprins parcă de trup
în spaţii care nu se întrerup
s'a ridicat setos de culmi senine.

Nu sunt acum decât pământ de oale
din mine numai lutul a rămas
căci sufletul colindă fără pas
poteci de raze prin albastrul moale.

Ce-ar fi să nu-l mai chem în formă oare
să-l las în lumea goală de azur
iar eu să mă întorc pe drumul sur
pe care orice tresărire moare.

De ce să-l strâng într'un contur de humă
când el este fărâmă de Olimp
ce nu cunoaşte depărtări sau timp
eu mă sfârșesc, dar el nu se consumă.

El este numai suflu care zboară;
eu, greutate care mă cufund.
Din adâncimea lui fără de fund
păstrez neputincios ecoul doară.

Nu știu ce-l ține încă'n legătură,
ce fir ascuns îl trage înapoi,
să suferim calvarul amândoi
și să'mpărțim din dragoste și ură.

Dar va veni cândva și ceasul suplu
când fără remușcare-am să-l dezleg
ca'n libertate cosmică, întreg,
să se desfacă din mizerul cuplu.

CÂNTEC DE LEAGĂN

Nani, nani frăţior
noaptea e târzie.
Nani, mâinile mă dor
şi mi-e somn şi mie.

Nani, mâini subţiri de crin
ochi de mure coapte,
nani, vin părinţii, vin,
poate vin la noapte.

I-au luat răii într'o seară
şi i-au dus, sărmanii,
c'au avut un gând de pară
pentru Ţară, nani !

Tata este dus la mină
mama la'nchisoare.
Lapte n'ai avut la cină,
nani, frăţioare.

Nani, scumpe frăţior
noaptea e târzie.
Nani, mâinile mă dor
şi mi-e somn şi mie.

SALCÂMII

Cu rădăcini adânci, înfipte'n lut,
suntem salcâmi cu lemnul greu și tare,
cu fruntea crengilor privim spre soare.
Acel ce ne-a născut, murind, a vrut
să fim salcâmi: al țării tare scut.

Suntem salcâmi și creștem pretutinde
pe râpi adânci, pe grui și pe podzol,
pe sufletul și trupul țării gol,
pe rariști sărăcite de osânde.
Suntem salcâmi și creștem pe oriunde.

Noi creştem repede ca o furtună.
Călăii s'au temut de-atât elan.
Cât se ridică bradul într'un an,
noi creştem vijelie, într'o lună.
Ne-a vrut puternici ţarina străbună.

Noi nu voim pe nimeni să'nspinăm,
dar toţi duşmanii ne-au izbit de moarte,
menindu-ne prigoanele drept soarte.
Doar ghimpii ne-au fost daţi să ne- apărăm,
suntem salcâmi, răbdăm și rezistăm . . .

Un dor aprins înspre destin ne mână,
și unde unul a căzut rănit,
o mie de vlăstari au răsărit.
Suntem salcâmi și creștem din ţărână,
codri de erez şi datină română.

SONET

De va mai fi să ne vedem vreodată,
trecute flori rămase pe morminte,
tăceri prelungi de-atuncea înainte
ne-or aminti viața sfărâmată.

În liniști mari, plutind peste cuvinte
ne-om apleca spre albia uscată,
în care-au curs năvalnic altădată
atâta vis și-atâta dor fierbinte.

Nu vor mai fi fiori să ne aștepte
în toamna-aceia lină și târzie;
aceleași mâini curate-o să ne'ndrepte

spre alt cules și altă nostalgie,
înțelegând, sub tâmplele'nțelepte :
tot ce n'a fost și-ar fi putut să fie.

DONATORII
care au contribuit la apariţia acestui volum.

Editura le mulţumeşte.

Anonim - Canada	$ 1000.00
George Bălaşu	300.00
Tudor Murgoci	300.00
George Bulumete	200.00
Cezar Teodorescu	200.00
Eugen Bârsan	100.00
Pr.Roman Braga	100.00
George Iordache	100.00
Lidia Nicolau	100.00
Dr.Ing.I.A.Seitan	100.00
Stelian Stănicel	100.00
Constantin Vasiliu	100.00
N.Nixon	50.00
Pr.Anchidim Uşeriu †	50.00
Dr.Ovidiu Vuia	50.00
Laurian Tâlnariu	50.00
Nicolae Novac	40.00
Anonim - U.S.A.	30.00
Elena Caramihai	30.00
Hristu Lapa	30.00
Anonim - U.S.A	25.00
Anonim - U.S.A	25.00
Adrian Baica	25.00
Viorel Bălănescu	25.00
N.Bojin	25.00
Salvatore Ciufecu	25.00
Emil Mărcuşiu	25.00
Valeriu Mânzicu	25.00
Romulus Popescu	25.00
George Varga	25.00
Cicerone Ioniţoiu	22.00
Anonim - Canada	20.00
Anonim - Canada	20.00
Prof.Ion Baciu	20.00
C.Aronescu-Bărăgan	20.00
Gh.Bejan	20.00
George Donev	20.00
Dumitru Filip	20.00
Ion Funariu	20.00
Prof.D.Găzdaru	20.00
Petru Gherghenie	20.00
Prof.V.Gurău	20.00
Ion Mănescu	20.00
Noad Nistor	20.00
Avramescu Roman	20.00
Negrea Popescu	20.00
Irina Peşteş	20.00
Garofil Stere	20.00
Victor Weinheimer	20.00
Octavian Melenciuc	18.00
Anonim A.S - Germania	15.00
Anonim - Canada	15.00
Anonim - Canada	15.00
Anonim - U.S.A.	15.00
Anonim - Germania	15.00
Tudor Bompa	15.00
Liviu Butura	15.00
Alexandru Constantinescu	15.00
Cornel Popa	15.00
Valentin Sarry	15.00
Dimitrie Sirianţu	15.00
Vladimir Nic.Fulger	12.00
Nestor Vasile Giuran	12.00
Anonim - Canada	10.00
D.C.Amzar	10.00
Pr.N.Bârsan	10.00
Mihai Iurcenco	10.00
Vlad Nicolau	10.00

Total..... $ 3919.00

CUPRINSUL

S'a tipărit această carte în
una mie exemplare, în luna Decembrie 1982.

ISBN-0-919871-00-3